1930 FEBRUÁR 23. VASÁRNAP. Ára 20 fillér. XXXIV. ÉVFOLYAM. 45. SZÁM.

DEBRECZENI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ. EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA HÉTKÖZNAP 10 FIL., VASÁRNAP 20 FILLÉR. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 145

FŐSZERKESZTŐ: THAN GYULA. FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT. SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3—46. A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3—47. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 145

Tekintetes
Nemzeti Muzeumnak
Budapest.
Bérmentve.

Pesti perspektiva

(hb) A *vidéket* (ez is olyan szó, amely a pöffedő önérzetű *fővárost* életszemléletében valami alantasat, mellékeset, járulékosat jelent, holott a főváros *csak Pest*, a vidék pedig *Magyarország*), — szűklátókörűséggel, egyoldalu lokálpatriotizmussal, kicsinyes elfogultsággal szokás lenéző módon megvádolni. És sajnos, ezt az értékelést magáévá tette mindenki azokban a Bécsel hadakozó évtizedekben, mikor sebbelfobbal duzzasztottak a császárváros roppant vonzóerejével szemben az *ellen-Budapestet*. Pedig mennyire céltévesztett erőlködés volt a magyar föld központjára dagasztani ezt a túlméretezett centrumot, szomoruan bizonyitják a forradalmak, a megszállás és a Trianont követő idők tanuságai, amikor együtt bukott minden Pesttel, amikor a fővárosnak semminemü ereje meg nem mutatkozott a szétlulló országrészek összetartására, hogy most itt nehézkedjék ránk, mint egy vizfej a csenevész testen.

A megpróbáltatások bebizonyitották, hogy az agyonfejlesztett főváros nem egészséges képlete a nemzet szervezetének s a nap, mint nap jelentkező kóros tünetek egyik legszinálatosabbika az, amit leginkább pesti *perspektivának* nevezhetnénk.

Különös jelenség ez. A fővárosba zsufolt állami központok, hivatalok, intézmények, a sajtó, politika, müvészet, irodalom élén mindenütt *vidéki* emberek. Mert hiszen igazán magyar vérségü vezetőegyéniség soha sem születik Budapesten, — épp ugy vidéki Móricz Zsigmond, mint Bethlen István, Vass Károly, Apponyi Albert, vagy Milotay, — de sorolhatnók a példák ezreit, ha terünk volna rá. És mégis, a legkiválóbb elmék is, — dacára magyari származásuknak, vidéki neveltetésünek, nyiladozó szellemük első benyomásainak, — nagyon csekély kivétellel, — pár éves pesti megtelepedés után ugy elvesztik *nagymagyar* életszemléletüket, hogy egész valójuk *pestivé* lényegül s amikor belétört levegőt, mozgást, napfényt igénylő *nomád-magyarságuk* a főváros gyökeret nem engedő aszfaltjába, fullasztó körengetegébe, a látókörük is beszükül a Boráros-tértől a Palatinus házakig.

A *vidéki* magyar, akit az ősi ösztönös ellenszenv, fajának önzésmélküli szeretete, az otthonosabb, tisztább, egészségesebb miliő távoltart a fővárosba özönlő értelmetlen áramlástól, sokszor álmélkodva-álmélkodik, mikor a legkiválóbb férfiak szavaiban és cselekedeteiben meghökkenve észleli a pesti szűklátókörüséget. Nem tudja, nevessen, bosszankodjon, káromkodjék-e, mikor *Pest* nyilatkozik meg a *magyarság* helyett. — hiszen nem is olyan veszélytelen valami ez a *pesti perspektiva*.

Néhány példából könnyen megértheti ezt bárki. Itt a politika. A magyarság nemzeti szenvedélye. Komoly, nagy kérdéseket vitat a parlament. És akkor, nem is ritkán, sőt manapság szüntalanszor, szenvednie kell a magyar faj érdekeinek, mert egy-egy *pesti* parlamenti csoport felzendül a buloldalon. És mintha igazi nemzeti erők megnyilatkozása tört volna fel, nem egyszer ugy engednek nekik az illetékesek.

Holott, — példának okáért, — ki ad valamit a hétmilliós magyar vidéken Rassai Károlyra, ki tartja vezérének, ki indul utána? Ki törődik az ország vármegyéiben Gál Jenővel, Payerrel, Györkivel, vagy Pakocsival? Kiknek a nevében harsog Pálbián?

Néhány ezer *pesti* izraelita, néhány száz *pesti* magyar liberális és demokrata, — ezenkivül a *pesti* ipari munkásság egy részének képviselői ők csak, — akikkel szemben még a vidéki Hegymegi Kiss Pálból is kiütközik a függetlenségre törekvés ösztöne, — és mégis ugy fogadják ezeknek az embereknek a mozgolódását, mint ahogy Apponyi kancelláriája nézhette annak idején Széchenyi, Wesselényi Miklós, vagy Kossuth ellenzéki akcióit.

Mi emeli ezeket a jelentéktelen egyéneket *pesti szemlélet szerint* magas politikai tényezőkké? A *pesti perspektiva* torzító tükre, amelynek igézete megrontja a legélesebb szemek tisztánlátását is.

De példa akad a magyar élet minden területén. Az közegészség-

Ellenforradalmi puccs egy szovjet városban 28 halottal

A fehér ellenforradalmárok felrobbantották Don-Rostovban a cseka épületét — A szovjetvezérek bentégtek a lángoló épületben

Páris, február 22.

Az Agence Radio moszkvai jelentése szerint Don-Rosztovban óriási tüzvész elpusztitotta a cseka épületét s *a tüzvésznek huszonnyolc emberáldozata volt.*

A moszkvai jelentés szükszavu hiradása szerint is politikai merényletről van szó. Kerülő uton, finnországi jelentésekből azonban már azt is meg lehet állapitani, hogy Don-Rosztovban erőteljes ellenforradalmi megmozdulás eredménye volt a cseka épületének elpusztulása. Don-Rosztov, a „politikailag megbizhatatlan" vidékek egyikének székhelye s a „tehérérzelmü", ellenforradalmi hangulatu lakosság az elmult esztendőkben nem egyszer kisérelt meg fegyveres akciókat a moszkvai vörös elnyomatás ellen.

A legutóbbi ellenforradalmi kisérlet alkalmával a „fehérek" igen alkalmas időpontot választottak ki. A tartományi cseka-vezetők gyülést tartottak a don-rosztovi székházban, amikor egymásután több detonáció rázkódtatta meg az épületet, falak dőltek össze s mire az épségben maradt cseka-parancsnokok menekülni akartak, valóságos *tüzbarrikád lángolt minden kijárat előtt.* A gyülés tagjai néhány résztvevőjük kivételével az egyszerre felcsapó lángok tengerében kimenekülni, *huszonnyolc csekavezetőt a robbanások és a lángok ölték meg.*

Moszkva azonnal a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. Páncélvonaton érkezett a vizsgálóbizottság a hirhedt Raisemann vezetése alatt s az a vélemény alakult ki eddig, hogy több kézigránátot dobtak el az ajtókban s ezek felrobbantották a kijáratoknál elhelyezett benzintartályokat s igy történhetett, hogy az egész épület egy pillanat alatt borult lángokba.

A jövő hét végén irják alá a párisi egyezményt

Március elején fogja tárgyalni a Ház a párisi és hágai egyezmény ratifikálását

Budapest, február 22.
(Magyar Távirati Iroda.)

Walkó Lajos külügyminiszter pénteken délután visszaérkezett Budapestre s átvette hivatalának vezetését. A külügyminiszter több mint egy hetet töltött Párisban, ahol résztvett a hágai elvi megegyezés részletes megszövegezésére vonatkozó tárgyalásokon.

Politikai körökben ugy tudják, hogy a tárgyalások Párisban nyugodt mederben folynak és az azok során felmerült nehézségek nem elvi, hanem csupán technikai természetüek. Ezek az ellentétek reménlhetően kiküszöbölhetők és valamennyi tárgyaló fél a jövő hét végére a munkálatok befejezését reméli.

A francia kormányválság is hatással volt a tárgyalásokra, melyeknek menetét vontatottabbá tette, mint eredetileg gondolták. Loucheur, a lemondott Tardieu-kormány munkaügyi minisztere, aki a párisi tárgyalásokat vezette, állandóan el volt foglalva az uj kabinet megalakitásának kérdésével. Most azonban, hogy az uj francia kormányban is helyet foglal, — tudvalevően megtartotta régi tárcáját — és kedden a Chautemps-kabinet a kamarában már be is mutatkozik, Loucheur a jövő hét második felében ismét intenzivebben foglalkozhatik a hágai megállapodások szövegezési munkálatait végző tárgyalásokkal.

Párisban egyébként az egyes szakaszok jogi megszövegezésén husz jogász dolgozik.

Egyelőre Walkó külügyminiszter nem utazik Párisba, amig Bethlen István grói miniszterelnök, akinek kezében már a hágai tárgyalások idején összefutottak az összes ügyek, a francia fővárosban időzik, nem szükséges, hogy a külügyminiszter is oda utazzék. Ha Bethlen István a szövegezési tárgyalások befejezése előtt visszatér, akkor szó lehet arról, hogy Walkó ismét kimegy Párisba, hogy mint a magyar kormány tagja részt vegyen a tárgyalásokon.

Beavatott helyen ugy tudják, hogy a miniszterelnök február 27-én, vagy 28-án feltétlenül hazatér Párisból, mert részt akar venni a Kormánypárt tizéves működésének jubileumi ünnepségén, amely március elsején lesz.

Egyébként az a körülmény, hogy a francia kormányválság megoldása következtében már gyorsabb ütemben haladhatnak, valószinüvé teszi, hogy a jövő csütörtökig befejeződnek a párisi tárgyalások. Ha ez nem következnek be, ugy akkor sem származik semmiféle hátrány a tárgyaló felekre, amelyek még esetleg március első napjaiban is folytatják a megállapodások szövegezését.

A fővárosi törvényjavaslat részletes vitájának befejezése után a kormány a Ház elé terjeszti a hágai egyezmény ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

Ha a fővárosi törvényjavaslat vitája tulságosan elhuzódnék, az egységespárt részéről fel fogják vetni a nyolcórás ülések bevezetésének kérdését. Ilyen körülmények között mindenesetre lehetséges lesz a hágai egyezmény ratifikálásáról szóló javaslatot március első felében letárgyalni.

problémája a Rókustól a Szent János kórházig nyulik. De a debreceni közkórház ügye már kivülesik a népjóléti életszemlélet fókuszán. Ha ragyogó mérleggel zár az egész ország adózóinak kétmillió pengős szubvenciójából az Opera és a Nemzeti színház, akkor rendben a magyar színház-kultura szénája. — bár nyolcmillió vidéki magyar egy évtized óta nem kap a maga müintézeteiben egyetlen számbavehető operai, vagy drámai előadást sem. A munkanélküliséget megoldják a pesti 200 milliós beruházások, lakótelepek épitkezései, uj Dunahidak és középületek, de a böszörményi éhező mezőgazdasági munkás, a debreceni kényszer- vákáncsos kivül esik ezen a perspektiván. Állami megrendeléseket: nyomtatványokat, ruhát, csizmát, téglát, minden egyebet az *egész ország hivatalai részére* pesti vállalatok szállitanak, s igy elég tetetett *pesti* szemlélet szerint az ipari vállalkozás igényeinek is. Az állami vásárlások kizárólag a *pesti* -muzeumokat gyarapitják, — érjo be a vidék olajnyomatokkal, a nagyvásár gipsz Vénuszával, meg a Löfkovics régi pénzeivel.

Az ellenforradalom hatalmas társadalmi megmozdulásait is Pest szikkasztotta fel. Az országos szervezetek, amelyek pesti központokkal alakultak, hovatovább csak erőtlen függelékeivé váltak a pesti centrumok öncélu törekvéseinek, s elsorvadtak.

Hogy pedig a jelenlegi u. n. irodalom és müvészet megint csak Pestnek dolgozik Szomoritól Vadnai Lászlóig és Márkus Alfrédig, arról plane fölösleges beszélni.

Ez pedig rettenetes baj. Nem ennek az irodalomnak lokális szinezetü, korlátolt *pestiessége*, — mert igy bal' Istennek, kevésbbé fertőzi meg a vidék magyar pszihéjét, — hanem az *egész ország* vezetésre hivatott tenyezőinek elpestiesedése. Mert igy egyfelől elszakadnak az ősereiü anyaföldtől közlekedő lelki szálaik, másfelől pedig árván, megértetlenül, elhanyagoltan marad magára a magyar vidék, amely *szüntelen szállitja a maga legjobb értékeit Pestre, hogy azok ott elkallódjanak, eltorzuljanak, elpusztuljanak.*

Egymilliós városnak, mint Pest, saját, külön lelkisége van. A zsivaj, a tülekedés, a szennyes, gyárfüstmocskolta levegő, a fülledt bérkaszárnyák, a sötét, aszfaltos utcák, a kormos házrengeteg, — a *természettől való teljes elszakadás*, egy nemzedék alatt abszorbeálják a legfrissebb faji erőket is. A maguk képére deformálják. Nagyvárosokban pedig nem él a magyar lélek: a falak mögé tömörülő német testületi szellem és a szabad természettől Palesztina sivár kopársága óta irtózó, a gettó zsufoltságában kialakult zsidó életfelfogás nyomja rá bélyegét Magyarország metropolisára is, amely csak nyeli, emészti a vidék energiáját szakadatlanul.

A pesti látókör végzetes betegségünk. Itt az idő, hogy a vidék ráébredjen nemzeti hivatásának tudatára, mert nem *Pest*, hanem *Magyarország* feladata, — a magyar földön álló, a széles magyar horizontokra tekintő vidéki magyarságé, — uj életet fakasztani az ezeréves temetőben, amelynek legnagyobb, égre domborodó, roppant sirhalma éppen *Budapest*.

Negyven város polgármesterének részvételével megkezdődött Békéscsabán a vidéki városok országos kongresszusa

Békéscsaba, február 22.

A magyar vidéki városok országos kongresszusára mintegy 40 város polgármestere, illetve kiküldöttje érkezett meg a mai napon Békéscsabára. Megérkeztek Debrecen, Szeged és Pécs kiküldöttjei is. Gróf *Klebelsberg* Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter fél 2 órakor érkezett meg autóján dr. Denkho miniszteri osztálytanácsos kiséretében a városháza elé, ahol báró Fejlitsch Berthold főispán, az alispán és a polgármester fogadták.

Ma délután a miniszter a városban több látogatást tett, megtekintette a Lőrinc Zsuzsánna leányliceumot, ahol a tanári kar és a növendékek üdvözölték. Este résztvett a Városi Szinházban rendezett Bánk bán előadásán, ahol Hevési Sándor, a szinház igazgatója tartott előadást Katona Józsefről.

A miniszter ezután átment Gyulára, ahol az éjszakát gróf Almássy Dénes kastélyában töltötte. Klebelsberg kultuszminiszter holnap résztvesz a vidéki városok szövetségének gyülésén.

Árokba fordult egy szekér a gazda gondatlansága miatt

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Még az elmult év őszén történt, hogy Nemes Sándor füzesgyarmati gazdálkodó az országuton magára hagyta a szekerét. Egy szembe jövő autótól megriadtak a lovak s a hátul ülő Csáti József, Székely Lajos és Pintér József a szekérrel együtt az árokba fordultak.

Nemes Sándor ügyében tegnap itélkezett a debreceni törvényszék és gondatlanságból okozott sulyos testisértés vétsége miatt 80 pengő pénzbüntetésre itélte el.

Dr Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd kedden este 6 órakor a városházán előadást tart a szociális bajok okáról és gyógyszeréről

A Vöröskereszt Egyesület közgyülése

(A D. U. tudósitójától.)

A Vöröskereszt Egyesület kedden, február 25-én a városházán rendes közgyülést tart. Az egyesületi szokásos közgyülések keretéből ez az esemény magasan kiemelkedik, annennyiben éppen a Vöröskereszt Egyesület hivatásának megfelelően nagyon értékes szociális tartalmu előadást tart dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd.

Jánossy Gyula sokoldalu tudása, bőséges, főleg külföldi tapasztalatai teljes biztonságot adnak neki azokban a szociális kérdésekben, melyekkel állandóan foglalkozik és szavai mindenkor reflektorként világitják meg Debrecen város szociális problémáit.

A mai társadalom kétségtelenül beteg, sajnos, nem is egyféle bajjal küzd. Amikor tehát dr. Jánossy az egyesület főtitkári jelentése keretében a szociális bajokról előadást tart, azt nemcsak azért érdemes meghallgatni, hogy lássuk, mit végzett ezen a téren egy esztendő alatt a Vöröskereszt, hanem azért is, hogy tisztában legyünk vele, hol, mennyi baj leselkedik, mik a segités módjai, honnan lehet és kell kérni és várni az orvosságot.

Ugy a közgyülés, mint az előadás nyilvános, belépődij nélkül bárki résztvehet azon.

MAJESTIC TEA BLEND

az előkelő asztalok teája, amely India és Ceylon legértékesebb teafajtáinak vegyitéke.

Kontsek Géza k. r. t.

Csapó-utca 19. szám alól
Ötmalom-utca 1. sz. alá helyeztem át
étkezdémet

ahol továbbra is 90 fillér 4 fogásos ebéd, vacsora 60 fillér.

Havi abonma ugy kihordásra, mint bentétkezésre.

Vita-est az öregek és fiatalok problémáiról

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya hétfőn este kezdi meg a háboru utáni nemzedék problémáiról szóló vitaelőadássorozatát, amely iránt már is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a nacionalista társadalom legszélesebb rétegeiben. A Liga-osztály ez alkalommal a magyar társadalom legfontosabb kérdéseinek egyikét: a háboru utáni nemzedék világnézetének, életfelfogásának, programmjának megismerését és megvitatását tüzte ki céljául. Az ifjuság és a háborubau már férfikort ért generáció lelkiközösségének megteremtését kivánja szolgálni ez a vitaelőadássorozat a szeretetteljes, őszinte eszmecsere közvetlen eszközeivel, az „öregek és fiatalok" örök békétlenség kiegyenlitését elősegiteni a magyar faj és magyar jövendő üdvére.

A Liga elnöksége kéri, hivja, elvárja az idősebb nemzedéknek történelmi felelősségérzettel jövőre gondoló tagjait gyüléseire, de ugyanigy számit a háboru után ifju fértivá serjült nemzedék komoly képviselőinek megjelenésére is.

A vitadélutánok mindenikét egy-egy előadás vezeti be, ezeket a résztvevők felszólalásai követik.

Az első három hét programmja a következő:

Február 24-én, hétfőn délután 6 órakor előadást tart ifju dr Tótli Endre, a „Bartha Miklós társaság" tagja „A magyar ifjuság kulturtörekvései" cimmel.

Március 3-án, hétfőn délután 6 órakor Kertész Dániel, a Magyar Evangéliumi Ker. Diákszövetség főtitkára, a „Diákvilág" szerkesztője „A társadalmi és gazdasági rend uj magyar szemlélete" cimmel.

Március 10-én, hétfőn délután 7 órakor dr Pongrácz Kálmán, a „Wesselényi Club" tagja „Az uj nemzedék és a nemzetiségi kérdés" cimmel. A belépés dijtalan. Az előadás szinhelye a Ker. Liga székházának tanácsterme (József kir. herceg-utca 16.)

Zálogba akarta tenni a lopott biciklit -- elfogta a rendőrség

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A debreceni rendőrség szombaton letartóztatta Molnár Antal 19 éves cipészsegédet, aki ellen Kardos Mór tett feljelentést, mert egy 200 pengő értékü biciklijét ellopta. Molnár Antal, mint utóbb kiderült, a lopott biciklit a zálogházban akarta értékesiteni, itt azonban rajtavesztett, mert a kerékpárt felismerték és telefonon értesitették a rendőrséget, ahonnan egy detektiv ment a zálogházba és letartóztatta Molnár Antalt, aki ellen lopás miatt megindult a büntető eljárás.

Augusztus 1-re kiadó

a Kontsek Géza-féle Piac utcai csemege üzlet és a Jost-féle Kossuth-utcai cukrászda helyiség.

Értekezni:

a Debreceni Első Takarékpénztárnál

Az idén nem készül nagyobb építkezésekre Debrecenben a MÁV. üzletvezetősége

Balás Károly üzletigazgató nyilatkozata a 30 millió pengős beruházási programmról és a tarifaemelés hatásáról

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A debreceni ipar és az egész közgazdasági élet lázas izgalommal tekint a tavasz elé, várva, hogy megfognak indulni a közmunkák és végre a kinzó kenyértelenség után foglalkoztatáshoz jutnak a munkanélküliek is. Az utolsó esztendőkben a Debrecenben folyó állami közmunkák között jelentős tétellel szerepelt az államvasut, amely a nehéz idők ellenére is szépen járult hozzá a debreceni munkanélküliség enyhitésének sulyos feladatához. Elég csak rámutatni a Wesselényi-téri bérpaloták épitésére, a MÁV kolóniában készitett szép és csinos házak elkészitésére, a homokkerti vasuti felüljáró átalakitására és még számos kisebb-nagyobb munkára, melyek azt bizonyitották, hogy szemben a többi állami intézményekkel egyedül csak a MÁV törődik a vidék szükségleteinek kielégitésével.

Az üzletigazgató nyilatkozata

Most a türelmetlenül várt munkaszezon megindulása előtt a Debreceni Ujság munkatársa felkereste *Balás* Károly kormányfőtanácsos, MÁV üzletigazgatót, akihez kérdést intézett arra nézve, hogy készül-e az idén nagyobb közmunkára az államvasut Debrecenben, vagy az üzletvezetőség területén. Sajnos, a válasz nem kedvező, amit az általánosan sulyos gazdasági helyzet indokol.

— Egyelőre nagyobb beruházást munkára, — mondotta Balás Károly — nincsen kilátás. Csak a szokott pályafenttartási munkákat folytatjuk és ezenkivül a Debrecen—hajdunánási vonal, valamint a Nyiregyháza—mátészalkai vonal sineinek kicserélését. Az előbbit házikezelésben magunk végeztetjük, az utóbbit pedig a Helyivasut csináltatja vállalkozóval.

Még nincs döntés a beruházások kérdésében

A MÁV legujabb harminc milliós beruházásából jut-e valami Debrecennek?

— Erre nézve hivatalos értesitést még nem kaptunk. Maga a program még mindig tárgyalás alatt áll s igy egyelőre arról nem vagyok részletesen informálva. — Csupán egyetlen nagyobb munkáról van tudomásom, amely a debreceni üzletvezetőséget érinti, ez a karcagi állomás biztositó berendezésének kicserélése.

Lekerült a napirendről az üzletvezetőségi palota felépitésének ügye

Az üzletvezetőségi palota épitésére nézve nincs-e valami remény?

— Ez a kérdés egyelőre teljesen fel van függesztve. Mi már a Tisza-családdal meg is kötöttük az ujabb bérleti szerződést. Ebben azonban biztositva van a felmondási jogunk, hogy ha az üzletvezetőségi palota épitése ismét aktuálissá válna valamikor, a bérleti szerződés semmiben sem fogja hátráltatni a terv kivitelét. Egyelőre azonban ez az épitkezés teljesen lekerült a napirendről és addig nem is igen van kilátás reá, amig a MÁV nagyobb külföldi beruházási kölcsönhöz nem jut.

Általában eddig az időpontig nem számithatunk semmi nagyobb beruházásra, pedig a vonalainkon is nagyon sok szükséglet mutatkozik. A harminc milliós beruházási kölcsönt tulnyomólag járművek beszerzésébe fektetik és igy az a vidéket nem igen érinti.

A vasuti tarifaemelés nem csökkenti a személyforgalmat

A legyáruknak felemelése nem csökkentette-e a vasutak forgalmát, — kérdeztük ezután.

— A januári és februári időszakban mindig csökken az utazás, igy tehát az eredményt csak egy-két hónappal később tudnánk megállapitani. *Az utasok számában jelentős csökkenés nem várható,* hiszen az összes szociális jellegü kedvezmények érvényben maradtak. A tisztviselői-, diák- és munkásjegyek mind a régi áron adatnak ki. Azt lehet tehát remélni, hogy a közönség érdekeit nem fogja tulságosan sulyosan érinteni a tarifa emelés, amelytől más oldalról a MÁV pénzügyi helyzetének megjavulása várható.

A teherforgalom növekedése ellensulyozná a személyforgalom csökkenését

A nehéz gazdasági helyzet következtében nem mutatkozott-e már eddig is a forgalom csökkenése?

— Szomoru tapasztalat, hogy az utóbbi időkben a személyforgalomnál általában csökkenő tendencia mutatkozik. Örvendetes tény azonban, hogy a debreceni üzletvezetőség területén a teherforgalom ezen az őszön felülmulta az országos átlagot. A burgonya, cukorrépa és gabona szállitása az előző évekhez képest erősen megnövekedett. Dacára azonban a megnövekedett forgalomnak, a bevételek csökkentek, ami annak tudható be, hogy az utóbbi időkben a mezőgazdaság számára igen nagy tarifális kedvezményeket adott a MÁV. Viszont az is igaz, hogy ezek a kedvezmények hatalmas mértékben elősegitették az export megindulását. Ebben az esztendőben nagy export forgalmat bonyolitottunk le és különösen sok burgonyát vittünk Olaszország és Görögország felé.

Remélni lehet, hogy a téli szezon elmultával a szállitás ujra megindul és még inkább növekedni fog a forgalom, miután tudomásunk szerint a debreceni üzletvezetőség körzetében még hatezer vagon elvermelt burgonya van.

Magyarországon marad a Scheckendorf-féle milliárdos vagyon

A debreceni kir. itélőtábla megváltoztatta az elsőfoku biróság itéletét

Debrecen, február 22.
(A D. U. tudósitójától.)

Egy rendkivül bonyolult s két országot érdeklő hagyatéki perben itélkezett tegnap a debreceni királyi itélőtábla Szarukán-tanácsa, mely az igazságügyi orvosi tanács végleges véleményadása alapján olyan értelmü döntést hozott, hogy a sokat vitatott Scheckendorf-féle hagyaték mégis Magyarországon marad. A per előzményeihez tartozik, hogy báró *Scheckendorf* Hermann, az osztrák származásu dusgazdag főur, aki 1921-ben halt meg, aképen végrendelkezett, hogy vagyonának nagyobbik részét ausztriai jogi személynek hagyományozta.

Scheckendorf báró Magyarországon nősült, *négyesi Szapessy* Lajos báró egyetlen leányát vette el feleségül s törvényes leszármazottak nélkül halt meg. Végrendeletében a törvényes örökösöket megillető részeken kivül *általános örökösévé a wieni evangélikus presbiteriumot tette meg, ezenkivül vattai ezerötszáz holdas birtokát a miskolci lutheránus egyháznak* s egy kisebb birtoktestet volt házvezetőnőjének, Knöppl Annának hagyományozott.

A báró végrendeletét a törvényes örökösök: dr. *Krajnát* Pálné, báró *Hellenberg* Oszkárné, özv. *Péchy* Oszkárné és *Szlop* Gusztávné perrel támadták meg. Keresetüket a miskolci királyi törvényszék elutasitotta s a bonyolult hagyatéki per nemrégiben került a debreceni itélőtábla elé, mely orvosszakértői véleményt kért arra vonatkozólag, hogy a zavaros tartalmu végrendeletet Scheckendorf báró beszámitható állapotban fogalmazta-e?

Dr. *Benedek* László egyetemi professzor és végső fokon a budapesti országos igazságügyi orvosi tanács azt a véleményt adta, hogy Scheckendorf báró a végrendelkezés idején aggsági elmegyengeségben szenvedett, ami a testamentum szövegezéséből világosan kitünik. Ennek alapján a királyi itélőtábla megváltoztatta az elsőfoku itéletet és *általános örökösökül a törvényes örököst tette meg,* egyben pedig utasitotta a mezőkövesdi járásbiróságot, hogy a hagyaték szétosztását foganatositsa.

A debreceni itélőtábla itéletével befejezést nyert a régóta huzódó pereskedés s igy a wieni evangélikus egyháznak hagyott vagyonrészek: Scheckendorf palotái, roppant értékü ingóságai, valamint erdőbirtoka is magyarországi tulajdonokban maradnak.

PÁRISBA SZÖKÖTT EGY NYIREGYHÁZI SZABÓ

Nyiregyháza, február 22.

A nyiregyházi államrendőrség bünügyi osztályához sorozatos feljelentések érkeztek Klein Aladár Ábrahám nyiregyházi szabómester ellen, aki öt héttel ezelőtt a rábizott ruhaneműekkel együtt ismeretlen helyre távozott. Hirek szerint a zsidó szabó Párisba szökött s most a rendőrség elrendelte a körözését.

VESE, HÓLYAG, RHEUMA
LEGHATÁSOSABB GYÓGYVIZE
— A —
SAVOLDÓ, VIZELETHAJTÓ
SALVATORFORRÁS

PALOTAY LAJOS vegytisztitó
telepe Honvéd-u. 9/b. Uzletei: Kálvin-tér 5. Batthyányi-u. 26. és Hunyadi-u. 5.

Hatszáz tanut hallgattak ki a Kutjepov-pörben eredménytelenül

Páris, február 22.

Több pénteki reggeli lap jelentése szerint a Kutjepov-ügy nyomozását a párisi rendőrség befejezte. *Eddig több, mint hatszáz tanut hallgatott ki a rendőrség*, anélkül, hogy a legkisebb támponthoz jutott volna. A vizsgálati jegyzőkönyv állítólag azzal a megállapitással végződik, hogy a rendőrség nem lát módot a nyomozás további folytatására.

Pénteken este nacionalista szervezetek népgyülést tartottak, amelyen azt követelték, hogy a francia kormány ne türje tovább az orosz szovjetügynököknek és az orosz politikai rendőrség ügynökeinek párisi mükődését. Kommunisták is megjelentek a népgyülésen és állandó közbekiáltásaikkal akarták megzavarni a gyülés nyugodt lefolyását. Ekközben több kisebb összetüzésre került a sor.

A szociáldemokraták csufos vereséget szenvedtek a japán választásokon

London, február 22.

Tokióból jelentik: A munkáspárt vereséget szenvedett a választásokon. Eddig száz választókerületből ismeretes az eredmény és ezekben mindössze *három munkáspárti* jelöltet választottak meg, holott nagyreszt városi kerületekről van szó. Abe, a szociáldemokraták, Suzoki, a munkásszövetség és Tagava, a keresztényszociálisták vezére, elvesztették mandátumukat. A szélsőbaloldal vezérét, Oyamát, kis többséggel választották meg. A kormánypárt a városi kerületekben az eddigi eredmények szerint 2:1 arányban győzött, de a végleges eredmény kialakulásához meg kell várni a vidékről érkező jelentéseket, mert a Sey-Jukai-párt a vidéki kerületekben a legerősebb.

Szomaton hat órakor a kollégium disztermében nyilik meg az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyam tavaszi ciklusa

Dr Verzár Frigyes előadása az amerikai egyetemi városokról

A ciklus részletes programmja a következő:

Előadások a kollégium diszteremében: Ispánovits Sándor, budapesti polgári iskolai igazgató: A mai Finnország, vetitett képekkel, I—II. óra. 1—2 óra: március 6-án, csütörtökön, hatkor. *Soó* Rezső dr egyetemi ny. rk. tanár: A növények érzelmi és társadalmi élete. Rajzok bemutatásával és vetitett képekkel. I—III. óra. 1 óra: A növények érzésjelenségei, március 17-én, hétfőn hatkor. 2. óra: A növények társadalmai, március 24-én, hétfőn hatkor. 3. óra: A magyar föld növényvilága, március 31-én, hétfőn hatkor. *Szondy* György dr ref. leánygimnáziumi tanár: Az állatregény hajdan és most. I. óra. Március 13-án, csütörtökön hatkor. *Tóth* Lajos dr egyetemi tanársegéd: A fizikai kutatások legujabb eredményei, vetitett képekkel, I—III. óra. 1. óra: A hangos film, március 3-án, hétfőn hatkor. 2. óra: Az elektromos képátvitel, március 10-én, hétfőn hatkor. 3. óra: Az uj atomelmélet, március 20-án, csütörtökön hatkor. *Verzár* Frigyes dr egyetemi ny. r. tanár: Az amerikai egyetemi városok. Tapasztalatok azokról az egyetemi városokról, amelyekben az 1929. évi őszén előadást tartott. I. óra. 1. óra: március 1-én, szombaton hatkor.

Előadások a debreceni Munkás-Otthonban: Bozóky Ferenc dr egyetemi ny. r. tanár, jogkari dékán: Magyarország népessége, I. óra, március 9-én, vasárnap négykor. *Medveczky* Károly dr, egyetemi könyvtárőr: Az irók és az olvasóközönség szellemi viszonya. 1. óra: március 19-én, szerdán este nyolckor. *Milleker* Rezső dr. egyetemi ny. r. tanár: Népesedési problémák, I. óra, március 23-án, vasárnap négykor.

Előadások a MÁV műhelyi „Egyetértés önképző dal- és zeneegylet" diszkermében: Bartha Károly dr., a kollégium tanitóképzőjének tanára: A debreceni céhek szervezete és szelleme. Emberek, tárgyak, képek a céheink multjából. I—II. óra, 1. óra: március 4-én, kedden hatkor. 2. óra: március 11-én, kedden hatkor. *Szondy* György dr ref. leánygimn. tanár: 1. óra: A vér titkai, március 7-én, pénteken hatkor. 2. óra: A szervezet és a mérgek, március 14-én, pénteken hatkor.

A beléptidij egy-egy kollégiumi előadásra 30 fillér. Egyetemi hallgatók és tanulók félárujegy váltására jogosultak. Jegyek Springernél (Piac utca, főposta mellett) és az előadás előtt, a kollégium diszterméneck az előszobájában kaphatók.

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőkben.

Egyedül az árak hirdetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.

Önnek meg kell győződnie jó minőségeimről, hogy felismerje jutányos áraimat.

Lavina, bóra és szökőár pusztit Olaszországban

Milánó, február 22.

Egész Olaszországban itéletidő pusztit. *Északon havazik, az Adria partján bóra dühöng, délen szökőár pusztit.*

Észak-Olaszországban a hőmérő mindenütt a fagypont alá sülyedt. A hegyekben már napok óta havazik. A Monte Cenis szorosban pénteken déiután hatalmas lavinaomlás történt, amely teljesen betemette a szorosón át vezető országutat. *A hó 3 méter magasan fekszik.* A hótömeg eltakaritása egyelőre lehetetlen, miután állandóan ujabb és ujabb lavinák omlanak le a hegyekről. A táviró- és telefondrótokat teljesen tönkretette a havazás.

Néhány falut ki kellett üriteni, miután az állandó lavinaomlások könnyen eltemethetik a falvakat. Az Adriai tenger északi partvidékén szintén nagy hózuhanás állott be. Pénteken reggel Triesztben 4 fok mínuszt mutatott a hőmérő. Délben azután *heves bóra keletkezett, amely 125 kilométeres sebességgel száguldott végig a város fölött.* Rengeteg kisebb-nagyobb baleset történt.

A kalábriai partvidéken *szökőár pusztit.* Catanzaro városát teljesen elöntötte a tenger. Az ár végigsöpörte az egész várost s a viz mindenütt 1—15 méter magasan áll az utcákon. *Több ház beomlott.* A lakosság nagyrésze a hegyekbe menekült.

Nagy szélvihar tombol Nápoly környékén is. Afragola falucskában a szél rombadöntött egy tanyaépületet. Három gyermek a romok alatt lelte halálát.

A Csokonai-kör vendégül fogadja az Országos Gárdonyi Társaságot

Közösen rendeznek Gyóni Géza emlékünnepélyt március 8-án

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A Csokonai-kör tervszerüen halad kitüzött célja felé, hogy az ország irodalmi társaságaival állandó érintkezést teremtsen. Miután a Kisfaludi-Társaságot és a Petőfi-Társaságot Debrecenben vendégül látta, most a többi irodalmi társasággal veszi fel az érintkezést. Véletlen folytán az Országos Gárdonyi Társaság a sorban az első, de tárgyalások folynak már más irodalmi társaságokkal is, mint pl. a nyiregyházi Bessenyei-Körrel, a miskolci Lévay-Társasággal stb. Az érintkezés fontos azért, mert a vidéki irodalmi társaságok magukban egyenként nem elég erősek arra, hogy kiadványaik számára megfelelő olvasó tábort találjanak. Több irodalmi társaság együtt sokkal nagyobb erőt jelent ugy az anyagiakban, mint olvasó közönségben. A gondolattal a Csokonai-kör már a háboru utáni években kezdett foglalkozni. Akkor azonban a viszonyok nem voltak alkalmasak ilyen baráti kapcsolatok létesitésére. A Csokonai-kör reméli, hogy a gondolat most eredményre fog vezetni.

Az Országos Gárdonyi Társaság az ország egyik legnagyobb irodalmi egyesülete. Tagjai főkép tanitókból, tanárokból és lelkészekből toborzódnak, de helyet talál közöttük más foglalkozásbeli is, ha irodalmilag kiválót produkál. Gyóni Gézával a Gárdonyi Társaság annyiban van szorosabb kapcsolatban, hogy főtitkára Balogh István polgári iskolai tanár együtt szenvedett Szibériában Gyóni Gézával, ott volt a költő halálos ágyánál s könyvet irt a költő szenvedéseiről. A Gárdonyi Társaság elnöke Simon Lajos polgári iskolai igazgató, akinek „Delelőn" cimü verses kötete 1928-ban jelent meg. Mint a „Magyar Család" szerkesztője állandó irodalmi működést fejt ki. A március 8-iki ünnepélyen mind a ketten szerepelni fognak. Az ünnepély további müsorát lapunk későbbi számaiban fogjuk közölni.

Válogatott

faj almák,

vérnarancs, mandarin. Boszniai és kaliforniai aszalt szilva. Zöldborsó, zöldbab, paradicsomi konzervek nagy választékban !!!

Pálffy Tibor és Társa

Kossuth-u. 7. sz.

DALLMANN rádió és villamossági szaküzlet

Piac-utca 62.

Cégem a „TAKARÉKOSSÁG" tagja.

A Graf Zeppelin áprilisban Magyarországra indul

Friedrichshafen, február 22.

A Graf Zeppelin téli pihenője rövidesen véget ér. Március második felében újból elindul nagy körutjára. Első utja a Földközi tenger felett lesz, *április folyamán Magyarországra jön*, majd Ausztria és Svájc fölött tesz körutat. Első tengerentuli utja májusban lesz. A Dél-Atlanti óceánt fogja átrepülni, utjának célja Buenos Ayres.

PÁRATLAN SIKER MELLETT ZAJLOTT LE A DEBRECENI EVANGELIKUS FILLÉREGYLET SZOMBATI ESTÉLYE

(A D. U. tudósitójától.)

Szombaton este óriási siker mellett zajlott le az Arany Bika zsufolásig telt disztermében a debreceni Evangélikus Filléregylet tánccal egybekötött teaestélye. A diszterem hatalmas közönsége között ott láthattuk Debrecen uri társadalmának csaknem minden vezető egyéniségét. Ez a bál az idei szezonnak talán legsikerültebb mulatsága volt, amelynek a sikerét igen nagy mértékben emelte a táncot megelőző pompás müsor. Általában az egész mulatság rendezése a legkifogástalanabb volt, ami elsősorban özvegy Géressy Kálmánné filléregyleti elnök, dr. Horvay Róbert titkárnak és Horvay Róbertnénak az érdeme, akik fáradságot nem kiméive, az egylet választmányával együttesen hatalmas munkát fejtettek ki a siker érdekében. Külön elismerés illeti meg Varga Ilus iparmüvésznőt, aki a müsorot szereplő élőképek rendezését vállalta magára és tökéletes munkát produkált. Cs. Perczel Carola viszont a táncot tanitotta be, amely valóban müvészi élményt nyujtott a közönségnek.

A müsort Debrecen ismert és telhetetlen mulatozói töltötték ki, kik részint élőképekkel, részint pedig müvészi táncokkal gyönyörködtették a közönséget. Minden szereplőről csak a legjobbat mondhatjuk: feladatuknak minden tekintetben a legszebben tettek eleget. Az élőképek és táncok szereplői a következők voltak:

Élőképek: 1. Fellah nő: Münnich Aurélné. Bacháns nő Amorral: Szabó Etuka és Várady B. Hédi. Az éj királynője: Adelliadrt Arányi Gita. 2. Az Ő rózsái között: Károlyi Irén. Melitta: Höfer Lili. Heldesponius partján: Kókai Lajosné és Robinson Kata. 3. Édes semmittevés: Ungváry Evelin. Álarc alatt: Mitrovics Ili és Kenesey B. Pierrot és Pierette: Horváth Antalné és Varga Ilus.

Mesealakok, táncosok: Az ezeregy éj szelleme: Csiszár László. Dzsinn: Neubauer Pál. Tündérek: Pap Klotild, Bacsó Alexandra, Hrabéczy Ilus, Szilágyi Baba, Várady B. Hédi. Piros bóbitás: Veszprémy Kató. Hófehérke: Birta Irén. Gonosz mostoha: Bozóky Ilus. Hamupipőke: Pap Kató. Boszorkány: Sztrányai Emma. Csipkerózsa és királyfi: Csatári Szücs Gabi és Varjasi Duci. Pierrot és Pierette: Benyáts Mimi, Lábas Edit, P. Nagy Márta, Toroczkay Ibolyka. Hindu herceg és hercegnő: Diószeghy Olga és Szabó Etuka. János vitéz és Iluska: Kovács Kató és Cziffer Kiári. Orosz fiu: Nagy Ilonka. Lengyel leány: Tóth Lili. Hollandiak: Dömötör Margit, Mitrovics Ilonka. Cigányleány: Harsányi Irén. Rokoko: Frick Mária, Szabó Judit, Szentgyörgyi Kató. Tiroliak: Debreceni Kató, Heufel Edit. Magyar tánc: Mike Böske, Kiss Sándor. Shimmy: Ruténvi Nóra. Karakterbaba: Varjasi Ilus. Tangó: Tervey Rózsi, Uray Sándor.

A kedves müsor után kezdetét vette az általános tánc, amely a reggeli órákig tartott a legjobb hangulatban. A bálon megjelent hölgyek névsorát a rendezőség az alábbiak szerint bocsátotta rendelkezésünkre:

Urasszonyok: Tőzsér Ferencné, U. Szabó Gyuláné, Fuchs Antalné, Nagy Kálmánné, Cziffer Jenőné, dr Frich Józsefné, Papp Gyuláné, Hudáky Gyuláné (Nagykálló), Bursy Sándorné, br. Györffy Miklósné, Kovássy Kálmánné, Kovács Kálmánné, Fekete Lajosné, Szabó Józsefné, Nóth Antalné, Hoza Rezsőné, Kecskerü Lajosné, Bartha Istvánné, Polster Adolfné, Facsády Krisztina Rezsőné, Srepler Istvánné, Fekete Lászlóné, dr Szabó Sándorné, dr Veverán Györgyné, vitéz Lépes Győzőné, vitéz dr Kovács Elemérné, dr Haendel Vilmosné, Varjassy Istvánné, Tőkés Gáborné, Skultéthy Ferencné, Ötvös Jozsefné, Münnich Aurélné, Schuster Ferencné, Sinainé Kónya Mária, Lábas Béláné, Tiszen Arthurné, Dóiszegi Dezsőné, Mike Jánosné, dr Varga Lajosné, Hongacsek Istvánné, dr Nagy Endréné, dr Fehésházy Endréné, Telegdi Kovács Andorné, vitéz Somogyi Rezsőné, Ruténvi Árpádné, P. Nagy Zoltánné, Koncz Aurélné, Bánk Árpádné, dr Balogh Jánosné, özv. Pásztor Jánosné, Jakucs Istvánné, özv. dr Losonczy Álmosné, Perczel Móricné, Váradi Gézáné dr vitéz Sziły Gáborné, dr Székely Bélánć, Schöner Ernőné, Veszprémy Barnáné, Csatári Szücs Bertalanné, Grics Józsefné, Dragoncz ezredesné, Kókai Lajosné, dr Bacsó Jenőné, özv. Szilágyi Sándorné, vitéz Kubay Lajosné (Budapest), Dömötör Páiné, Benyáts Emilné, dr Horvay Róbertné, Szentgyörgyi Lajosné, Höffer Ferencné, dr Alba Ervinné, dr Szabó Mártonné, Sztrányai Béláné, Stégmüller Árpádné, Tóth Kálmánné, Jándiné Szabó Klára, Szabó Lajosné, Bozóky Jánosné, Demeter Gyuláné, Károlyi Ferencné, Neubauer Sándorné, Torveskai Józsefné, Farkas Gézáné, Boda Miklósné, Koncz Aurélné, Balogh Istvánné, P. Nagy Zoltánné, Berks Lajosné, Tervey Tamásné, özv. Moór Béláné, özv. Tóth Sándorné, Nagy Józsefné, Czenner Istvánné, Bacsó Páiné, Csámfordi Ferencné, dr Hódy Béláné, dr Böszörményi Béláné, Szabó Józsefné, özv. Szabó Sándorné, Lejkigi Gyuláné (Nyiregyháza), Blaskovics Miháiyné, Váczy Istvánné, Kerékgyártó Istvánné, Straka Péterné, Szeremley Béláné, Münger Gyuláné, vitéz dr Kovács Elemérné, Sigmond Ervinné, Csász Lászlóné, Kovaliczky Antalné, özv. Német Dánielné, dr Trocsányi Béláné, Ungváry Györgyné, Ábrahám Lászlóné, Fridrich Gáborné, dr B. Hajdu Lajosné, dr Bornemissza Károlyné, Vidonyi Jánosné, Fehértói Dánielné, Sz. Kun Béláné, Komáromy Sándorné, Nagy Sándorné, Balogh Péterné, Bagi Ferencné, Kovács Károlyné, Kovács Józsefné, Kontsek Lászlóné, Kása Vincéné, özv. Erdélyi Istvánné, Kerekes Jenőné, Szombathy Imréné, dr Mitrovics Gyuláné, vitéz Deák Lajosné, dr Rácz Miháiyné, Rickl Antalné, dr Antal Antalné, özv. Szablonczay Gyuláné, Horváth Ferencné, Kontsek Kornélné, özv. Mayerszky Miháiyné, Berényi Dénesné, Zahelyi Edéné, Henzse Istvánné, Medgyessy Páiné, Laobrfalvy Márkus Lujza, Laborfalvy Márkus Károlyné, Sz. Nagy Józsefné, Dr Pajor Győzőné, dr Ertsey Péterné (Derecske), Porubszky Gyuláné, Szolnoky Győzőné (Hajdúhüszörmény), dr Berényi Lászlóné, Polgár Imréné, dr Bósy Elemérné, Kardoss Sándorné, özv. Rauch Béláné, Szilágyi Béláné, Mayer Jánosné, özv. Mayer Jánosné, Fenyvessy Józsefné, dr Szabó Andorné, dr Budaházy—Bruckner Ernőné, Asztalos Istvánné, Debreczeny Andrásné, Bálint Józsefné, dr Papolczy Gyuláné, Mayer Antal Jánosné, Varga Lajosné, dr Szabó Mihályné, Porcsalmy Károlyné, Ppap Józsefné, Palcsik Sándorné, Szentkirályi Kálmánné, Fábián Józsefné.

Urleányok: Sandala Blanka, Hacker Etu, Hacker Piroska, Frick Gyöngyike, Hudáky Gabi (N.-Kálló), Buray Ica, báró Györffy Irénke, Török Margit, Török Ilus, Török Éva, Szabó Gabi, Szilágyi Évi, Kecskerü Erzsébet, Gerenday Zsófika, Bartha Emma, Polster Márta, Veverán Márta, Ormós Zsóka, Körösényi Irén, Komáromy Pitu, Shultéthy Ica, Ötvös Rózsika, Mayer Emma, Váradi B. Hédi, Kovács Kató, Lábas Baba, Abosi Irma, Horvai Lidia, Tóth Lilike, Diószegi Olgica, Mike Böske, Varga Ilus, Haty Emma, Flóra Sári, P. Nagy Márta, Bánk Joli, Preszly Kató (Szeged), Torma Erzsébet, Csatári Szücs Gabi, Birta Irénke, Veszprémy Kató, Ungváry Evelin, Ungváry Piroska, Frick Gyöngyi, Perényi Margit, Dávidházy Etta, Erlich Erzsike, Robinson Kata, Dömötör Gitta, Veszprémy Mimi, Mitrovics Ilonka, Szentgyörgyi Kató, Szénássy Lola, Mayer Emmi, Höffer Lilike, Szabó Etelka, Sztrányai Bogyó, Stégmüller Vilma, Ruthényi Nóra, Cziffer Klára, Károlyi Irénke, Bozóky Ilus, Biczó Irénke, Nagy Ica, Vargha Irike (Karcag), Lahni Rózika, Farkas Viola, Farkas Hella, Debreczeny Kató, Boda Mancika, Berks Nóra, Berks Dudika, Moór Irmus, Robinson Kata, Bacsó Mimi, Varga Jucika, Galgóczi Bözsike, Szabó Etus, Szabó Olga, Kmotrik Margitka (Nyiregyháza), Blaskovics Anci, Kovács Pipi, Móricz Annus, Kerékgyártó Böske, Straka Mária, Szeremley Ila, Kiss Irénke, Komáromy Ilus, Gyulay Mariska, Gyulay Jolán, Körösényi Irénke, Frátter Erzsébet, Máriássy Pityu, Német Mici, Trocsányi Anni, Balogh Ica, Fridrich Ella, Kun Ágota, Komáromy Nusi, Lahey Ilona, Berényi Annuska, Nagy Lenke, Balogh Flórika, Katona Ibike, Nagy Baba, Kovács Ducika, Márton Malvin, Rutingi Piri, Rutingi Sári, Rutingi Nóra, Harsányi Ienke, Erdélyi Gabriella, Horn Valéria, Albert Ilonka, Magyar Nelli, E. Bath Mancika, Mihalovics Anni Váradi Szabo Csöppi, Szaplonczay Éva, Abodi Irmuska, Berényi Anna, Zahelyi Ilona, Mayláth Carmen, Sb. Nagy Babci, Ertsey Lilike (Derecske), Szolnoky Margit (H.-Böszörmény), Bézy Manyi, Kardos Ili, Koncz Ica, Fenyvessy Rózsika, Végh Márta (Budapest), Papp Panni, Lengyel Böske, Szabó Etuska, Bacsó Alexandra, Mike Böske, Ferenczy Marion, Bálint Julia, Murvay Mária, Papolczy Katóka, Kiss Marika, Varga Vali, Varga Pityu, Gy. Somogyi Sárika, Horváth Steti, Kállay Lenke (Püspökladány), Lengyel Böske (Püspökladány) Papp Anni, Zombori Judit, Gonda Palyka, Siegfrid Brunhilda, Vibrán Mária, Fábián Irénke, Paley Magda.

Éppen kellő időben

megjelent a Rudolf Mosse r. t.

Magyarország Ujságkatalogusa,

amelyet ezen hirdetőiroda régi és ujonnan jelentkező ügyfeleinek ingyen és bérmentve megküld a

RUDOLF MOSSE R. T.
hirdetőiroda
Budapest, IV. Váci-u. 18.
Rudolf Mosse-ház.
Tel. Aut. **835-83, 835-85.**

A debreceni háztulajdonosok hódoló távirata a Kormányzónak

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A debreceni háztulajdonosok egyesülete legutóbb tartott gyülésén egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy a Kormányzó jubileuma alkalmából üdvözlő táviratot intéz az államfőhöz. A távirat szövege a következő: „Kormányzó Ur Őfőméltósága Kabinetirodájának Budapest. Főméltósága Urunkat, Magyarország ujjáépitőjét tiz éves jubileuma alkalmából hódolatteljesen köszönti a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete."

NŐT AKASZTOTTAK AMERIKÁBAN

Newyork, február 22.

Hosszu évek után pénteken megint akasztás volt az Egyesült Államokban. Az amerikai államok közül csak Arizonában van még divatban az akasztás, a többi államban mindenütt villamosszéken végzik ki a delikvenst. Ezuttal egy nőt akasztottak fel, aki meggyilkolta kenyéradó gazdáját. Az Egyesült-Államok megalapitása óta ez volt a huszonhetedik nő, akit felakasztottak.

MEXIKÓBA ISMÉT BEENGEDTÉK AZ APÁCÁKAT

Mexikó, február 22.

A belügyminisztérium közli, hogy március elsején megszünik a katolikus apácákra kimondott bevándorlási tilalom, amelyet annakidején Callez elnök rendelt el. A katolikus apácák bevándorlását a jövőben csak ahhoz a feltételhez kötik, hogy nem szabad kolostorban élniök és tiszteletben kell tartaniok a vallásgyakorlásról szóló törvényeket.

FELGYUJTOTTA A MALMÁT — NÉGY ÉVI FEGYHÁZRA ITÉLTÉK

Nyiregyháza, február 21.

Jager János fényeslitkei malomtulajdonos Olajos Ernő molnárlegényt felbiztatta, hogy gyujtsa fel a malmot, amit ő előzőleg 10 ezer pengőre biztositott. A nyiregyházi törvényszék Jager Jánost 4 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre, Olajos Ernőt pedig 2 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre itélte.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott

20%

kedvezményt szobáraink ból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivévn) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibővíteni a

Magy. kir. Operaház, Nemzeti Szinház, Kamara Szinház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és szinházjegy rendelését 2—3 nappal előbb velünk közölni.

PARK SZALLODA

BUDAPEST,

szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

Szétrombolták és ellopták egy fővárosi mozi hangos filmgépét

Budapest, február 12.

Az Imperiál Mozgószinház igazgatósága feljelentést tett a fökapitányságon, hogy ismeretlen tettes, amikor az előadás véget ért, éjszaka belopőzott a gépházba s ott szétrombolta a filmszinház nemrégiben felszerelt hangosgépét, ellopta a hangszóró készüléket és a gép igen fontos alkatrészét.

Ez az első eset Magyarországon, hogy a hangosfilmekkel kapcsolatban bünvádi feljelentés történt. A budapestihez hasonló eset már több előfordult külföldi városokban, ahol — mint kiderült — a hangosfilm miatt kenyerüket vesztett zenészek elkeseredésükben követtek el hasonló géprombolást.

A budapesti hangosfilmgép rombolójának tettesét eddig még nem sikerült kinyomozni, de itt is valószinü, hogy bosszuról lehet szó.

A családfő meggyilkolását családi tanácson határozták el

Letartóztatták az anyát és a három gyilkos testvért

Szeged, február 22.

A mult év novemberében Lengyel Ferenc gazdát lőtt sebbel holtan találták lakásán. Eleinte öngyilkosságra gondoltak, de a boncolás megállapitotta, hogy a gazdát agyonlőtték. A rendőrség letartóztatta Rácz Istvánt, a meggyilkolt gazda mostohafiát, aki a kritikus éjjelen bement mostohaapja szobájába, s a falról leakasztott vadászfegyverrel agyonlőtte az alvó Lengyel Ferencet. A nyomozás megállapitotta, hogy a gyilkosságról valóságos családi tanács döntött s a rendőrség Rácz Istvánon kivül letartóztatta két mostohatestvérét, Tóth Annát és Tóth Józsefet is. A három testvér még ma is az ügyészség fogházában van.

Tompa Gyula dr ügyész a Lengyel-féle akták áttanulmányozása után most ujabb nyomozást rendelt el, amelynek során tegnap letartóztatták Lengyel Ferencnét, a meggyilkolt gazda feleségét is. Az uj nyomozás adatai szerint a gazda felesége nemcsak hogy előre tudott a gyilkosságról, hanem ő beszélte rá Rácz Istvánt, hogy végezzen Lengyel Ferenccel. Lengyel Ferencnét letartóztatták és beszállitották a szegedi ügyészség fogházába.

Dr Tóth Sándor és Nádas István előadása a Tiszántuli Automobil Clubban

(A D. U. tudósitójától.) A Tiszántuli Automobil Club a mult napon tartotta meg ismeretterjesztő előadását az Angol Királynő fehértermében, amelyet ezalkalommal zsufolásig megtöltött a válogatott közönség. Az első előadó dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazó, rendőri büntetőbiró volt, aki a legutóbb megjelent közlekedési rendelettel kapcsolatban tartott igen élvezetes és tájékoztató előadást, amelynek az érdekességét emelte az is, hogy dr. Tóth Sándor a gyakorlati életből merikette tapasztalatait, amelyeket most ismeretetett a közönséggel.

Utána Nádas Istvván budapesti gépészmérnök tartott nagy érdeklődéssel kisért előadást az autó és motorkerékpár elektromos berendezéséről. Kis modellekkel illusztrálta előadását, ami által olyan szemléltető módon ismertette a kérdést, hogy a laikusok is nagy élvezettel és megértéssel hallgatták. Az előadás után a jelenlevők közül igen sokan szakkérdéseket adtak fel a kiváló mérnöknek, aki preciz vázlataival, felvilágositásaival bővitette smereteiket.

Az előadás után dr. Hódy Béla, a Tiszántuli Automobil Club elnöke köszönte meg meleg szavak kiséretében az előadók közremüködését és elhatározták, hogy ezeket az ismeretterjesztő előadásokat más alkalmakkor is megtartják.

Most jelent meg

a nem rég elfogyott és azóta állandóan keresett

T. Kálmánczhey Irén

Magyarlányok hozománya

szakácskönyv 2-ik javitott és cukrászattal bővitett kiadása.

Ára fűzve 6 P, diszkötésben 8 P.

Már kapható a kiadónál

Antalfy József

könyvkereskedésben. — Telefon 6—12. szám

— **MONSz közlemény.** Mai napon délután három órai kezdettel tartja csoportunk a városháza közgyülési termében ezévi rendes közgyülését. A tárgysorozatot a február 9-iki napilapokban közöltük. Nyomatékosan kérem a csoporttagokat pontos megjelenésre, hogy határozatképesek legyünk. Nem csoportbeli hadigondozottakat is szivesen látunk. Csoportelnök.

— **A Szociális Missziótársulat teaestélye.** A Szociális Missziótársulat február 27-én az „Angol Királynő" fehértermében este 8 órai kezdettel családias teaestélyt rendez, melyre tagjait és vendégeket is szeretettel meghivja az elnökség. Belépdij nincsen, teajegy 1 pengő.

— **Váci tolvajt köröznek rádión.** A debreceni rendőrséghez tegnap rádió utján körözés érkezett Vácról. A váci rendőrség arról értesitette a debreceni kapitányságot az ottani postahivatal feljelentésére, hogy a Vác és Nógrádverőce közötti vonalon ismeretlen tettesek több méter hosszu bronz-huzalt loptak el, körülbelül 30 pengő értékben. Az értesités alapján Debrecenben is megindult a nyomozás s az itteni rendőrség felhivja a közösnég figyelmét arra, hogy ha esetleg valaki ilyen vezetékdarabot akarna eladni, azonnal tegyenek jelentést a rendőrségen, mert ezzel közremüködnek a tolvaj kézrekeritésére irányuló nyomozásban.

— **Fráter Loránd** a nagy magyar nóta-költő március hó 16-án este 6 órakor magyar nótasestélyt tart Debrecenben az Arany Bika szálló hangversenytermében.

— **„Terka kisasszony hozzátartozott a hivatalához.** Hozzátartozott az iróasztalához. Ha valamelyik más osztály tisztviselője reggel kilenckor benyitott volna abba a terembe és Terkát nem látta volna a helyén..." Igy kezdődik Lantos Magazin uj számának Ego regénye, a Terkát analizálják. Halász Terka tisztviselönö regénye ez a nagy érdeklődéssel várt mai regény, amely szélesskáláju és mindenféle izlést kielégitő magazintartalom keretében kerül a nagyközönség elé. Egy-egy szám ára 1.— pengő. Előfizetési dija egy évre 24.— P., félévre 12.— P, negyedévre 6.— pengő.

— **Igazolványos képek leggyorsabban Németynél, Szent Anna-utca 11. szám.**

Áztatáshoz Henko
Mosáshoz
Persil

A Szülők Iskolája február 25-én tartja utolsó előadását

(A D. U. tudósitójától.)

A Szülők Iskolája utolsó előadását február 25-én, azaz kedden este 6 órakor tartja a városháza közgyülési termében a Városi Dalegylet közreműködésével. Az előadó Balla Ernő népmüvelésügyi titkár lesz, ki „Nemzetnevelés" cimén nagy általánosságban foglalkozik mindazon kulturmozgalmakkal, melyek a nemzetnevelés céltudatos munkáját vannak hivatva multjáról emlékezik meg különösképen, kiemelve azt, hogy ezen kulturintézmény is mily fontos kapcsolatban van a nemzetnevelés célkitüzéseivel.

Az előadást megelőzően a Városi Dalegylet egy énekszámmal fog szerepelni, utána pedig dr. *Csürös* Ferenc kulturtanácsnok tartja meg záróbeszédét. Az előadásra beléptidij nincs. A törvényhatóság Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottságának elnöksége ezuton is meghivja e befejező előadásra az érdeklődő szülőket és jövelőket.

A TESz hódolata a Kormányzó 10 éves jubileuma alkalmából

Szem előtt tartva a Kormányzónak abbeli kivánságát, hogy kormányzósága tizéves évfordulóján minden költséges ünneplés mellőztessék, a Társadalmi Egyesületek Szövetsége — mint értesülünk — módot talált mégis arra, hogy ezt a napot a társadalom emlékünnepévé avassa. Evégből Budapesten február 27-én d. u. 5 órakor a MOVE diszermében nagy választmányi gyülést tart, amelynek egyetlen tárgya a Kormányzó érdemeinek méltatása és szemesitése azoknak a határozatoknak, amelyeket az igazgatóság ennek a napnak országos megünneplése érdekében hozott. De felhivta a TESz a kebelébe tartozó egyesületeket is, hogy a jubileum napján ünnepélyes diszgyülést tartsanak és egyesületi életükben ezzel tegyék emlékezetessé e napot.

Ezenkivül a kebelébe tartozó milliók óhajának megfelelően megkereste a törvényhatósági jogu és megyei városok polgármestereit, hogy hassanak oda, hogy a város egyik utcája vagy tere, valamint közintézményei egyike a Kormányzó nevéről nevezzessék el. Létesitett azonfelül a TESz egy, a Kormányzó nevét viselő 20.000 pengős alapitványt, amelynek évi kamatait főiskolai diákjóléti célokra forditja. Végül február 28-án délután 5 órakor hódoló felvonulást rendez a Kormányzó tiszteletére. A hódoló felvonulásra vonatkozó közelebbi részletekről a TESz elnöksége az érdeklődő közönséget idejekorán tájékoztatni fogja.

BLEIER ERNŐ
rádió, műszaki és elektrotechnikai szaküzlet
Piac-utca 25. Simonffy-utca sarok.
Minőségben megbizható,
árban olcsó,
kiszolgálásban figyelmes!
Fizetési módozatai
rendkivül
előnyösek!

Gyilkosságban való bünrészesség miatt letartóztattak egy balmazujvárosi leányt

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Pár hónappal ezelőtt jelentette a Debreceni Ujság, hogy Pikó István uradási kocsis Balmazujvároson agyonverte Spitz Elza házvezetőnőt. A bestiális gyilkosság most ujabb fordulathoz ért, amennyiben kiderült, hogy a házvezetőnő mellett, a szomszédos szobában a gyilkosság éjszakáján egy tizenhét éves cselédlány aludt, akinek tudnia kellett a bünényről és az a gyanu is felmerült, hogy ő engedte be a gyilkos kocsist.

A fiatal cselédlányt bünpártolás és bünrészesség gyanuja miatt kisérték a debreceni ügyészség fogházába, ahol a védelem kérésére dr Benedek László és dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértők megvizsgálják az elmeállapotát.

Mint érdekességet emlitjük fel, hogy a letartóztatásban levő leány találkozott a fegyházban édesapjával, aki most üli pár havi fogházbüntetését hamis vád büntette miatt. Az apának fogalma sem volt az egész gyilkosságról és nagy meglepetéssel látta viszont a fogházban a leányát, akit főbenjáró bün elkvetésével gyanusitanak.

Nagy gyászpompával temetik el Radics Béla cigányprimást

Mai számunkban már röviden hirt adtunk róla, hogy tegnap este alig, hogy bandájával befejezte a próbát, Lónyay-utcai lakásán meghalt a legelső magyar cigányprimás, az ezüsthaju *Radics* Béla. A *Pannoniában*, ahol minden este muzsikált, tegnap elhallgatott a cigányzene, a kávéházakban és a szórakozóhelyeken egy pillanatra megálltak a vonók, hogy aztán felcsendüljön a dal: *Elzörött a hegedüm* . . .

Radics Bélával annak a régi tipusu magyar cigánynak legjellegzetesebb alakja távozik, akinek hegedüje és müvészete mindig egy volt a nemzet lelkével. Ezért tüntette ki nemrégiben *Horthy* Miklós Kormányzó is az elhunyt cigányprimást *Signum Laudissal*. Radics Béla apja, Radics Vilmos szintén országos nevü cigányprimás volt. Radics Béla fiatalkorában nótaszerzéssel is foglalkozott. Legismeretesebb dala *Megállok a kereszttuton*. A békeévekben bejutazta egész Európát s mindenhol nagy sikerei voltak. 1896-ban Budapesten *Erzsébet* királynénak kedvenc nótáját, *Lehullott a rezgőnyárfa levele* s ezt a dalt azóta minden este eljátszotta bandájával. Kedvenc primása volt *Vilmos császárnak*, *Edward walesi hercegnek*, a későbbi angol királynak is. Lutin szálak füzték a békebeli Magyarország jellegzetes nagyuraihoz, *Szemere* Miklóshoz is, akinek budapesti és bécsi estélyein mindig Radics Béla muzsikált.

Az öreg cigányprimás, aki már hatvanötéves volt, szivtágulásban szenvedett, gyakran leptek meg asztmatikus rohamok és ugylátszik, tegnap este is egy ilyen roham ölte meg. Egyetlen fia, *János*, aki most a bandát is átveszi, továbbá három veje, mind a három hires primás, *Magyari* Imre, *Bura* Sándor és *Bura* Károly gyászolja.

Hétfőn délután fél 4 órakor temetik Radics Bélát a kerepesi temető halottasházából és temetésére Budapestre fog zarándokolni Csonka-Magyarország jóformán minden cigányzenésze. *Háromszáz tagu cigánybanda fogja játszani a búcsuztatót Radics Béla utolsó utján a temetőben.* Rácz Laci, a nagy *Rácz* Pali harminchatodik fia vezeti az óriási cigánybandát s elsőnek a régi hires *debreceni ujvárosi nótát* játssza el, amelyet Radics Béla nagybátyja, *Balázs* Kálmán szerzett.

A főváros diszsirhelyet adott Radics Bélának.

A DONKOZÁK KÓRUS DEBRECENBEN

Február 24-én a Donkozák-kórus a Zenekedvelők Köre hangversenysorozatában ismét Debrecenben lesz. Akik tavalyelőtt hallották ezt a zenei produkciót, ott lesznek mindannyiszor, valahányszor az az igazán élő emberorgona megszólal. Elkoptatott és elcsépelt ez az elnevezés, de találóbban nem lehet őket nevezni.

Husvérből való hangszer a Donkozák-kórus, amelynek mechanizmusán ördöngösen játszik a karmesterük. De lehet is, mert ez a mechanizmus él. Amit a vox humana Isten ajándékozta tökéletességével elérni lehet s amit hanggal győzni lehet, azt mind megteszik. Van változatuk a legkomorabb és a legmélyebb basszusban s a legfinomabb étheri tenorban. Olyan falsetto skálájuk van, hogy ahhoz képest az orgona vox coelestis registere árnyék csak. Egy lehellet és egy dübörgés ez a negyven ember. A páratlan invenció és a legmagasabb muzsikának mint célnak elérése az együttesnek önjeláldozásába magasodott alárendeltsége csak olyan megállapitások, amellyel csak megközelitettük ennek a teljesitménynek az értékelését. Nem is lehet azt szavakkal felmérni, erre csak muzsikával lehetne válaszolni. Pedig nem boszorkányság, amit a Donkozákok müvelnek, csak talán természetfölött önuldöklés és alázatos odaadás a zenemüvészet végtelenbe vesző oszlopsorai elé. Beesületesen, megalkuvás nélkül s elhivatásos hitben, hogy százszázalékkal a legjobbat adják. Darabjaik karaktere pedig a legtisztább népi motivumok kristályos halmaza és ez is hozzájárul a Donkozák-kórusnak a fémjelzéséhez.

Február 24-én az Arany Bika diszteremében ismét zsufolt ház fogja minden bizonnyal olyan tomboló lelkesedéssel üdvözölni a Don-kozák kórust, mint az minden alkalommal a multban is volt.

VASZON,
FEHÉRNEMÜ
KELENGYE
szaküzlet
KARDOS LÁSZLÓ
Debrecen, Kossuth-utca 9. Telefon 1-13
Alapitási év 1831.
Szigoruan szabott készpénzárak. — Kiváló minőségek.
— Szakszerü kiszolgálás —

Kerités fonatok, kerti szerszámok, drótok, drótszegek, tüzhelyek, alpacca evőeszközök legolcsóbban
Nagy vasüzletében
Csapó 77. kanyarsarok.

Felhivás a frontharcosokhoz

A MOVE országos frontharcos Szövetség egymás után alakitja meg nagyobb vidéki csoportjait.

Február 9-én volt a debreceni frontharcos szervezet megalakitása, február 18-án pedig a sárospataki 800 főre tehető frontharcos tábor alakult meg. Ez alkalommal az országos elnököt, vitéz Borbély-Maczky Emilt Rákóczi fejedelem városában alelnökké és a MOVE sport alakulatai a frontharcosokkal együtt lelkes fogadtatásban részesitették. Az országos elnök beszédében kifejtette, hogy a MOVE frontharcos mozgalom nem a demagógia eszközeivel él és nem igér szét-földet, paradicsomot a tömörülő frontharcosoknak, de igenis igéri, és-redig ugy a saját, mint munkatársai nevében, hogy minden erejével dolgozni fog a frontharcosok hazafias és szociális érdekeiért.

A frontharcos mozgalom fontosságát ma már a legmagasabb körök is látják és méltányolják. A mozgalom annyira fejlődött, hogy a budapesti központ tul van halmozva beszervezés munkálataival, melyet a vidéki osztályok bekapcsolása, illetve felállitása által igyekszik egyszerüsiteni.

Debrecenben ennek megfelelően március 1-ével megnyilik a Frontharcos iroda, mely a további szervezést nemcsak Debrecenre, hanem a szomszédos területekre is ki fogja terjeszteni és az egész ügymenetet a központi szervezet mintájára fogja intézni.

A párhónapos szervezkedés máris eddig huszezer bajtársat ölel fel. De még sokan vannak, akik e szervezkedésről vajmi keveset tudnak. Ha a most megindulo szervezkedés megtörténik, ugy a magyar frontharcos szervezet rövidesen nyomába léphet a külföldön már régebben jól megszervezet, hasonló frontharcos bajtársi szövetségeknek és akkor fogják a tagok a szövetség védelmét élvezni s erejét érezni.

Amig március 1-én a szervező iroda megnyilik, addig is felkéri a vezetőség az ujonnan belépni óhajtó bajtársakat, hogy a szervezést végző tiszt Kegyes Ferenc munkáját megkönnyitség azáltal, hogy a személyi lapokat készen kiállitva vigyék be hozzá, ahol igy gyorsabb elintézést nyernek a mostani tömeges belépéseknél.

A tagsági dijak is ugyanott fizetendők be.

MOVE
Országos Frontharcos Szövetség
Debreceni Osztálya.

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készitésü
butorait.

ÜVEGFAL,
mely irodának alkalmas
eladó.
József kir. herceg-u.
16.

Rengeteg lopást ismert be a vizsgálóbiró előtt a tanyai baromfiólak fosztogatója

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Nemrégiben tartóztatta le a debreceni rendőrség Végh István Hadházi ut 37. szám alatti lakost, akire többrendbeli baromfilopás bizonyult rá. Végh be is ismerte a lopásokat, mire a rendőrség őrizetbe vette és jelenleg is vizsgálati fogságban van. Végh a legutóbbi kihallgatása alkalmával váratlan vallomást tett. Elmondta ugyanis, hogy nemcsak a letartóztatásra okot adó bünök terhelik a lelkét, hanem még igen sok lopást követett el azokon kivül is. Igy elmondotta, hogy Klobasitzki István Hadházi ut 45. szám alatti lakostól több mint 100 pengő értékü ruhaneműt lopott el, majd az egyik bellegelői tanyáról, Vilmányi Mihálynétól husz tyukot és két kakast vitt el. Az egyik Bocskay-kerti házból viszont libákat, ugyancsak tiz libát Klein Lajostól, Bordás Gábor bellegelői házából tizenkét libát, Galli Ferencnétől, aki a Miklepéresi uti utkaparóházban lakik, hat libát lopott el.

Végh István sorra lopta a bellegelői, cserei és halápi tanyákat s a lopásoknál, illetőleg a lopott holmik értékesitésénél Erdős Géza és Boss Róza voltak a bünlársai. Szombaton a debreceni rendőrség ezeket is kihallgatta, majd ugy Erdőst, mint Boss Rózát elbocsátották, ellenben a büntetővádi eljárás mindkettőjük ellen megindult.

FILMSZTÁROK AZ UCCÁN

Azt szokták mondani, hogy ha valaki Párisban a *Café de la Paix* terrasszára leül, rövidebb vagy hosszabb idő alatt a világ minden nevezetességét megláthatja. Ugyanez a helyzet a hollywoodi *Hollywood-boulevardon* ott, ahol a *Vine Street* keresztezi. Az egyetlen különbség csak az, hogy ha egy bizonyos idő alatt ezen a ponton száz filmstar fordul meg, azok közül a naiv néző *legfeljebb harmincat fog felismerni*. A járókelők tömegében, a forgalom zürzavarában a legismertebb arcok is elvesznek, annál is inkább, mert a filmcsillagok igyekszenek minél kevésbbé feltünni. Ha az ember véletlenül nem ismeri a filmcsillagok öltözködésének és viselkedésének különösségeit, valóban nagyon nehéz bármelyiket kikeresni a sok emberi arc közül.

Mint ismeretes, Hollywoodban a nagy távolságok miatt, majdnem minden star, sőt *majdnem minden műtermi alkalmazott is, autótulajdonos*. Miután a stárok legnagyobb részének villája a városon kivül fekszik, tehát *„downtown"*, majdnem mindenki *„car"*-on megy. Cecil B. de *Mille*, a *Metro Goldwyn* uj rendezője például, tizenkét év óta egy egyszerü szürke *Roadsterben* kocsizik és igy — ha őt meg akarják látni — csak ezt az autót kell keresni, mert a kocsit fedetlen fővel a volán mellett ülve mindig De Mille maga vezeti. Rosette *Duncannak*, ki a nővérével, *Viviannal* együtt most visszatért a talkiehoz, lavendulaszinü, hatalmas *Sedánja* van, amely szintén páratlan a filmvárosban, tehát őt is könnyü megtalálni.

Annál nehezebb azonban Lon *Chaneyt* meglesni. Azt beszélik, hogy az ezerarcu ember valamelyik forgalmas keresztezésen naponta kétszer keresztülment három évig anélkül, hogy az ott álló rendőr tudta volna, ki az a nagy csontszemüveges, fejbehuzott sapkáju ember. Harold *Lloyd* is bátran és felismerhetetlenül megjelenhetik mindenütt, ahol akar, *csak a pápaszemet kell levennie az orráról*. John *Gilbert* autója viszont olyan tömegmodell és kalappal *olyan egyszerü térfi*, hogy őt is igen nehéz megismerni, legfeljebb az ingéről, amelynek állandóan *egyformán kék a szine*.

Sokkal nehezebb ismét Anita *Page* felismerése. A *Metro-Goldwyn* ifju müvésznője ugyanis állandóan anyjával vagy az apjával, vagy mindkettőjükkel együtt jár és aki filmstarokat akar a tömegben felfedezni, nem fogja a *Pomares*-család (ez Anita családi neve) tagjai között keresni. Még érdekesebb Buster *Kaeton* esete. A nagyszerü komikus szenvedélyes *baseball-játékos* és ha valaki hollywoodi kisebb pályákon baseball-matcheket látogat, nagyon könnyen felfedezheti a lelátók sorában a kitünő müvészt.

A legnehezebb az összes stárok között kétségtelenül Greta *Garbo* felismerése. A mütermen kivül teljesen egyszerüen öltözködik és olyan kevés barátja vagy barátnője van, hogy *a legtöbb filmhiresség sem ismeri őt személyesen*, a közönséges halandók számára tehát majdnem teljesen láthatatlan. De van egy gyengéje. *Nagyon szeret magát filmen látni, még pedig a publikum soraiból*. Ezért egyidőben Hollywood egyik kis külvárosi mozijában nézte meg minden este az előadást, amig nem lett reá a közönség figyelmes. De azóta is minden este moziba jár. Csakhogy minden este más moziba.

Norma *Shearer* és férje Irving *Thalberg* viszont szenvedélyes táncosok és igy a beavatottak tudják, hogy a hét bizonyos napjának bizonyos órájában egy nagy hollywoodi hotel barjának parkettjén találhatók. És még van valami Hollywoodban, amit mindenki tud. Azt, hogy Charlie *Chaplin* legalább egyszer hetenkint pont egy órakor éjfélután megjelenik *Henrynél*, egy nagy német csemegeüzletben...

Continental szálloda Budapesten.
VII. Dobány-utca 42—44. Táviratok: Continetalotel.
A vidéki uri közönség igazi otthona.
Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.
Minden szobában hideg-meleg folyóviz, központi fütés.
Egy ágyas szobák árai: 5, 6, 8, 8, 9, 10 pengő,
Két ágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.
Szobák te efonnal. Szobák fürdő szobával.
Elsőrangu étterem. Zene. — Tánc

FEHÉRTÓI DANIEL
KLINIKAI SZÁLLITÓ
DÉGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.
TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁNAK
TEMETÉSEI:

Petronyák József életének 22-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 23-án délután fél 4 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna-utcai temetőbe.

Szabó Mária életének 14 hónapos korában elhunyt. Temetése f. hó 23-án délelőtt 11 órakor lesz a Hatvan-utcai temető házától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó énekszó után, a Hatvan-utcai temetőbe.

Egészségügyi propaganda filmelőadás az Urániában

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Hirt adtunk már arról, hogy a debreceni Uránia mozgóban a mozgószinház igazgatójának áldozatkész támogatásával és a város segitségével megkezdődnek az egészségügyi filmpropaganda előadások. Az első előadást ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartják meg a szülők, majd fél 12 órakor az iskolák növendékei számára. Az első előadáson Pollermann Arthur miniszteri tanácsos, a propaganda osztály főnöke tart előadást s ugyanekkor nagyon érdekes és hasznos egészségügyi propagandafilmet mutatnak be. Az előadást fél 12 órakor megismétlik a növendékek számára, a második előadáson azonban csak a filmet mutatják be s ezenkivül az Uránia vezetősége gondoskodott arról, hogy hasznos és tanulságos filmet, két rövidebb szórakoztató film előadásával még élvezetesebbé tegye az ifjuság részére.

EGY KAPOSVÁRI HENTES AJÁNDÉKA A KORMÁNYZÓNAK

Kaposvár, február 21.

Endrei János kaposvári hentes- és mészárosmester megkereste dr. vitéz Keresztessy Fischer Ferenc főispánt és kérte őt, hogy juttassa el vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóhoz az általa fából faragott kis négyesfogatot. A főispán megigérte, hogy hivatalos uton eljuttatja a Kormányzóhoz.

Olcsó selyem eladás
előnyös vétel folytán, mig a készlet tart.

Crep-de-chin minden szin	6.50
Nyers-selyem kiváló minőség	5.20
Taftalin hibátlan	3.50
Ramona az összes divat-szinek	4.90
Georgette I. minőségben minden szin	8.—
Crep-satin tiszta selyem	11.50
Crep-tiflisz egész nehéz	13.75
Mosó selymek elsőrendü gyártmány, uj mintákban	1.98
Egész finom selyem harisnya	4.25
Nansu minden szin	1.65

Sevila és Pariset maradékok nagyon olcsón.
Vászon és damast árak utólérhetetlen olcsón.
Kifogástalan megbizható anyagok, Nem partie árú.

„Béke" áruház
Szent Anna-utca 2. szám.

HARC A LAKÁSFELSZABADITÁS KÖRÜL

Hétszáz kiadó lakás van Debrecenben és huszonötezer lakbérlet közül csak 5000 áll még kötött forgalom alatt

A háztulajdonosok a lakbérek olcsóbbodását, a gazdasági élet fellendülését, a lakók a bérek emelkedését várják a szabadforgalomtól

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Az utóbbi időben egyre sürübben vetődik felszinre a lakások felszabaditásának kérdése, amely körül idestova már tiz esztendője áll a harc. Mindkét álláspontnak megvannak a maga fanatikus hivei, mindkét tábor nagyszerü érvekkel tudja bizonyitani a saját igazát s nagyon nehéz lenne akár pro, akár kontra tárgyilagos véleményt nyilvánitani, amely mindkét csatázó felet kielégithetné.

Debrecenben legutóbb az Ipartestület vasárnapi közgyülésén foglalkoztak a lakások felszabaditásának ügyével. Érdekes azonban, hogy a vélemények még itt is megoszlottak. Az egyik ember azt mondta: felszabaditani, mert akkor lesz munka, lesz olcsó lakás, megindul a tatarozás, megkezdődik a normális gazdasági élet. A másik fél rögtön kész volt az ellenérvekkel: fenttartani a kötött forgalmat, mert ha nem, megdrágulnak a lakbérek, a szegény emberek nem tudják megfizetni a lakások árát.

A két álláspont között, — ismételjük nagyon nehéz szerep az igazságlevés, ami nem is lehet feladata az ujságnak, mégkevésbbé az ujságirónak. Mi csak azért hozzuk ismét napirendre ezt a kérdést, mert biztos értesülésünk szerint azzal rövidesen foglalkozni fognak illetékes helyen is. Akkorra jó ha tisztázódnak a vélemények és a szemben álló felek megismerik egymás harci állásait.

Két lakó hat szobában

A Debreceni Ujság munkatársa legelőször Biró Sándor nagykereskedőt, a debreceni Háztulajdonosok Egyesülete elnökét kereste fel, akitől a háztulajdonosok álláspontjára nézve kért tájékoztatást a lakásfelszabaditást illetőleg. A debreceni háztulajdonosok Biró Sándor vezetése alatt már több izben inditottak kisebb-nagyobb szabásu akciókat a felszabaditás érdekében és álláspontjukat, mint az alábbiakból kitünik, jól, alaposan meg is tudják indokolni:

— A lakások felszabaditása — mondotta Biró Sándor elnök — a mi véleményünk szerint a legteljesebb közérdek. Javára fog szolgálni lakónak és háztulajdonosnak egyaránt. Debrecenben például kétszázhusz 4—6 szobás kötött lakás van, amelyekben jelenleg egy vagy két személy lakik. Négyszáz olyan kötött forgalmu egy- és kétszobás lakásról tudunk, amelyben csupán magánosok, özvegy asszonyok laknak és egész sereg albérlőt tartanak. Ha felszabaditanák a lakásokat, ezek a magánosok nagy részben rokonságukhoz költöznének, szélnek engednék az albérlőket. Egész sereg üres lakás lenne egyszerre. Megnövekednék a kinálat, tehát az egész vonalon lejebb szállanának az árak.

Hétszáz üres lakás

Debrecenben jelenleg 700 üres lakás van. A felszabaditás esetén 1000—1100 üres lakással lehetne számolni, ami feltétlen áresökkenést idézne elő, amit előnyösen éreznének meg azok a bérlők is, akik jelenleg szabadforgalmu, tehát magasabb bérü lakásokban vannak elhelyezkedve. Azoknál a lakásoknál, melyek már most is szabad forgalmuak, legalább 25—30 százalékos béresésre lehetne számitani.

A legfontosabb azt tudni, hogy a debreceni háztulajdonosok a lakásfelszabaditással egyidejüleg nem kérik a teljes bér felszabaditást is. A forgalom szabadsága már magában véve nagy eredmény volna számukra.

Jelenleg Debrecen városában 25000 lakás van. Ebből összesen csak 5424 áll kötött forgalom alatt. Jellemzésül meg kell emliteni, hogy a közalkalmazottak tulnyomó része is szabadforgalmu lakásokban lakik már. 2254 közalkalmazott teljesen szabadforgalmu lakást birtokol és csak 1796 közalkalmazott van, aki kötött forgalmu lakásban helyezkedik el.

Látható tehát, hogy Debrecenben a lakások 80—84 százaléka már szabadforgalmu. Ez azt is jelenti, hogy a kevés számu kötött lakás alacsony bére nemcsak a háztulajdonosokra nézve igazságtalan, hanem a nagyobb többséget tevő szabadforgalmu lakásban lévő bérlőkre is. Nevezetesen, mint már emlitettük, ha felszabadulnának a lakások, olcsóbb lenne a megnövekedett kinálat folytán a jelenlegi szabadforgalmu lakásokban lakó tisztviselőkre nézve valóságos második lakbérosztályt eddig ugy sem tudták megszerezni, most legalább ez segitené őket valami könnyebbséghez.

Bizonyitja ezt az a körülmény is, hogy december 7-én a háztulajdonosok és lakók közös gyülésen a felszabadult lakások bérlői is a teljes szabadforgalom mellett foglaltak állást.

A forgalom szabaddá tétele esetén megindulna a rendes ipari élet is. Hatalmas munkához jutna a kenyér nélkül sinylődő iparosság. Nevezetesen több lenne a lakás, nagyobb a kinálat és a bérlők ekkor már jogosan állhatnának elő olyan igényekkel, hogy a háztulajdonos beköltözés előtt hozassa rendbe a lakást. Esetleg kölcsönösen megegyeznének a renoválást illetőleg. Annyi azonban bizonyos, hogy minden iparágban megindulna ezáltal a munka. Azonfelül a bérlő és tulajdonos között helyre állna a háborueloötti békés jóviszony.

Számitsák be az adóba a tatarozás értékét

A kötelező tatarozásra nézve, amellyel egyre sürübben foglalkoznak bizonyos körökben, az a véleménye a debreceni házigazdáknak, hogy csak abban az esetben viheto keresztül, ha a tatarozás teljes értékét az állam visszatéritli, illetőleg az adóba petudja a háztulajdonosnak. Vagyis vissza kell állitani az 1927 előtti állapotot, amikor a házigazdának, akármilyen tatarozást is végeztetett, adóban a végzett munka értékét javára irták. Ma csak akkor veheto figyelembe a végzett tatarozás az adózás szempontjából, ha annak értéke négyzetméterenkénti eléri az öt pengőt.

Végezetül még egyszer hangsulyozni kell, hogy a felszabaditás esetén nem kérünk béremelést, megelégszünk a tizenhetes alappal, de a közérdekében a forgalom teljes szabadsá tételéhez ragaszkodnunk kell.

Mit mondanak a lakók?

A háztulajdonosok után megkérdeztük a lakókat is, hogy az érem másik oldalát is megvilágithassuk. A Lakók Szövetségének kandidáti ügyészét, dr. Simon Imre ügyvédet keresték fel. A szövetség alapszabályai még nincsenek jóváhagyva, azonban a vezetők igy is állandóan foglalkoznak a lakásügyekkel és remélik, hogy közelesen megtarthatják a formális alakuló gyülést is.

— A mi véleményünk szerint — mondotta a szövetség ügyésze — a felszabaditás még nem aktuális, bizen nincs olyan lakásbőség, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozni lehetne. Debrecenben még ma sincsenek olyan lakásviszonyok, hogy mindenki állásának, társadalmi helyzetének és anyagi erejének megfelelő lakást tudjon szerezni. Az épitkezések ugyan sokat segitettek a helyzeten, de még ez mindig nem elégséges.

Az üres lakások tulnyomó része lakhatatlan

Ami ah áztulajdonosoknak azt a kimutatását illeti, amely szerint 700 lakás van üresen, ezt nem vonom kétségbe. Az azonban bizonyos, hogy ezek a lakások tulnyomó részben lakhatatlanok. Legalább is nyolcvan százalékban nedvesek, salétromosok. A háztulajdonosok legnagyobb része semmiféle invesztálást nem csinált és igy bizony sokszor fordult elő a városban, hogy még a tisztiorvosnak is kifogásolnia kellett egyes lakások állapotát.

Ha bekövetkeznék a felszabaditás, a jó lakások ára egész bizonyosan feljebb menne. Ha hétszáz van üresen, ennek csak az lehet az oka, hogy a lakók a rosszból a kevésbbé rosszba akarnak menekülni s igy nagy a cirkuláció.

Igaz, hogy az üzletbérek ára a felszabaditás után lecsökkent, azonban ennek nem a szabadforgalom az oka, hanem inkább az a körülmény, hogy a bekövetkezett nehéz gazdasági helyzet folytán a kereskedők nem birják a horribilis magas üzletbéreket megfizetni.

A fenti nyilatkozatokhoz igazán nincs mit hozzátenni. A háztulajdonosok és a lakók is védik a maguk igazát. Pillanatnyilag a helyzet határozottan a háztulajdonosoknak kedvez, mert hivatalos helyekről is egyre több hang emelkedik a lakásfelszabaditás mellett. S anélkül, hogy ezzel a lakók érdekét csak a legkisebb mértékben is sérteni akarnánk, meg lehet azt állapitani, hogy a felszabaditásnak sok előnye lenne, nemcsak a tulajdonosokra, hanem a közgazdasági életre is. Persze, a szabadforgalom megengedésének elengedhetetlen feltétele, hogy a háztulajdonosok egyesülete, amely magába tömöriti a házbirtokosokat, féltő gonddal és egész erkölcsi prezstizsével őrködjék afelett, hogy a szabadforgalmat egyetlen házigazda se használja fel indokolatlan drágitásra, vagy a nagyon is sulyos helyzetben lévő lakók fokozott megterhelésére.

Ebben az esetben igazán kelyreállhat az a kölcsönös, békés, szinte baráti jóviszony, amely a magyar házigazdát lakójával minden időkben összekötötte. **(mars)**

Debreceni specialitások a budapesti nemzetközi vásáron

Budapesten májusban tartják meg huszonötödik nemzetközi jubiláris vásárt, amelyre már is nagyban készülődik az egész magyar ipar és kereskedelem. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara megkeresést intézett Debrecen városához is, amelyet arra kért, hogy a városok kulturáját ismertető részben állitson ki Debrecen város kulturális történelmére vonatkozó tárgyakat.

A város vezetősége sajnálattal állapitotta meg, hogy a város kulturájára vonatkozó egyéb nagyobb értékü tárgyakat a nemzetközi vásár idejére nem nélkülözheti, mert ugyanakkor lesz a Déri-muzeum megnyitása is és az értékesebb muzeális tárgyakat arra az időre semmiesetre sem lehet elszállitani Debrecenből. Igy legfeljebb arról lehet szó, hogy a város egy, a népegészségügyre vonatkozó kisebb kollekcióval, fényképekkel, grafikonokkal és rajzokkal fog szerepelni.

A városi tanács a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara figyelmét felhivta azonban a debreceni specialitások készitőire, igy a gubásokra, mézeskalácsosokra, szijgyártókra és a többi jellegzetesen debreceni iparokra, amelyeknek képviselői, ha megfelelő erkölcsi támogatásban részesülnének és ingyen kiállitási területet kapnának, bizonyára szivesen vennének részt a vásáron.

Keveset használt, jó karban levő
500 ccm. F. N. motorkerékpár
nagy **Bosch** világitással olcsón **eladó.**
Cim a „Debreceni Ujság" kiadóhivatalában.

Kerti fürészek, gyümölcsfa tisztitók, venyigeollók
Bészler és Dávid vaskereskedésében
Kossuth-szobor mellett.

A katakombák kincsei

A Popolo d' Italia írja: A vatikáni archaeologiai intézett a napokban ujabb becses lelettel gazdagította a római katakombákból, a földalatti titkos gyülekező és temetkező helyekről előkerült kincseit. Praetextatus temetkező helyének folyosóját, amely a Via Appián Kallistos és sz. Sebestyén katakombái mellett van, sok egyéb törmelék közt kőkoporsók darabjai torlaszolták el. Ez a katakomba különösen sok sarkofag-töredéket tartalmaz. Az ős keresztyének saját sarkofágjaikon kivül gyakran felhasználtak pogány müemlékeknél vagy környékbeli mezei lakokban talált sarkofágokat is. Praetextatus folyosóján is találtak ilyen rendeltetéssel eredeti befalazásban néhányat. A későbbi századokban legtöbbjét darabokra tördelték, mert kineset kerestek bennük vagy meszet égettek belőlük. Az intézet három növendéke (köztük egy német hölgy) lett figyelmes a finom-mivü töredékekre s vállalkoztak helyreállitásukra. A szükséges engedély elnyerése után a szomszédos házakban tanyát ütve hozzá láttak a feldolgozáshoz és sok ezer darabból nagy türelemmel összeállitottak öt remek értékes márvány kőkoporsót, amelyek rakva vannak tiszta klasszikus müvészeti diszitéssel. A rajtuk ábrázolt jelmezek után sorban elnevezték. Egyiken Neptunus van, másikon vadászat, harmadikon eljegyzés, negyediken épitkezés, ötödiken angyalkák. A Kr. u. II. századból valók, tárgyuk elég megszokott, kidolgozásuk finom. Legnagyobb az u. n. jegyesek koporsója, amely két holttest befogadására készült, fedelén a jegyes vagy házaspár domborművü arcképe, képmásuk ismételten előfordul az oldalán kifaragott ünnepi csoportokon is, melyek az egybekelést és a férfi hadbavonulását ábrázolják. Az angyalkák a másikon táncoló, birkozó és sip hangjánál vigadó csoportokat alkotnak. Méltó elődei a 12. századdal későbbi renaissanz-kori Donatello vagy Robbia alkotásainak. Sz. B.

A jövedelem - vagyon és általános keresetiadó felmondási határidejének meghosszabbitása

Február végéig lehet kérni az adó alap ujabb megállapitását

(A D. U. tudósitójától.) Debrecen város adóhivatala a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. pénzügyminiszter ur 25.900—1930. VII. a. számu körrendeletével megengedte azt, hogy azok az adózók, akiknek általános kereseti adó alapjuk, illetőleg jövedelem vagyonadó alapjuk a folyó évre változatlanul fenntartandó lenne, adóalapszerü adóbevallás csatolása mellett legkésőbb folyó évi február hó végéig kérhetik.

Közhirré teszi továbbá azt, hogy a pénzügyminiszter ur 13.000—1930. VII. a. számu rendeletével a 20 holdat meg nem bérletek adóit illetőleg akként rendelkezett, hogy a bérlet terjedelmében bekövetkezett minden változás hivatalból veendő figyelembe s a változásnak megfelelőleg az 1930. évben megállapitott adóalap, az egy holdra megállapitott jövedelem számitásbavételével arányosan helyesbittessék. Ennek folytán ezen földhaszonbérletekre a bérlet terjedelmében beállott változás miatt a különben rögzitett adóalapnak felmondását nem kell kérni, hanem csupán a bérlet terjedelmében beállott változást kell a városi adóhivatalnál még e hó folyamán bejelenteni. Ezen bejelentések megtételére a 20holdon aluli haszonbérlettel foglalkozókat a városi adóhivatal ezennel felhivja.

Közhirré teszi végül azt, hogy ha az adózók adóalapjuk uj megállapitását azért kérik, mert a gabonaárak nagymértékü csökkenése miatt lett az 1929. évi jövedelmük kevesebb a mult évben megállapitott adóalapjuk nál, eleget tesznek uj bevallás adási kötelezettségüknek azzal, ha az 1929. évi terméseredményüket lelkiismeretesen bevalljak. Ezen bevallásuk elkészitésénél a városi adóhivatal a hivatalos órák alatt segédkezik. *Városi adóhivatal.*

A vidéki városokban felemeli a kormány a kötött forgalmu lakások bérét

A közalkalmazottak lakbérét is ujból szabájozza a népjóléti minisztérium

A népjóléti minisztériumból olyan hirek szivárogtak ki, hogy ismét uj rendelettel kivánja a kormány a kötött lakások bérét szabályozni. Erről a rendelettervezetről a legellentétesebb verziók keringenek és az érdekeltségek máris igyekeznek mindent megtenni, hogy a népjóléti minisztériumot a maguk álláspontja mellett befolyásolják.

A népjóléti minisztérium csakugyan készit elő rendeletet a kötött lakások áráról, a rendelet hatálya alól azonban Budapest székesfővárost kiveszik és csupán a még kötött forgalom alá eső vidéki városok árát kivánják ujólag szabályozni. A minisztériumnak az az álláspontja, hogy a vidéken tovább kell haladni a kötöttforgalmu lakások lakbérének emelése terén, mert ilyen módon lehet a vidéken meglehetősen elakadt épitkezéseknek uj lendületet adni. Éppen ezért a vidéki városokban 5—15, sőt 20 százalékig terjedő béremelést akar a minisztérium a kötöttforgalmu lakások tulajdonosainak biztositani. A rendelet pontosan felsorolja, hogy az egyes városok milyen kategóriákba tartoznak.

Ez a rendelkezés, természetesen, nagyon érzékenyen érinti mindazokat, akik vidéki városokban bérelt lakásokban laknak és különösen a közalkalmazottak részéről nagy idegességgel várják a rendelkezéseket. Ismeretes, hogy nagyon sok vidéki közalkalmazottat alacsonyabb lakbérosztályba soroztak, mint ami állomáshelyük tényleges bérviszonyainak megfelelne, ugy, hogy ezek a közalkalmazottak amugy is csekély fizetésükből kénytelenek az állam által kiutalt lakbéreket jelentékeny mértékben kiegésziteni.

A kormány is belátta, hogy a lakbérosztályba sorozás eddigi rendszere igazságtalanságra vezetett, hiszen egyes vidéki kisebb helyeken magasabb lakbéreket követelnek, mint Budapesten. Ezeknek az igazságtalanságoknak kiküszöbölésére el is készült már a rendelet az uj lakbérosztályok megállapitására vonatkozóan, azonban a sulyos pénzügyi helyzet miatt a pénzügyminiszter nem járult hozzá a rendelet kibocsátásához.

Erről a kérdésről az egyik legközelebbi interpellációs napon Homonnay Tivadar interpellációt is készül előterjeszteni és foglalkozik a kérdéssel a KANSz vezetősége is. Természetesen most, amikor szóbakerül a vidéki kötöttforgalmu lakások bérének emelése, a tisztviselői lakbérosztályok uj szabályozása fokozottan égetővé válik és bizonyos, hogy a kormány a közalkalmazottak méltányos kérelmének teljesitése elől ezuttal már nem térhet ki.

Épület és butor-
vasalások,
fournérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

TÁRCA

Isten szeme és ujja..

Irta: **Dr. Merker Márton.**

A várositoz közel, a szőke Szamos partján, buja lankás földek árnyában fehérlik egy bogárhátu házacska.

Galambos Péter kerülő — lakása. Csak lakása, mondom. Mert a kis házikó hatalmas darab földdel egyetemben ... nagy uré. Az öreg Kovács nagyságos uré. Akiről messze földön csak épen annyit tudnak, hogy kegyetlen gazdag. És hihetetlen módra — *zsugori*...

*

Ennek a kis bogárhátu háznak pitvara előtt ül a kerülő fiatal leány, akit a városból kiránduló közönség csak ugy nevez, csak ugy becéz: — a lanka babatündére..., rózsabimbója, — rózsaszála.

Ez a szép babatündér, feslő rózsabimbó egyszerre csak elsápad, amint ártatlan, kedves tekintete a lankához vezető utra téved.

— Jó Istenkém, mi történt, már ujra jö. Ismét hozzánk közeledik. Szent Isten! Vajjon ki halt meg? Kit csuknak el?

És „Ő" csakugyan jön, „Ő" csakugyan közeledik.

Lovagra gondolsz, ugy-e, szives olvasóm. Épen ma már az ilyen elbeszélés-félékben másra gondolni sem lehet.

Az „Ő" nem lovag; nem is férfi. Hanem magas, kissé meghajolt *vén — asszony*. Azon asszonyok közül való, aki, mint a hollók jelennek meg mindenütt, hogy elkárogják a rossz hireket.

Neve: Vérese Zsuzsi. Korát senki sem tudja. Foglalkozása: a pletykázás. A hirmondás.

És ez a százráncu asszony minden ráncában egy rossz hirt tartogat. S ha ráncait megrázza: abból okvetlenül annak kell kipattannia, amelyik éppen céljaira szükséges.

Most is, hogy a kis bogárhátu ház pitvarához ér: azzal a szokott mondásával telepedik le...

Sose' hall — az ember jót!

— Zsuzsi néni! Ugyan hát, mi szerencsétlenség történt?

— Kifizettétek már a kis föld árát?

— Éppen a mult héten vitte el atyus az utolsó rátát.

— Szerencsétek. Sose' hall az ember jót...

— Talán azt beszélik, hogy beperelt az öreg nagyságos ur? — kérdezte a leány, mint a remegő madárka.

— No az ugyan nem perel többé. Legfeljebb az örökösök.

— Mi történt, az ég szerelmére, mi történt Zsuzsi néni?

— Tökéletlen vagy leány! Iszen hallottad már.

— Bizony semmit sem hallottam.

— Nem hallottátok? A vén zsugori felfordult. Annyit se szólt, hogy na. Felfordult — és meghalt.

— Szegény, jó nagyságos ur. Áldja meg az Isten.

— Kit?

— Az öreg nagyságos urat? Iszen velünk olyan jót tett...

— Mit tett?

— Hát eladta azt a kis dülő földeket. És megengedte, hogy csendesen, lassan kifizethessük. Édes apám olyan boldog, hogy most már a miénk. Kis házikót épitünk rá. Aztán a magunkéban lakunk. — Ugy bizony, Zsuzsi néni. A magunkéban!

A vén holló, a százráncu vén banya rávetette a bájos leánykára örködögi tekintetét.

— Hát persze... persze... Ahol lány van a házban... ott könnyen boldogulhatnak, csak akarni kell.

A leányka nem érti a vén holló célzását.

— Ne tagadd, Rózsi, az öreg boldog volt, hogy megsimogathatott.

A százráncu asszony látható élvezettel gyönyörködik a leány elpirulásában. Iszen az ártatlan szüzi lelkek még a szó hangzására is elpirulnak. Ugy gyönyörködött ez a vén banya... Mint a kigyó kiszemelt áldozataiban. Mint a macska, mikor az egeret a két első lába között szorongatja, mielőtt beharapna a torkába...

De a leány kipirult arca egyszerre fehérebb leszen, mint a liliom. Bájos, kék szemeiben az ártatlanság tüze gyul ki. Szavában az önérzet ereje cseng.

— Sose láttam a nagyságos urat. Egész életemben sem láttam. Ezt tudja meg, Zsuzsi néni... Ezt jegyezze meg jól, Zsuzsi néni... Különben az Isten veri meg a száját, a lelkét.

A vén holló meghökölt. De a macska ravaszságával huzódik vissza kiszemelt áldozatától.

— Hát nem is ezt akartam mondani. Mit is akartam mondani? Igen! Azt akartam mondani, hogy hát — nincs végrendelet.

— Mit tartozik az mi ránk, ér reám?

— Iszen mindig azt hirdette a vén zsugori, hogy életében senkinek semmit. Halála után mindent... jótékony célra.

— Ez se' tartozik reánk.

— Ühm! Büszke kis babatündér! De hát innen kipusztultok ám.

— Mondom, hogy elmegyünk a magunkéba...

— De kérdések kérdése! — szi-szegte a vén banya. Irás nincs.

— Irás? — suttogta a leány. Irás! Kell-e ott irás, ahol a jó Isten tanuskodik.

TUNGSRAM GYÖNGYFÉNYLÁMPA

kiméli a szemet, mert

KÁPRÁZÁSMENTES,

kellemes, enyhe fényt nyujt.

NEM PISZKOLÓDIK,

mert belseje maratott, kivül azonban sima felületü.

CSINOS ALAKU,

tehát minden világitási célra alkalmas.

OLCSÓ,

mert egyenlő áron jobbat nyujt, mint az átlátszó üvegü izzólámpa.

A város nem vállalja tovább a garanciát az állami fagykár kölcsönökért

Százhetvenhat gazda nem fizette vissza a kölcsönt

Az elmult esztendőben az állam vetőmagkölcsönt nyujtott a fagykárt szenvedett gazdáknak. A kölcsönért, a kétszáz holdon aluli birtokosok és bérlők részére a városnak kellett készfizető kezességet vállalnia. A közgyülés el is vállalta a garanciát, mert akkor még ugy volt, hogy a kölcsönt a gazdáknak október 31-ig vissza kell fizetni. Tekintettel a nehéz viszonyokra, az állam nem nagyon szorgalmazta a kölcsönök visszafizetését s igy történt, hogy 184 gazda és bérlő még a mai napig sem fizette vissza a kölcsönt, melyért a város állott jót.

Hogy a várost károsodás ne érje, a tanácsi értekezlet szombaton tárgyalta ezt az ügyet és megállapitotta, hogy a város csak október 31-ig vállalt készfizető kezességet a vetőmagkölcsönökért. Miután az állam erre az időre nem követelte a kölcsönök visszafizetését, a város arra az álláspontra helyezkedik, hogy az ő készfizető kezességének terminusa már elmult és igy az egész garancia hatályát vesztette, tehát a város tovább semmiféle kötelezettséget nem vállal.

Az uj közlekedési rendelet végrehajtása Debrecenben

Kivilágitják az utca jelző táblákat és portalanitják az utakat

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Az uj közlekedési rendelet az utak rendjére vonatkozólag számos fontos rendelkezést tartalmaz, amelyet most már Debrecen városának is keresztül kell vinnie. A város vezetősége a szombati értekezletén foglalkozott ezzel a kérdéssel és megállapitotta a szükséges teendőket. Ezek szerint jelzőtáblákkal fogják ellátni az összes hidakat. Huszonhárom fahidra kerül fehér, fekete betükkel öntött vastábla, amelyeken feltüntetik, hogy egyes járművek milyen terheléssel haladhatnak keresztül a hidon. Gondoskodás történik a sorompók állandó kivilágitásáról. Felszerelik a névjelző-táblákat és a városból kivezető főutakon az utolsó házaknál táblákat állitanak fel, melyeken rajta lesz Debrecen város neve.

Átirtak a világitási vállalathoz is, hogy gondoskodjék az utcai névjelző-táblák megvilágitásáról, miután az uj közlekedési kodex értelmében alkonyattól hajnalig megfelelően világitani kell az utcák neveit feltüntető táblákat is.

Intézkedéseket tartalmaz a rendelet az utak portalanitásáról is. Erre nézve a tanács intézkedett, hogy a fő közlekedési utvonalak portalanitására a közüzemi vállalat két héten belül részletes tervet készitsen.

Magyarország a Nemzetközi Kereskedelmi Kamarában

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara Magyar Nemzeti Bizottsága megalakulása óta mindig legfontosabb feladatának tartotta azt, hogy a Nemzetközi Kamarában, amely a Népszövetség gazdasági tanácsadó szerve, a mezőgazdasági államok kiviteli törekvéseinek hangot adjon és a kamara vámpolitikai természetü állásfoglalását is ebben az irányban befolyásolja. Ennek az igyekezetnek eredménye a többek közt, hogy a kamara állást foglalt a mezőgazdasági termények bevitele ellen foganatositott azon adminisztrativ rendszabályokkal szemben, amelyek tulajdonképpen protekcionizmust jelentenek. Igy pl. a különböző állat- és növényegészségügyi rendszabályok. A Magyar Nemzeti Bizottság arra törekedett, hogy szempontjai képviseletére állandó szervet létesitsen a kamara szervezetében. Felhasználta tehát a kamara mostani ujjászervezését és a kamara kereskedelempolitikai bizottságában, melynek élén Pirelli áll, Magyarország, mint a mezőgazdasági államok álláspontját képviselő állam foglal helyet.

Dr. Gyulay Tibor, a bizottság titkára, a hét folyamán Párisban tárgyalt a kamara vezetőségével és ezeknek a megbeszéléseknek eredménye volt, hogy a kereskedelempolitikai bizottság Lengyelország és Magyarország képviseletével egészitette ki magát, mint az agrárállamok képviselőivel. Dr. Gratz Gusztáv v. b. t. t., a magyar bizottság képviselőjét a kamara felkérte, hogy vállalja el a mezőgazdasági szempontokat érintő kérdések előadói tisztét. Dr. Gratz Gusztáv már részt is vett ebben a minőségében a folyó hó 15-én tartott Nemzetközi Kamarai Bizottsági ülésen.

Magyar cimbalom ötös rádió hangversenye

Alkalmunk volt már a közönségnek többször gyönyörködni a rádió hullámain abban a szép zenében, amely Szücs Gergely városi zeneiskolai tanár vezetése alatt régi magyar zenei ereklyéket ad elő. A magyar cimbalom ötös tagjai: Szücs Gergely a magyar dalmüvész reprezentánsa, Páricsy Pál, a Debrecenben közszeretetben állott kiváló hegedüs és pedagógus, Nagy József főgimnáziumi tanár, a városi zeneiskolának szintén volt cimbalommüvész tanára és két budapesti tehetséges és értékes hegedüs és gordonkás. A cimbalom ötös különös értéke abban rejlik, hogy főként régi magyar zenei ereklyéket hoz fölszinre s tesz közkincsé. Ezeknek a müveknek és magyar dalegyvelegeknek az interpretálásával és müvész földolgozásával messze fölötte állanak a bár értékes, de sokszor dagályos és elnagyolt cigánymuzsikának. Célja az, hogy ezeknek a szép müveknek klasszikus értéket adjon. A február 25-én, kedden délután 5 órakor tartandó rádió hangversenyen Bihari, Lavotta, Csermák és Ruzicska müvei, az ujabbak közül pedig Dankó Pista és Murgács Kálmán, Szücs Gergely letétjében két népdal egyveleg fog szerepelni, melyre előre is fölhivjuk a közönség figyelmét.

A vén holló meg élvezettel mosolygott. De még milyen élvezettel kéjelgett a leány tünődésében. De azért hozzá simult... Ráncos, barna kezével meg akarja simogatni a babatündér halvány arcát.

A leány pedig elfordul. Tiszta kék szemébe gyült fellegcseppből kibukik egy nagy könny. Az első, a legelső nagy, égető könny, melyet e bús földön, a rossz emberek közt az ártatlan, liliomfehér lelkeknek is elsiriok kell...

*

Az öreg nagyságos urat pedig eltemették. Végrendelet csakugyan nem maradt. De maradtak ám boldog örökösök, akik alig várták, hogy szétszedjék azt a hatalmas birtokot. A legeslegutolsó szalmaszálat is. Szétszedték, széttépték. Ha életében nem adott... elviszik most, halála után. Boldog nevetéssel, jó kedvvel és bőséggel...

A kis földet is el akarják kezelni a kerülőtől. Irás csakugyan nincs. Tanu sincs. Csak a jó Isten. A jó Isten meg nem avatkozik már ma a szegény ember perébe, sziszegte itt is, ott is — a vén holló.

És már-már eldől a kis ház sorsa. Már-már azt is szétszedik, magukhoz kaparintják a boldog örökösök.

De Istennek szeme sokszor, legtöbbször akkor nyilik ki, ujját akkor mutatja meg, mikor az emberek nem is gondolják...

Egy kalendáriumra akad a biróság. Ebbe a kalendáriumba az öreg nagyságos a maga reszkető kezével irta be:

— A dülőföld már nem az enyém. Az utolsó rész is kifizetve. Dátum.

*

A dülőföldben meg fölépült már az egyszerü, de kedves kis ház. A babatündérből királyné feledött. Gyönyörüségesen kifejlett rózsa. A virágok királynéja.

Mikor az örvendetes hirt meghallotta a kerülő család, boldogságuk határtalan volt. A szegényeknek mégis csak van egy pártfogója. Az Isten egyedül pártolja...

De a jó hirt nem a vén holló hozta. Óh, annak jó hire nincs. Az ő száz ráncából csak szuró tövis hull.

Feléje se jött az uj tüzhelynek. Csak járta, járta a sort tovább. És ördögi lelke, kelepelő nyelve mondogatta... mondogatta:

— Hát persze... persze. Ahol kinyan van a házban, ott könnyen boldogulhatunk. Csak akarni kell...

*

A város temetőjében egy sokaság elhanyagolt, dudvával benőtt sir felett hatalmas márványoszlop áll. Az oszlopot még az öreg nagyságos ur emeltette. Márványlapba vésette apja, anyja nevét, születése évét. És elhalálozása idejét. A magamaga nevét is bevésette.

Csak halálának évszáma hiányzott. Azt rávésetik örökösei.

De az örökösök éveken keresztül nem is látták a sirt. És nem is gondolnak a halálozási évek megielölésével.

Az örökösök egymásra tolják. Végezze az, aki legtöbbet örökölt.

De iszen, eleget egyik sem örökölt.

...Egy ősz ember, a kerülőre ismerünk — vési most be a halálozási évszámot. A sirt pedig a lanka babatündére, most már egy boldog kis tüzhely királynéja ülteti tele virágokkal.

— Iszen az öreg nagyságos ur olyan jó volt. Eladta a dülőföldet nekünk. Megengedte, hogy csendesen, részletekben letörleszthessük. És ami jó: be is jegyezte a vételárnak kifizetését. Igazán, milyen jó ember volt.

Az örökösöknek hirül adják, hogy már be van vésve a halálozási évszám az öreg sirkövébe. A vén kerülő véste be.

És az örökösök nevetnek:

— Milyen naiv ember az a vén kerülő. Hát ki kérte rá?

És ugy mosolyognak, de oly jóizüen nevetnek... — a boldog örökösök.

Kifutó fiu

felvétetik a Debreceni Ujság nyomdájában, József kir. herceg-utca 16.

A magyar viselet multja és jelene Debrecenben

Divatrevü az 1530-as korzóról — Gyöngyös párták a Bach korban — Tornyai mint utolsó mohikán

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A napilapok már széltében-hosszában ismertetik a tavaszi divat-mintákat s mivel a ruhaméretek szabálya szerint az aljak rézsutos hosszusága az *egyik ballábat* teljesen eltakarja: bizonyos *konzervativságot* is emlegetnek, mely főképen abban nyilatkozik, hogy divatos hölgyeink *félcipőjét* már nem láthatjuk, különösen — ha azt a tulsó oldalról nézzük. Azt mondják tehát, hogy kezd az uj divat morálisabbá válni: aszszonyaink és leányaink egyik lábukkal visszalépnek a multba. Párisban épugy, mint nálunk, a Piac-utcai korzón s amikor velük kapcsolatban a multat emlegetjük, csak Párisra gondolhatunk, mert az itthon korzózók divat-történetét, az ősök és utódok ruházkodási multját csak részleteiben ismerjük: sadagóriai kulturhistóriával nem foglalkoztunk eddig.

... Minthogy azonban mégis csak debrecenieknek vagyunk, illendő néha a régi Debrecenbe is visszakalandozni és rámutatni a hajdani viseletre, mely külső szineiben is megadta városunk karakterét.

Vasárnapi korzó 400 év előtt

Hogy nagyon pontosak legyünk, az 1530.-i esztendőt választjuk kiindulásul. Debrecen polgárai a Szent András-templomnál gyülekeznek. Az ispáros-céhek már bevonultak a zászlóik alatt, a misét azonban félóra mulva kezdik s igy minden jó lélek kint várja meg a sekrestyés fráter első csengetését. Az ajtó előtt a tanácsbéliek beszélgetnek. Tisztelet-adás és illő félelem lebegi körül a magisztrátust, mely testületileg látogatja az Isten házát. Szücs György uram és kollégái még mindig a szinai vereség részleteiről értekeznek s a tavaszi fuvalom bele-belekap hatalmas szakállukba.

A tanácsbéliek szük nadrágot, mentét és dolmányt viselnek. Arany- és ezüstszálakból készitett *viszált* s sodratlan zsinórjaik a dolmány elejét teljesen beborítják. A levél-alakra varrott *skófium* mindenik ruháján ott látható. A fiatalabbak nemez-, az öregebbek báránybőr-föveget viselnek. Lábbelijük a *szekernye*: szijas bocskorhoz hasonló. (A hosszuszáru csizma csak egy-két évtized multán lett általános.) Érdekes, hogy ezek a furesa szekernye-bocskorok hegyescsillagu sarkantyut mutogatnak, mint legszebb ékét az akkori magyarságnak.

Nem volna teljes a tanácsbéliek lerajza, ha nem adnánk kezükbe egy-egy kis nádipálcát: az előkelőség szimbolumát. Mert a fokos és csákány az alsóbirendűek kiváltsága és bár a városi előliárók sem lóranganak, a köztekintély s a polgári méltóság ugy kivánja, hogy nádpálcán keresztül reprezentálják fölényüket...

A régi szép magyar viselet

A polgárság tagjai két nagy csoportra tagozódnak: férfiakra és nőkre. Mint Szücs István mondja, a férfiak ruhája *„testhez alkalmazott szük nadrág, térdig érő és derékban övedzett kapcsos dolmány, ujjakkal ellátott felöltöny (zeke.)"* A fázósabb öregek subában, mentében, prémes bundákban szoronganak, arrébb a közönségesebb népek bőr-, vagy szőr daróc-ruhában.

A pirospozsgás női nem bársony, selyem, posztó és lenszövet ruhákba öltözködött. Mellény-vállukat ezüstkapcsokkal kötötték össze. *„Derekukról rázsa vagy posztószoknya folyt alá;* — irja egy helyen Szücs István — *ráncokba szedett szoknyájukon egy-két, sőt három rend csipke prém, azonkivül a kötény.* Lábbeli gyanánt papucsot, sóljját (cipellőt), rövidszáru csizmát, később karmazsin csizmát is viseltek."

Felöltőjük az övig érő, bőujju vörös, zöld, meggyszinü *„subicza"*, melynek elejét s alját prémmel vagy csipkével diszitették. Mentét is viseltek, nyáron *panyókán*, télen aranygombokkal összefogva.

Hajfrizurák a XVI-ik században

Örökondolálás és forrógőz-ápolás helyett a lányok hajzatát napsugár simogatta. Templomba-menéskor feltették szép gyöngyös pártájukat, legtöbben azonban kétfelé fonták a hajukat s *„éltök tavasza jelzésére rózsát fűztek fel: mélabus, szemérmes tekintetöknek a szüzesség öntudata adá meg azon becsülést gerjesztő kifejezést, mit a kacérságnak bármi drága ékszerrel eziczomázott főék sem képes megadni"*, — irja a történetiró.

Ékszert és álszépitő-szert nem használtak. Az asszonyok dus kontyát csipkés fökötő koronázta, az idősebbek meg patyolatkendővel takarták. Férfi-őseink szakállt viseltek s a magyar alföldön borotválkozni csak a XVIII. századtól kezdtek. Református prédikátoraink csak 1712. julius 23-tól, a nyirbátori zsinat határozatától kezdve borotválhatták szakállukat. Az is meg vagyon irva Bartha Bódizsár krónikájában, hogy *Szejdi-járáskor a bulyok-pasák csuf-ságra rángatták elöljáróink szakáll-át...*

Miből készitették a ruhákat?

Erre vonatkozóan igy válaszol a krónikás. Bársonyfajták voltak minőségi sorrendben: a skárlát- és szederjes-szinü, a zöld, kék és fekete, velencei bojtos, a szines virágos, fekete virágos, a genuai közsima s végül a modenzer-bársony. Posztófélék: 1. velencei skárlát, 2. gránát, 3. skarlatin, 4. lazur és fajlandis, 5. közlender és mayzler, 6. karazsia, 7. kentula, 8. morvai, 9. zrazlai, 10. brassói, 11. fodorposztó és 12. az abaposztó. Len-szövet nevek: finom, gallér, gyöles, janesár, patyolat, lepgyel-gyöles, hajtott gyöles és szálépatyolat. Diszitésre a farkas, nyest, nyuszt, róka és bárány prémeket használták.

Szőrszövetből csak a legszegényebbek csinálták ruháikat, általában csak bélésül szolgált. Mondanunk sem kell, hogy mindezt a sok-sok szövet-holmit a hires-neves debreceni nagyvásárokon vagy a posztókészitők műhelyeiben szerezték be a boldogult ősök, kik századokon keresztül őrizgették a nemzeti viselet tradicióit.

„...ollégiumi egyenruhák

Tipikusan *debreceni viselet* nem volt, csak a kollégiumi diákság XVII. századbeli öltözékei specialitások. A főiskolai ruhatörvény 1624-ből ered, amikor Rákóczi György az egyenruha-viselést kötelezővé tette. Bokáig érő kapcsos dolmány, zöld tóga sárga zsinóros kihányással, mely sas-formát mutatott, nyestprémes sinkósüveg kinyuló zöld foszlánnyal: ez volt a diákok uniformisa, amelyet 150 évig viseltek. II. József uralkodása idején Forgách gróf királyi biztos keresztülvitte, hogy zöld tóga helyett fekete palástot hordjanak diákjaink, a sinkót pedig a háromszegletes kalappal cserélték fel. 1778-ban életbelépett a rókatorkos ujjasmente, majd 1805-től kezdve a *gombos fekete magyar dolmány* és — horribile dictu! — a figaro-kalap.

1845-ben a régi habitus eltöröltetett s elfoglalta helyét a fekete Zrinyi-dolmány.

Magyaros divat negyvennyolc után

A fenti közbeszurás, mely a diákság ruházatával foglalkozik, nem tartozik a népviseletez. Ha mégegyszer rápillantunk az általunk elképzelt 1530.-i „korzó"-ra, fájó lélekkel tapasztaljuk, hogy Debrecen polgársága a következő századok folyamán mindinkább engedett öltözetének nemzeti jellegéből és 1859-ben ez inditotta *fökötő- s egyéb varrónőinket* arra a lépésre, hogy kérvényt adjanak be a városi tanácshoz. Ebben a kérvényben arról panaszkodnak, hogy *„immár a mesterasszonyaink sem viselnek bodros fökötőket, élésünk tehát olly formára megy ki, hogy parancsoltassék meg, mely szerint bekötött fővel ne járjanak."*

Pedig a mult század nemzeti röneszánsza a magyaros öltözködést Debrecenben is felujitotta. Bizonyitja ezt *Ártándi* verse, mely igy ömlengi városunk szépnemeiről:

„Debrecenben a nagytemplom ajtaján
Sorba jött ki sok szép szőke s barnaján;
Fejükön a szüzkor éke, pártája
Nem ragyogva, mint az üdv koronája."

Ez azonban még semmi. A „Vasárnapi Ujság" 1859. december 25.-i számából olvassuk, hogy *„... a nemzeti köntös Debrecenben mindinkább kezd elterjedni. Örömmel látni, hogy a középosztály lányai sürübben viselnek gyöngyös pártát. Ellenben bosszantólag hat a szemre, amidőn látjuk, hogy magyar czifranemesek vannak némelyike, különben tőszyökeres czivis atyafiakra, jól testhez álló magyar nadrághoz, ezüst sarkantyus csizmához nem tudni honnan vett pitlempátyos német kaputfélét erőltet iszonyos tagjaira..."*

Az utolsó magyar ruha

Ezen a pitlempátyos kaputféléu és más egyéb furcsaságon érkezünk hazai 1930-ba. A magyaros stilust már ágyonvágta a modern korszellem s csak a tudományegyetem czifrái tanácsa öltí fel ünnepi alkalmakkor, *„Zutt tanár jóakaratu tervei szerint."* Ez a törekvés megérdemli a legnagyobb tiszteletet, de rajta kivül már nyoma veszett a nemzeti viseletnek. Ha néha-néha egy mezőkövesdi menyecske végigsétál az uteán, a civisasszony is mánatordul, hogy megcsodálja a különös uniformist... s ez nem is csoda, mert maga, a nemzetes asszonyság végig-patentos hócipőkben és — Uram bocsáss meg! — testszinü-harisnyás honi lábakkal lépked. Hogy ugy mondjuk: halad a korral, Basahalmától Péterfiáig, Péterfiától nagyállomásig, ahol — a harmadosztályu váróteremben — görnyedten járkál az utolsó „mohikán", Tornyai bácsi, ki retét és kegyetlen ris[illegible]ben, de ma is *zsinóros Zrinyi*[illegible]ében pástorozza e hivságos k. szellemet... *(ln.)*

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak

Segédmunkás
állandó éjjeli munkára
felvétetik.
Jelentkezni lehet: József kir. hg u. utca 16. sz., délelőtt 8—12, délután 2—6 óráig.

A Philips rádió
6, 8, 12 havi részletre is kapható
Villany gyorsforralók, vasalók
és mindennemü villanycikkek nagy raktára
Dallman
Rádiólaboratóriuma
Piac-utca 72. Cégem a Takarékosság tagja.
Telefon: 16-64.

HIREK

1930 február 23. (vasárnap)

Prot. Alfréd. Kath. Hatvan vas.

1930 február 24. (hétfő)

Prot. Mátyás. Kath. Mátyás

A gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kigyó, Piac-u. 33. — Arany Angyal, Piac-u. 50. — Reménység, Csapó-u. 22. — Sas, Hatvan-u. 70. — Boeskay, Cegléd-u. 22. — Tisza, Péterfia-u. 76. — Szentháromság, Homokkert.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban derült idő mellett helyenként mínusz 5 fok Celsiust meghaladó éjjeli fagyok vannak. A napali hőmérséklet egyes helyeken eléri a plusz 5 fok Celsiust.

Budapesten 22-én délben a hőmérséklet 2 fok Celsius.

Időprognózis: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

ISTENTISZTELETI REND

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál dr Révész Imre, d. u. 5 órakor Szabó Géza. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Szele György, d. e. 11 órakor Uray Sándor, d. u. 5 órakor Kardos Lajos. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor prédikál Madar Zoltán, d. u. 5 órakor Baja Mihály. — Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor prédikál Magyar Bertalan, d. u. 3 órakor vallásos ünnepély, Kolozsvári Kiss László. Istályi templomban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, d. u. 5 órakor vallásos estély. Soós Béla. Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál dr Ferenczy Gyula, d. u. 3 órakor vallásos ünnepély, Madarász József. Szegényházban d. e. 10 órakor prédikál Kovács József. Csapókertben d. e. 10 órakor prédikál Gerda Sándor, d. u. 3 órakor Gerda Sándor, d. u. 3 órakor vallásos ünnepély, Gerda Sándor. Ebesen dr Erdélyi S. Halápon Kántor József, Ondód—Kádárdülőben Halász András. Nyulasi uj iskolában d. e. 10 órakor Sztanajovics L. Wolaffka telepen d. u. 3 órakor vallásos ünnepély, Hadházy Pál. Köntösgáton d. u. 3 órakor Halász András. Nyilastelepen d. u. 3 órakor Papp Imre. Macson Konrád Zoltán.

A róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. — Misék és gyóntatás reggel 6 órától. 8 órakor piarista mise. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője.

A görög szertartásu róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 rakor diáknmise, 9-kor katonamise a görög és latin szertartásu róm. kath. katonák részére. 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos, parochus. Utolsó mise fél 12-kor. Délután 3 órakor rózsafüzér-áhtatosság. Keresztény oktatást tart Papp Gyula szentszéki tanácsos.

Az evangélikus templomban:

Február 23-án, vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet: Horeczky Béla. D. e. 9 órakor ifjusági, fél 1 órakor levente-istentisztelet: Labossa Lajos.

— **A Svetits-intézet volt növendékei** szerdán délután 4 órakor értekezletet tartanak az intézet nagytermében az intézet egykori főnöknője emlékének megörökitése tárgyában. A volt növendékeket szivesen várja az intézet vezetősége.

Kézimunkázó és kézimunkát kedvelő hölgyek mindig tájékozódást nyernek a kézimunka ujdonságokról. Valamint igen előnyösen vásárolnak az ujonnan nyilt **Kézimunka Szaküzletben Kossuth-utca 2. (Városház épület,)**

— **Vallásos est a Kistemplomban.** A Piac-utcai egyházrész vallásos estje február 25-én délután 5 órakor lesz a következő müsorral: 1. Fennálló ének: 1. dicséret. 2. Gyülekezeti ének: XCI. zsoltár 1., 2. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Szele György lelkipásztor. 4. Magánének. Énekli és orgonán kiséri: Nagy András. 5. Bibliát magyaráz: Kovács József s.-lelkész. 6. Magánének. Énekli: Hetey Pál hh., orgonán kiséri: Szele Paula. 7. Szaval: Molnár Elemér hh. 8. Imádkozik: Kalas Ferenc vall. okt. lelkész. 9. Záróének: 181. dicséret 4. verse.

— **A Keresztyén Ifiusági Egyesület vallásos ünnepélye az Ispotályi templomban.** A K. I. E. 23-án, délután 5 órakor az Ispotályi templomban vallásos ünnepélyt rendez a következő müsorral: Fennálló ének: 4. dics.; főének: LXXXIX. zsolt. 1. és 2. verse; bibliát olvas és imádkozik: Szabó Gyula s.-lelkész; énekszólót ad elő: Király Erzsike urleány, orgonán kiséri: Szele Paula tanitónő; prédikál és úri imát mond: Soós Béla ginn. tanár; szaval: Tóth Miklós theologus; zárószó: Laky László K. I. E. titkár; imádkozik: Molnár Ferenc lelkipásztor; ének: 94. dics. 4. verse.

— **Vallásos ünnepély a Homokkertben.** Február 23-án délután 3 órakor a homokkerti imaházban vallásos délután lesz a következő müsorral: Fennálló ének 5. dics.; főének: 90. dics. 1. és 4. verse; bibliát olvas és imádkozik: Szokody Gyula theologus; prédikáció előtti ének: 67. dics. 3. verse; prédikál: Madarász József theologus; énekel: Tóth Erzsike urleány; szaval: Takács Erzsike urleány; énekelnek az Enyedy növérek; felolvas: Ács Mihály theologus; utóimát és áldást mond: Madarász József theologus; záróének: 90. dics. 6. v.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-u. 23. alatt levő baptist imaházban vasárnap d. e. fél 9—9 óráig imaóhitat, 9—10-ig bibliamagyarázat, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9 óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal.

— **Az oláh földmivelésügyi miniszter erkölcsvédelmi rendelete.** Most már példás erkölcsök lesznek a bukaresti földmivelésügyi minisztériumban, mert bizonyára ezt célozza Mihalache oláh földmivelésügyi miniszter rendelete, melyben többek között elrendelte, hogy a „minisztérium alkalmazásában lévő összes női munkaerők kötelesek a jövőben fekete köténnyszerü munkaruhát viselni, melynek ujja hosszu és csuklóig érő, egyébként pedig nyakig zárt és viszont le kell érjen a földig. Hivatalból tiltva van a ruzs, puder vagy bármilyen kendőző szer használata. S ha valamelyik alkalmazott nőről kiderülne, hogy szabálytalanul mégis használta a kozmetikai cikkeket, az illető felfüggesztendő.

— **Vallásos ünnepély a Csapókertben.** A csapókerti ref. egyházi körzetben február 23-án, vasárnap délután pontosan 3 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz az istentisztelet keretében. Müsor a következő: Imádkozik: Bodonhelyi József; prédikál: Gerda Sándor; énekel: Kovács Jenő, hegedün kiséri: Szakáts József; szaval: Szücs Endre Béla; felolvas: Szabó Géza; énekel: Kónya Ilonka urleány, hegedün kiséri: Gyüge Károly tanitójelölt, befejezésül imádkozik: Szabó Zoltán. Az éneket Kovács Kálmán csapókerti tanitó vezeti. Az istentiszteket kezdetét — tekintettel a napok hosszabbodására, — három órára állitottuk vissza.

— **Házasság.** Ács Tivadar és Grünfeld Rózsi f. hó 19-én házasságot kötöttek. Tanuk voltak dr. Rónai Dezső ügyvéd és Ács István bankigazgató. (Minden külön értesités helyett.)

— **Ólomcsöveket lopnak ismeretlen tolvajok.** Az utóbbi időben tiz feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre s a feljelentők amiatt tettek panaszt, mert lakásukból ólomcsöveket, ólomvezetékeket loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást a tolvajok kézrekeritésére.

— **Alig akad jelentkező a Degenfeld-téri vassátrak bérletére.** A Degenfeld-téren egész csomó vassátor ürsedett meg és a mai nehéz viszonyokra jellemző, a bérletre alig akad jelentkező. A város közigazgatási hatósága a vassátrakat ezuton is figyelmébe ajánlja az árusoknak. A bérlet igen olcsó, amennyiben egy hónapra csak hat pengőt kell fizetni. Jelentkezni lehet a közigazgatási hatóságnál a rendőrségi palotában.

— **A Leányclub** kedden, február 25-iki rendes gyülésén dr Milekker Rezső egyetemi rendes tanár tart előadást a Kath. Otthon gyülés-termében. Kérjük a tagok pontos megjelenését. Vezetőség.

— **A Szent Erzsébet Nőegylet** március 2-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel az Angol Királynő termeiben teadélutánt rendez, melyre a tagokat, hozzátartozóikat és vendégeiket meghivja az elnökség. A félreértések elkerülése végett ezuttal közli az elnökség, hogy külön meghivókat nem bocsát ki. Kellemes szórakozásról a rendezőség gondoskodik.

— **A város ötszáz pengőt adott a debreceni lóversenyekre.** A Lovaregylet vezetősége közölte a várossal, hogy az idén hatalmasan kiterjesztett keretek között rendezi meg a debreceni lóversenyt, amely olyan nagyarányu lesz, hogy legalább kétszáz idegent várnak Debrecenbe. A Lovaregylet vezetősége kérte, hogy a város a verseny támogatására 1500 pengőt szavazzon meg. A város vezetősége egyelőre csak ötszáz pengőt ajánlott fel a rendezőségnek, miután jelenleg több fedezet nem áll rendelkezésére.

Alkoholmentes étterem
Király-utca 5. szám. Uj vezetés.
Olcsó és kitünő házikoszt. Abonensek felvétetnek.

ÁBRÁND

Mosolygó nap sütött az égen,
A légben illat reszketett,
Mikor először láttalak meg
Kis szivem, édes, tégedet.

Akkor, tudom, kacagva mondtad
S a lombboritott fasorok
Mind azt suttogták egymásnak, hogy
Mily bolondos fiu vagyok.

Mert mint a hosszu néma árnyék,
Midőn közöttünk este lett,
A liget zajos zöld búvóin
Rajongva ugy követtelek.

Azóta majd egy év leperdült
A mindenségnek tengerén;
Te, édes, bájos szép maradtál,
Bússá, beteggé lettem én.

A rajongásból nem maradt más,
Csak egy hervadt emlékezet;
S egy néma vád, mely sirva kérdi:
Mért láttalak meg tégedet?

SZABOLCSI SÁNDOR.

— **Örvendetes hirt közölhetünk a nagyközönséggel.** Az évről-évre emelkedő óriási forgalom lebonyolitása érdekében a világhirü **Mauthner Ödön** magtermelő r.-t. a **Ferencrendiek** templomával **szemben** lévő Kossuth Lajos-utca 4. szám alatti eladási helyiségeit tetemesen kibővitette. Minden vevő **azonnali** kiszolgálásban részesül.

— **A mai sulyos gazdasági viszonyok között** is akad cég, amely terjeszkedik. A siker titka pedig nagyon egyszerü: mindig változatlan jó minőség olcsó ár mellett. Ezt a szabályt mindenkor hiven követte a Meinl-cég, amely e hó elején nyitotta meg Pestszentlőrinc, Ülői-ut 135. szám alatti fióküzletét és — ugy halljuk — még e hó első felében meg fogja nyitni Székesfehérvárt, a Nádor-utca és Basaltca sarkán lévő fióküzletét is.

— **Álarcos bál a Homokkertben.** A homokkerti Ref. Olvasóegylet március 1-én, szombaton este 8 órai kezdettel éjeli 2 óráig fényes és nagyszabásu jelmezes bált rendez. Belépődij 1 pengő. A jelmezesek jutalmazására több dijat osztanak ki. A zenét az egylet házi zenekara szolgáltatja. Tisztán kezelt italokról az egylet italmérése gondoskodik. Miután az Olvasóegylet népmüvelődési kulturális célt szolgál, felülfizetéseket hálás szivvel és köszönettel fogad az egylet vezetősége és szives látogatást kér.

— **Tükörgyártás,** üvegesiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.

Jól terített asztal

fél siker. Az ötórai tea, jour vagy házibálon kinálja vendégeit a kitünő Meinl-áruval:

MEINL-tea
rum
likőr
csokoládé
keksz
szardinia
libamájkrém

Meinl Gyula r.-t.
Ferenc József-ut 59.
Telefon 4—93.

ARANY BIKA GŐZ- ÉS KÁDFÜRDŐ REGGEL 6-TÓL ESTE 6-IG NYITVA! OLCSÓ ÁRAK! ELSŐRENDŰ PEDIKŰR!

SZINHÁZ MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u. fél 4 órakor: **Katica.** Mérsékelt helyárak.
Vasárnap este 8 órakor: **Az Égő Város.** Kardoss Géza fellépésével.
Hétfő este 8 órakor: **Az Égő Város.** Kardoss Géza fellépésével. B) bérlet 21.
Kedd este 8 órakor: **Az Égő Város.** — Kardoss Géza fellépésével B) bérlet 21.

—

FEHÉR ÁRNYAK

Bemutató az Urániában

Az európai *civilizáció* gonosztettei közül nem egy a vér és a tűz sötét biborával áll megirva a világtörténet lapjain: otromba, pénzéhes kalandorok felmagasztalására, mint ők Cortez, Pizarro és társaik, akik a magukénál sokkal magasabb kultúrát romboltak össze s akiknek mentsége legfeljebb csak a rettenthetetlen férfias akarat és tetterő, a harci vitézség. Szégyenletesebb, szomorubb azonban az a világhistória magaslatairól észrevétlen maradó roppant emberi tragédia, amely évtizedek óta öli testét-lelkét a földgolyóbis idillikus, — valóban paradicsomi, — tisztaságban élő kedves, békés, szép és ártatlan fajának, a polinéziainak. A végtelen óceán üde zöld, hegyesdombos, dus flórájú szigetein még félszáz év előtt boldog megelégedésben éltek ezek a „vadak". Örök nyárban, ahol a tenger és az erdő önként nyujtja táplálékukat, olyan világban, ahol még a mérges kigyó és ragadozó állat is ismeretlen, ahol halászat, vadászat, tánc és ünnepségek váltották fel egymást szakadatlanul s még az ékszer is csak friss virágfüzér az egészséges bronz színü testen.

Ezt a világot szennyezte be a fehér faj mohósága. Nem lovagi kalandért, nem az egyedül üdvözitő hit terjesztéséért, hanem egyedül nyers nyereségvágyból. A szigetre megérkezik az első *„trader"*, tarka rongyaival, szines üveggyöngyeivel, olcsó csecsebecséivel, s vele érkezik a pálinka, a tüdővész és a prostitució. A gyermekként bizó benszülött erkölcsileg, testileg lezüllik, s elpusztul menthetetlenül.

A nagy francia piktor, *Gauguin* imádott Tahitiján már végbement ez a folyamat s a Samoa, Tonga, Marquesas, Marshall és a többi ezernyi szigeteken most folyik.

A „Fehér árnyak" ezt a mélyen megható katasztrófát érzékelteti valóban tragikus magaslatokra emelkedő filmjében. Egy orvos, aki gyülölettel fordul el az európai „megszállók" nyugalmatlan gonoszságaitól, olyan paradicsomi szigetre kerül, amelyet nem taposott még fehér láb. Itt él idilli boldogságban, mignem felkisért benne a civilizáció bűne, a kapzsiság s önmaga idézi a szigetre azt az európai hajót, amely ellen most már hiába igyekszik élete árán is megvédeni a szüzi szigetet és ártatlan lakóit.

Monte Blue tragikus hőssé tud magasztosulni ebben a szerepben s partnernője Raquel *Torres* végtelen kedvességgel és üde bájjal alakitja a szerelmes benszülött leányt. Csodálatos pompáju tájak váltakoznak a filmszalagon s a darab megragadó költői szépségei még soká ott rezonálnak a néző lelkében. A kisérőzene, — a *Fehér árnyak* hangos, de diszkrétül és finoman hangos film — konzseniális alkotás a darabbal, lágyan zeng a szerelemmel harmóniában s felviharzik a drámai feszültségü jelenetekben, mint egy görög sorstragédia kórusa.

A *Fehér árnyaknál* szebb, megindítóbb, poétikusabb filmet még nem láttunk ebben a szezonban, amerikai rendezésben pedig talán sohasem.

A kisérő filmek, — köztük a debreceni séta, — megütik a megszokott mértéket. *(Ba.)*

—

A szinházi iroda jelentése:

Ma este az óriási sikert aratott Földes Imre darab

Az égő város

Kardoss Géza

fellépésével.

A „Tüzek az éjszakában" trilógia második része. Minden idők legnagyobb drámája.

Vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal

Katica.

Doonkozók kórus február 24. hangversenyére jegyek ma egész nap kaphatók Bika halljában.

—

Városunk legjobbiresebb ruhafestője és vegytisztitója Biró, Bika-udvar, aranyérmekkel kitüntetve.

— **Sikkasztás miatt elitéltek a volt vértesi főjegyzőt.** Nagy Kálmán volt vértesi főjegyző bünperében itélkezett tegnap a debreceni törvényszék Jankovich-tanácsa. A főjegyzőt hivatali sikkasztás büntettével vádolta az ügyészség, amennyiben kisebb összegekkel nem számolt el. Nagy Kálmán tagadta az ellene emelt vádat, de a tanuvallomások terhelőek voltak s igy a bíróság egy évi börtönbüntetésre itélte. Az itéletet megfellebbezték.

— **Letartóztatott kerékpár-tolvaj.** Molnár Lajos cipészsegédet, aki Kardos Mór kerékpárját ellopta, tegnap átkisérték az ügyészség fogházába, ahol vizsgálati fogságba helyezték.

— **A vasutasok küldöttséget küldenek a kormányhoz.** A vasutasok abból a célból, hogy megvitassák, mily módon változtathatnának egyre sulyosbodó helyzetükön, gyülést tartottak. A gyülés egyhangulan elhatározta, hogy panaszaikat küldöttségileg fogják feltárni a kormány illetékes tényezői előtt.

— **Református istentiszteletek a Kormányzó tiz éves jubileuma alkalmával szombaton, március hó 1-én.** Minden református templomban reggel 8 órakor az intentiszteletek keretében megemlékezés történik arról a nagy eseményről, hogy nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzásának tizedik évéhez jutott el. A Nagytemplomban délelőtt fél tiz órakor lesz istentisztelet, melyen bibliát olvas, imádkozik dr Révész Imre lelkész. Ezen az istentiszteleten vesznek részt a hatóságok, hivatalok és a tanintézetek.

— **Az Előörs legujabb száma** szerfelett gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Apály a pártpolitikában vitéz Bajcsy Zsilinszky Endre irta a lap vezető cikkét. Feltünést érdemel Spectator „Romániában semmi se csendes" cimü cikke. Foglalkozik a lap a tsizai hajózás megindításának nehéz problémájával. Zajti Ferenc a kiváló magyar tudós, aki Indiában kereste és meg találta a magyarok rokonait „Üzenet Indiából" cim alatt ir, lenyügöző érdekességü cikket. Élénk figyelemre tarthatnak számot az „Előörs" gazdag tartalmu, gondosan összeállitott rovatai is. A lap 50 fillérért bármelyik ujságárusnál kapható.

— **Jótékonycélu előadás a Svetits-intézetben.** A debreceni Svetits-intézet ötödik évfolyamu növendékei ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel mükedvelő előadást rendeznek a szegénysorsu növendékek felsegélyezésére. Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Kulturest az Iparos Levente Egyesületben.** A debreceni Iparos Levente Egyesület február 23-án este nyolc órai kezdettel rendezi meg a DTE tornacsarnokában, Magoss György-tér 9. sz. a. ujonnan épitett színpadának felavató és saját zenekarának bemutatkozó ünnepélyét, mely alkalommal a következő müsor kerül bemutatásra: 1. Himnusz. Játssza az Iparos Levente Egyesület zenekara. 2. Kiáltás. Szavalja Ribárszky Margit. 3. Ünnepi beszéd az uj színpad felavatása alkalmából. Mondja: Mezey Béla ref. lelkész. 4. Preludium. Vonós quintett. Játsza: az Iparos Levente Egyesület. nezekara. (Egyben hivatalos bemutatkozás.) 5. Meghalt az Isten. Szinmü 1 felv. Előadják: Ribárszky Margit, Horváth Károly, Hiltz József, Dull Sándor, Jontez Ernő, Ujváry József, Bartha József. 6. Magyar Miatyánk. Szavalja: Török Ferenc.

— **Gyanus körülmények között meghalt egy hajduböszörményi leány.** Zolnai Mária 24 éves hajduböszörményi leány méhgyulladás következtében meghalt. Minthogy a hatóság titkot mütét büntettjét látja felfedezni, Dr Csáky János vizsgálóbirósegéd és dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő ma kiutaznak Hajduböszörménybe, hogy a szükséges vizsgálatot lefolytassák.

— **Arany Bika** gőz- és kádfürdő állandóan nyitva. Olcsó jegyárak. Elsőrendü pedikür.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma háromnegyed 3, 5, egynegyed 8 és egynegyed 10 órakor

A legszebb film, mióta az Uránia megnyilt:

FEHÉR ÁRNYAK

(A Metro 16 felv. hangos filmje)
Főszereplők: Monte Blue és Raquel Torres)

ÁLLATBARÁTSÁGOK (Kulturfilm)

A RENDŐRNEK IGAZA VAN! (Burleszk)

Szervusz Debrecen (felvételek a korzóról, közkivánatra prolongálva)

Pénztár délelőtt 11 órától, délután előadás kezdete előtt egy órával.

METEORBAN

Ma, vasárnap:

„Rejtelmes éj"

Kalandor dráma 7 felvonásban Evelyn Brent, Adolphe Menjou és William Collierrel és

„Postás Feri"

Kitünő vigjáték 7 felvonásban, Jobyna Ralston és Eddie Canterral

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Magyar lányok hozománya.** T. Kálmáczehy Irén szakácskönyve, cukrászattal bővitett uj kiadása a napokban jelenik meg. Ára füzve 6.—, kötve diszes vászonkötésben 8 pengő. Megrendelhető Antalfy József könyvkereskedésében. Telefon 612.

— **Értesités.** Az I. számu gazdasági népiskolánál a felnőttek számára rendezett szabás-varrás tanfolyam nyilvános ünnepélyes befejezést nyer vasárnap, 23-án délelőtt 10 órakor, utána a kiállitás egész nap nyitva. Érdeklődőket szivesen lát az Igazgatóság.

— **Közös megállapodás folytán** 9×12 fényképpapir 60 fillér, levelezőlap 80 fillér. Előhivás mindenkinek ingyen, jóból másolás 16 fillér. Tucat 17 scheineres fényképlemez csak 2 pengő, Berzéki és Springer fotoszaküzletében.

— **Hölgyeinknek sürgősen át kell vizsgálniok** a tavalyi toalettjeiket, hogy vajjon mit használhatnak közülök az uj szezonban. Az idei divat olyan forradalmi ujitásokat hozott, amiket a tavalyi egyenesvonalu, rövid ruhácskák ki nem birnak. A diadalmas ujvonal felforgatta a női ruhák karakterét. És mégis örömmel kell fogadnunk az uj divatot, mert az, — amint az Laborfalvy Márkos Lujza divatszalonjában, Rákóczi-utca 41. megállapitható, — fiatalos, dekorativ és ami legfontosabb: nőies. Minden egyes ruha szabásbeli különlegességeket és kifejezetten egyéni izt mutat. Az uj divat szerint öltöző nő ismét — hölgy a szó legjobb értelmében, mert egészében elegáns, reprezentativ.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén

Bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállitva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4—40

RÁDIO

Mit hallgassunk vasárnap a rádióban?

Budapest:

9: Ujsághirek, kozmetika.

10: Egyházi ének és zene az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. apát, egyetemi tanár.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Kende-Kricknopf Gusztáv dr., a bányai egyházkerület lelkésze. Énekek: 279. és 430. szám az uj dunántuli énekeskönyv szerint. Orgonán játszik Zalánfy Aladár.

12.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenya. Közreműködnek Diósy Edit és Závodszky Zoltán, a m. kir. Operaház művészei. Vezényel Berg Ottó.

3.30: A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Szabó Lajos mezőgazdasági kamarai főtitkár: „Tukarmány-termelés a tanyai gazdaságokban".

4.15: Zenedélután Hubay Jenő dr. tudai palotájából. 1. Mendelssohn: Trio (d-moll). Előadja Pázmány György, Koromzai Dénes és Frank Lajos. 2. Madách: „Az ember tragédiája"-ból Keppler-jelenet. Mohácsi Jenő uj német fordítását felolvassa Pécsi Blanka. 3. Dalok. Előadja Bodó Erzsi. Zongorán kisér Berg Ottó. 4. Schubert: Quartett (a-moll). Előadja Hubay Jenő dr., Gabriel Ferenc, Zsolt Nándor és Kerpely J.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, részletes sporteredmények.

5.50: Rádió Szabad Egyetem. (Az Ismeretterjesztő Népmüvelési Bizottság rádióelőadása.) 1. Magyar népdalok: a) és b) Általmennék; Fekete föld (Reisz György feldolgozása); c) és d) Az öcsényi templomtorony; Széna terem... (Kinsky Róbert feldolgozása); e), f) és g) Jánoshidi vásártéren; Pirotistó néta; Ez a kislány (Veress Sándor feldolgozása). Előadja Bárdos Lajos népdalegyüttese. 2. Milekker Rezső dr. egyetemi tanár: A Mátra. 3. Magyar népdalok: a), b) és c) Október elsején; Elmész rózsám? Keresd meg a tüt (Vásárhelyi Zoltán feldolgozása); d) Látod-e babám (Bárdos Lajos feldolgozása). Előadja Bárdos Lajos népdalegyüttese.

6.50: A Magyar Vidéki Városok Kulturális Szövetsége hangversenyének közvetitése Békéscsabáról. 1. A „Turi Borcsa" c. népszinmüből dalegyveleg. Előadja a Békéscsabai Iparos Dalárda. Megnyitó. Elmondja: Somogyi Szilveszter, Szeged város polgármestere. 3. Bach: d-moll zongoraverseny. Előadja: az Auróra Kör vonószenekara, a zongoraszólót játssza Pongrácz István. 4. a) Makray László: Oh, mért oly késön... (Kiss József); b) Makray László: Szivemből téptem ezt a dalt (Révicky); Kodály Zoltán: Kocsi szekér; c) Erkel Ferenc: Erzsébet imája a Hunyadi László cimü operából. Zongorakisérettel, előadja Auer Kató, a pécsi Nemzeti szinház v. operanénekesnője. 5. Farkas Ödön: Románc a vonósszerenádból. — Előadja az Aurora Kör vonószenekara. A hegedüszólót Déri Ignác játssza. 6. Móra Ferenc (Szeged) előadása. 7. a) Liszt Cantique d'Amur (Szerelmi ének); b) Brahms: Változatok egy Paganini téma felett. Zongorán előadja: Höchtl Margit (Debrecen). 8. a) Loewe: Madarász Henrik (Heinrich der Vogler); b) Wagner: Dal az esthajnali csillaghoz a Tannhauser c. operából; c) Peldini: Zoltán áriája a Farsangi lakodalom c. operából (hangverseny-ária változat); d) Erkel: Bordal a Bánk bánból. Zongorakisérettel előadja Gregor Vilmos. 9. Kodály: Pünkösdölő. — Előadja a békéscsabai m. kir. állami Leánytiffy Zsuzsánna leányliceum énekkara. Zongorán kisér, az énekkart és a előtt. — 6.45: Mayer Marcelle párizsi zongoraművésznő és Siedek Lissy hegedümüvésznő játéka. — 8.10: Bair Hermann Bécsi nők cimü 3 felvonásos vigjátéka. — Utána a Dostal-zenekar szórakoztató zenéje.

Barcelona. 7: Egyházi előadás. — 7.30: Casals Coloma énekesnő dalestje. — 8.15: Szórakoztató zene. — 8.50: Rüfi Pillar énekesnő dalestje. — 9.20: Massenet: A hamupüpöke c. szvitje.

Berlin. 7: A mainzi farsangi ülés közvetitése. — 8: Filmillusztrálás és szórakoztató zene.

Daventry. 5.36: Szimfónikus hangverseny. — 10: Schandler Albert és a Park Lane zenekarának hangversenye.

Hamburg. 4.15: Népek éneklik történetüket. Sorozat, ezuttal Hollandia dalai. — 5: Buletzene. — 5.45: Indulók és táncok. — 6.40: A mainzi farsangi ülés közvetitése. — 8: Grothey: A heidelbergi csalogány cimü 3 felvonásos operettje.

Lipcse. 3: Mozart: Szöktetés a szerájból c. 3 felvonásos vigoperája a lipcsei Neues Theaterből. — 9.30: Petri Helga drezdai dalénekesnő régi dalokat énekel. — Utána 12.30-ig Tánczene.

Bern. 11.30—5.30: Magyar szalonzenekar.

London. 4: Bach: Kantáté. — 10.05: Rádiózenekar.

München. 6.30: A tango országában. Előadás eredeti argentiniai lemezekkel. — 8: a mainzi farsangi egylet ünnepi ülésének közvetitése Mainzból.

—

Mit hallgassunk hétfőn?

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye.

12.05: A Mandits szalonzenekar hangversenye.

4: Asszonyok tanácsadója.

5.10: Tót-magyar nyelvoktatás.

5.40: Vargha Imre magyar nótákat énekel Kunina Simi és cigányzenekarának kiséretével.

6.40: Német nyelvoktatás.

7.20: Gramofonhangverseny. 1. Erkel: Hunyadi László, nyitány. 2. Händel: Recitativ és ária (Basilides Mária). 3. Gounod—Ormay: Faust, Valentin imája (Palló Imre). 4. Lavotta: Rózsavolt (Nagy Margit). 5. Kulinyi—Vince: Aranyszőrü kis bárányka (Cselényi József). 6. Begucci—Chapius: Tragomio (Marek Weber zenekara). 7. Friedd—Brown: Pagan love Song (Georges Metaxa). 8. Mc Carthy—Tierny: Egyveleg a Rio Ritából. (Light Opera Co.) 9. Ilniczky—Szerencsés: Édes, tanyó. (Szedő Miklós). 10. Szenes—Kóla: Kártyavár (Sárossy Mihály). 11. Szenes—Malesiner: Ki tudja, mit sirat az őszi szél (Sárossi Mihály). 12. Békeffy—C. Nemes: Miss Bumbula (Békeffy vokálkvartett). 13. Farkas Dezső: Gondja van a lánynak (Relle Gabriella). 14. László Imre: Száz szál piros rózsa (Cselényi József). 15. Bereny—Ilniczky: Mondd, miért szeretlek (Szedő Miklós).

8.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik: Földessy Arnold gordonkamüvész. — Vezényel: Berg Ottó. 1. Haldn: G-dur szimfónia. 2. a) Volkmann: Koncert; b) Popper: Tarantella. 3. Schubert: h-moll (befejezetlen) szimfónia.

10: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek.

Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból.

11.15: Bachmann jazz a Dunapalota szállóból.

—

Külföld.

Bécs. 8.05: A volt népoperai zenekar hangversenye. 1. Mozart: Figaró lakodalma, nyitány. 2. Schubert: VI. szimfónia. 3. Beethoven: C-moll zongoraverseny. 4. Braunfels: Don Juan. — Utána a Gaudriet jazz-zenekar játéka.

Barcelona. 7.10: Ibéria-trió, közben hirek. — 10.05: Humoros felolvasás.

Berlin. 9.30: Hermann- és Schmalstich-dalok. — utána hirek, majd Dajos Béla zenekara. — 12.30: Szenkar Mihály vezényletével a német zeneszövetség szimfónikus zenekarának előadása.

Daventry. 6.10: Lalo Yo, királya c. háromfelvonásos operettje, az első felvonás után 9 órakor felolvasás Wilkesről és Gordon lordról. 9.30: Az opera második és harmadik felvonása.

Lipcse. 9: Beethoven Eroica szimfóniája. — 10: Hirek. Utána 12-ig szórakoztató zene.

Bern. 9: Lant-dalok. 9.40: Szórakoztató zene. — Utána hirek.

London. 10.55: Orgonajáték. 12.05: Tánczene.

München. 7.15: A müncheni filharmonikusok hangversenye.

TESTEDZÉS

Nemzeti—Bocskay

nai bajnoki mérkőzését a legszélesebb körü érdeklődés előzi meg. Ez a nagy érdeklődés elsősorban a Bocskaynak szól, hiszen a mult vasárnap első mérkőzésén a Pécs—Baranya ellen olyan jól játszott s imponáló tőlény mellett győzött, amit első mérkőzésén senki sem várt a Bocskaytól. Ennek a játéknak s a szép győzelemnek megismétlését várja a Bocskay közönsége. Másfelől a Nemzetit illeti a nagy érdeklődés. Köztudomásu, hogy a Nemzeti sok sérült játékosa miatt olyan nehéz helyzetbe került, hogy kétséges volt az is, hogy ki tud-e állitani csapatot. A napokban már a nagy egyesületek elhatározták, hogy kölcsönjátékosokkal mennek a Nemzeti segitségére, hogy ez menynyiben valósult meg, még kétséges, igy a Nemzeti összeállitása az utolsó pillanatig bizonytalan. Mindenesetre a körülmények a Bocskayra jelentenek nagy előnyt s biztunk abban, hogy a Bocskay ezek segitségével is meg tudja ismételni mult vasárnapi bravurját.

Az amatőrironton

két bajnoki mérkőzés lett volna esedékes, ha az érdekelt vidéki egyesületek keresztül nem vitték volna azok elhalasztását. Igy a TMOVE bejelentette, hogy pályája használhatatlan s igy nem rendezheti meg a DMTE elleni mérkőzését, mig a NyÖTSE sokkal szókimondóbb volt: egyszerüen bejelentette, hogy nem hajlandó kiállani. Az intézőbizottság — elég rosszul — tudomásul vette a bejelentést s erről a NyÖTSE ellenfelét a DVSC-ét értesitette s igy ez a mérkőzés is elmaradt. Az intézőbizottság nem gondolta meg, hogy ez után nem tehet egyebet, minthogy a NyÖTSE-ét a bajnokságból szkreceselje, pedig előreláthatólag ezt nem fogja megtenni s igy a NyÖTSE könnyedén elérte azt a célját, hogy a DVSC ellen nem áll ki s későbbi terminusban jobb körülmények közé marad. Az a megoldás sem helyén való, hogy a DVSC javára irassék a két pont, mert ebbe a többi egyesület nem egyezhet bele, vagy mindannyian megkapják a NyÖTSE szkreceselésével ezt az előnyt, vagy pedig a DVSC sem. A Nemzeti—Bocskay mérkőzés előtt a DKASE—DTE csapatai játszanak barátságos mérkőzést, mig az egyetemi pályán délelőtt 11 órakor a DEAC a DVSC csapatát látja vendégül barátságos mérkőzésre.

—

Ma kezdődnek a birkozó csapatbajnokságok a DTE tornacsarnokában

A DVSC—Karcagi MOVE Sport Egylet

A DTE—DMTE csapatai küzdenek ma

Ma délután négy órakor kezdődnek meg a DTE tornacsarnokában Keletmagyarország 1930. évi birkozó csapatbajnokságai, amelyen a következő egyesületek inditják teljes és legjobb csapatukat: Debreceni Torna Egylet, Debreceni Vasutas Sport Club, Debreceni Egyetemi Atlétikai Club, Debreceni Munkás Testedző Egyesület, Karcagi MOVE Sport Egyesület, Püspökladányi Levente Sport Egyesület. A teljes névsorból hiányzik a Nyiregyházi Vasutas Sport Club nevezése, ez az egyesület meg nem érthető okokból nem nevezte csapatát. Mindennek dacára a csapatbajnoki verseny szépségéből és érdekességéből veszitени nem fog, amennyiben a fenti névsorból láthatjuk, hogy az induló egyesületek a kerület színét képviselik és a legjobb versenyzőkkel rendelkeznek.

A mai verseny a csapatok felvonulásával kezdődik, majd a kerület nevében Nagy Károly ügyvezető elnök tart üdvözlő beszédet, amire az egyesületek nevében Bacsó Pál főmérnök válaszol, ami után kezdetét veszi a verseny, amelyen elsősorban a DVSC csapata méri össze erejét a Karcagi MOVE csapatával, amit a DMTE—DTE fog követni.

A versenyre a rendező egyesületek igen minimális helyárakat állapitottak meg, hogy ezáltal is mindenkinek lehetővé tegyék e szép versenysorozat megtekintését. Helyárak: ülőhely 1 pengő, állóhely 50 fillér.

Patkányt,

egeret, poloskát, svábbogarat azonnal kiirthat biztos hatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. — Nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletben

Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

— **Dugulás és aranyeres bajtalmak,** gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta **„Ferenc József"** keserüviz, naponként többször bevéve, hathatós segitséget nyujt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A **Ferenc József** viz kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **Watermann** és más gyártmányu arany töltőtollak minden árban nagy választékban beszerezhetők a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

— **Arany Bika** épületben a József kir. herceg-utcai oldalon, közvetlen a fürdő mellett kisebb üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni lehet a fürdő pénztárnál.

— **A világhirü „Angol Imperial"** lemez filmről tájékoztató diszes kivitelü szines képekkel gazdagon illusztrált 1930-as árjegyzékem megjelent. Minden amatőr fényképezőnek díjtalanul adom. Berzéki fotoházak, Piac-utca 38., az udvarban.

— **A ROYKÓ-féle TISZAUJLAKI BAJUSZPEDRÓ** mindenütt kapható.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárverezek Debrecenben 1930 február 25-én d. e. fél 11 órakor Telekiutca 84. sz. alatt 9600 pengőre becsült ingóságokat, u. m.: borok, hordók, vendéglő berendezés stb.

Debrecen, 1930 február 5.

Bocskor László,
bir. végrehajtó.

1614—1—1930 gh. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala az egyetem 1930. évi julius hó 1-től 1931. évi junius hó 30-ig terjedő időben szükséges

I. csoport: Élelmiszerek.

1. tétel. Sertéshus, zsir és egyéb hentesáruk.
2. tétel. Marha és borjuhusnemüek.
3. tétel. Tej.
4. tétel. Füszer és gyarmatáruk, cukor, só és ásványvizek.
5. tétel. Lisztnemüek.
6. tétel. Kenyér és zsemlye szállitására 1930. évi március hó 26-án d. e. 10 órakor.

II. csoport. Gyógyáruk és kötszerek.

1. tétel. Gyógyáruk.
2. tétel. Kötszerek szállitására 1930. évi március hó 27-én d. e. 10 órakor.

II. csoport. Tüzifa és szén.

1. tétel. Tüzifa.
2. tétel. Szén szállitására 1930. évi március hó 27-én d. e. 10 órakor.

IV. csoport. Fogyasztási cikkek.

1. tétel. Mosópor.
2. tétel. Mosó- és kézmosószappan.
3. tétel. Kefenemüek és seprük.
4. tétel. Müszerek, laboratóriumi eszközök.
5. tétel. Papirfélék, irószerek.
6. tétel. Nyomtatványok.
7. tétel. Tisztitási és világitási vegyes anyagok szállitására 1930. évi március hó 28-án d. e. 10 órakor.

Nyilvános irásbeli versenytárgyalást tart az egyetemi gazdasági hivatalban (Nagyerdő. Klinikai telep. Felvételi épület I. emelet.)

A versenytárgyalási hirdetmény, szállitási feltételek, ajánlati lap és egyéb nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1930 február hónap 22-én.

Dr Balogh Gyula sk.
egyetemi gazdasági
hiv. igazgató.

KÖZGAZDASÁG

A magyar vetések seholsem sinylették meg a hólakaró hiányát

A földmivelésügyi miniszter legujabb vetésjelentése szerint a legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzé tétele óta eltelt öt hét időjárását az évszakhoz képest magas hőmérséklet és országszerte bő csapadék jellemzi. A csapadék mennyisége a szokásos átlagot erősen meghaladta s az ország délkeleti részének a kivételével a csapadék mennyisége a normálisnál mindenütt jóval nagyobb volt.

A hóréteg vastagsága általában mindenütt *kismérvü* volt és az erős nappali felmelegedések folytán nem volt tartós.

A *gazdasági munkálatok* közül a szokásos téli munkálatok, nevezetesen a tavaszi vetőmagvak rostálása és tisztitása, tengerimorzsolás, tengeriszár vágása, trágyahordás és egyengetés, dohánysinitás és beváltás, fák nyesése és tisztogatása, faktermelés és fahordás, jégfuvarozás, legelők tisztogatása, állatok gondozása és belső majori és magtári munkák vannak folyamatban. Némely vidéken, különösen a homokos talajokon *a tavaszi vetések alá a szántás is megindult már.*

Az őszi vetések a kedvező hosszu őszi időjárás hatása alatt jól megerősödtek, általában igen jól teleltek és jól állanak. *A hótakaró hiányát nem sinylették meg s fagykár ezideig nem mutatkozik.*

Néhány szó a hortobágyi gikavásárról

Lapunk február 21-iki számában a hortobágyi bikaárverésről közölt tudósitásba téves információ alapján néhány hiba csuszott be, melyeket a következőkben korrigálunk az illetékes helyről szerzett felvilágositás alapján:

Olyan földmivelésügyi miniszteri rendelet, mely előirná, hogy a köztenyésztésben a tenyészbika csak 5 évig használható s azután ki kell selejtezni, s ez nagyon kedvező lenne a bikát tenyésztők s eladóknak, nincs. Ellenben utasitva vannak az állattenyésztés állandó ellenőrzésével megbizott m. kir. gazdasági felügyelők, hogy a köztenyésztés számára 3 évesnél fiatalabb magyar bikát ne engedjenek megvenni, mivel az igen hamar tönkremegy s a köztenyésztés vallja kárát. Továbbá van utasitás arra vonatkozóan is, hogy az ugyanazon köztenyésztésből származó tenyészbikák ugyanabban a gulyában vagy csordában, ahonnan származnak — nem használhatók. Ezen intézkedés a feltétlenül káros vérferrőzés illetve rokontenyésztés megakadályozására szolgál. A vásárra bocsátott 62 darab bikából 54 kelt el, melyből dr Veress Géza városi gazdasági tanácsnok 23 darabot vásárolt 1005 pengős átlagáron a debreceni állattenyésztési alap részére, a hortobágyi köztenyésztés céljára. A debreceni vásárlás magas árunak egyáltalán nem mondható, mivel átlag ára az egész vásár 1015 P átlagárát sem érte el. Az 1003 pengős átlagár még lényegesen csökken, mivel a vásárlás állami kedvezményes hitellel történt, melynek 10 százalékát a m. kir. gazdasági felügyelőség utalványozása folytán a földmivelési minisztérium vállalja magára a bikák egy évi biztositási dijával együtt. Ezek szerint a hortobágyi bikavásáron vett bikák darabonként mintegy 900 pengőjébe kerülnek az állattenyésztési alapnak.

Olasz lira a hivatalos pénz Albániában

Albánia és Olaszország között érmeegyezmény jött létre, melynek értelmében a jövőben is az olasz papirlira lesz a törvényes fizetési eszköz. A régi aranyérmeket kivonják a forgalomból.

Jobb vasuti kapcsolatok lesznek határvárosokkal

Az OMKE ismételten felhivta a kormányhatóságok figyelmét a határmenti városok kereskedelmének sérelmeire. A kereskedelmi miniszter értesitette az egyesületet, hogy a határszéli kereskedelem érdekeinek fokozott érvényesitésére különös gondot kiván fordítani. Addig is, amig a vasutvonalak fokozatos kiépitését az állampénzügyi viszonyok akadályozzák, a miniszterium a menetrend összeállitásánál a határszéli vidékeknek a fővárossal való vonatösszeköttetésére fokozottabb sulyt fektet. A motoros és motorpótlós vontató eszközök fokozatos beszerzésével, valamint egyes helyiérdekü vonalak felépitményének már folyamatban levő megerősitésével az összes határmenti vidékek közlekedési viszonyai reménlhetőleg már a közeljövőben lényegesen megjavithatók lesznek.

A gabonapiac

A gabonapiacon az üzleti tevékenység megélénkült. A lebonyolitott eladások helyeit, amelyek a közelmult napokban a gabonanemüek árában olyan nagy visszaesést idéztek elő, a spekuláció fedezővásárlásokba bocsátkozott. A fedezővásárlások megindulását elősegitette az is, hogy a tengerentuli terménypiacokról a gabona árjavulásáról érkeztek jelentések, továbbá, hogy a készárupiacon a kinálat megcsappant. A tőzsdeidő elején a márciusi buzát 21.40—21.50 pengőre értékelték. A májusi buza 90 fillérrel drágább a márciusi buzánál. A márciusi buza és a prompt buza között átlagosan 1.80 pengő az árkülönbség s a piac véleménye szerint a határidőpiac árai most már a készárupiac áraihoz fognak igazodni annál is inkább, mert a készárupiacra csak kisebb tételekben kerül az áru. A rozs kinálata teljesen hiányzik a piacról, mert a termelők a mai olcsó árak mellett a rozsot takarmányozásra használják fel, mivel ezidőszerint a rozs a legolcsóbb takarmány.

A készárupiacon a malmok ujból megkezdték a buza vásárlását. Nagy érdeklődéssel várják egyébként a piacon azoknak a tárgyalásoknak az eredményét, amelyek a gabonapiac helyzetének megjavitása, illetőleg a gabona árvédelmének érdekében folynak. A tőzsdeidő elején a tiszavidéki buzát 23.75—24.85 pengővel jegyezték faisuly szerint. A rozs ára 12.10 pengő körül mozgott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok 42.60 pengős maiáslisztalapon számitották lisztáraikat.

A takarmánycikkek piacán a tengerért 13.15 pengőt fizettek. A zabot névlegesen 12.60—14 pengővel jegyzik minőség szerint.

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők: Budapest 90.61, Berlin 123.72, Newyork 518.35, London 2519.75, Páris 20.27 és háromnegyed, Milánó 27.13 és fél, Prága 15.34 és fél, Belgrád 9.12 és hétnyolcad, Bukarest 3.07 és hétnyolcad, Bécs 72.97, Amsterdam 207.82.

Valuta- és érmeárfolyamok

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.70—27.85, száz cseh korona 16.86—16.96, száz dinár 9.95—10.03, száz dollár 569.10—571.10, száz francia frank 22.40—22.70, száz hollandi forint 228.90—229.90, száz lengyel zloty 63.95—64.25, száz lei 3.37—3.41, száz lira 29.75—30.05, száz német márka 136.15—136.75, száz osztrák schilling 80.27—80.67, száz svájci frank 110—110.50 pengő. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.32—0.34, a forintost 0.92—0.96, az ötkoronást 1.72—1.76, a színarany gramját 3.80—3.85, a színezüst kilogramját 78.82, az ezüst kilogramját minőség szerint 67—78 pengővel jegyezték.

Debreceni terményárak

Buza 23.00—22.00. Rozs 13.50—12.50. Árpa 13.50—13.00. Zab 11.00—10.00. Tengeri 11.00—10.50. Lucerna 8.00—6.50. Széna 7.00—4.00. Lóhere 7.00—6.00. Bükköny 4.50—3.50. Alomszalma 3.00—2.00. Ágyszalma 3.80—3.00. Répa cukor 1.90—1.40. Répa takarm. 0.90—0.80.

Kölcsönöket

kisbirtokokra és középbirtokokra előnyös feltételek mellett folyósit a

Városi Takarék és Hitelintézet R.-t.

Debrecen, Jerenc József-ut Csapó-utca sarok.

SINGER varrógépek

mégis a legjobbak!

KAPHATÓ:

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

PIAC UCCA 79. SZÁM

HIRDETMÉNY

A presbyterium az egyházi főgondnoki tisztségnek választás általi betöltését elrendelte s a következőleg határozott:

1. A választandó főgondnok megbízatása az általános választásokig, vagyis 1931 december 31-ig tart.

2. A főgondnokot az egyház összes jogosult választói választják. Ezért a választás napján az összes választók a reggeli istentiszteletet utánra a nagytemplomban összehivatnak, ahol az egyházi elnökség vezetése alatti gyülésen mindenekelőtt azt kell megállapitani, hogy a választás az egyh. I. t.-c. 34. §-a értelmében közfelkiáltással történik-e, avagy a szavazás elrendelendő-e?

3. Ha a szavazást el kell rendelni, a szavazás nyomban kezdetét veszi az alábbi helyeken és szakadatlan folytonosságban délután 4 óráig tart.

4. A presbyterium a választás napjául 1930 március 10-ik napját, hétfőt tuzi ki.

5. A szavazás helyei:

I. A Csapó-utcai egyházrészben a Csapó-u. 46. sz. a. református iskola.

II. A Péterfia-utcai egyházrészben az egyház tanácsterme, (Kálvin-tér 17.)

III. A Mester-utcai egyházrészben az egyházi iroda, (Kálvin-tér 17.)

IV. A pide-utcai egyházrészben a Miklós-u. 12. sz. alatti ref. iskola.

V. Az ispotályi egyházrészben az ispotályi ref. iskola.

VI. A homokkerti egyházi körzetben a homokkerti ref. iskola.

VII. A Kossuth-utcai egyházrészben a Kossuth-u. 52. szám alatti ref. iskola.

VIII. A nyilastelepi egyházi körzetben a nyilastelepi ref. iskola.

IX. Az Árpád-téri egyházrészben a Rakovszky-utcai ref. iskola.

X. A csapókerti egyházi körzetben a csapókerti ref. iskola.

6. Minden egyháztag a saját egyházrészében szavaz, a homokkerti, nyilastelepi és csapókerti önálló egyházi körzetek részére külön szavazóhelyiség jelöltetett ki a fentiek szerint.

Kelt a debreceni református egyház presbyteriumának 1930 február 7-ikén tartott gyüléséből.

A debreceni református egyház elnöksége.

323—1930. vght. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott bir. végrehajtó **közhirré** teszi, hogy a debreceni kir. járásbiróság 3410—1929—2. sz. végzésével **19 P 70** fillér és jár. iránt dr Vajda Péter budapesti ügyvéd által képviselt Könyvtermés könyv-zeneműkiadó javára elrendelt végrehajtás során biróilag lefoglalt és ki nem igényelt 1360 pengőre lalt és ki nem igényelt 1360 pengo becsértéku ingosagokra a debreceni kir. járásbiróság fenti Pk. sz. végzésével elrendelt árverésnek a még fennálló tartozás szerint megállapitott eddigi és ezutáni költség, illetőleg a fizetett összegek levonása utáni hátralék behajtása végett a helyszinén: Debrecenben Árpádtér 19. sz. leendő megtartására határidoül **1930 március hó 7. napja délután fél 5 órája kitüzetik**, amikor a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is eladatnak a lefoglalt: üzletberendezés, butor és egyéb ingók.

Ezen árverés a fenti ingókra jogerős kielégitési zálogjoggal biró más végrehajtatók, mint csatlakozók javára is, még fennálló követeléseik erejéig — az 1908. XLI. t.-c. 29. §-a alapján — ezennel kitüzetett.

Debrecen, 1930 február 11.

Bocskor László,
bir. végrehajtó.

1810—1929. vght. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirott bir. végrehajtó közhirré teszi, hogy a debreceni kir. járásbiróság 23.096—929. végzésével 150 P és jár. iránt dr. Payer Dezső debreceni ügyvéd által képviselt Killer Ede javára elrendelt végrehajtás során biróilag lefoglalt és ki nem igényelt 1660 P becsértékü ingóságokra, **illetőleg a fizetett összegek levonása utáni hátralék** behajtása végett a helyszinén: **Debrecenben, Árpádtér 19. sz. a.** leendő megtartására **határidoül február hó 25. napja délután 6 órája kitüzetik**, amikor a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is eladatnak a lefoglalt: butor, üzletberendezés, áruk, varrógép és egyéb ingók.

Debrecen, 1930. február hó 5-én.

Bocskor László
m. kir. bir. végrehajtó.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Dr Kovács Jenő ügyvéd csődtömeggondnok megkeresése folytán a Márton Gyula és Fia cég csődtömegéből visszamaradt 980.— P becsértéku gyermekgarnitura, különböző harisnya és trikó áru, gyermek ruha, cérna, gépselyem stb. áruk **1930 február hó 27-én d. u. fél 4 órakor** Szent Anna-u. 5. szám alatt az első emeleten levő raktárhelyiségben nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett eladatnak.

Debrecen, 1930 február 20.

Bocskor László,
bir. végrehajtó.

1659—1930. VI.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város lakosságát, hogy a folyó évi április 21-ére és junius hó 9-ére eső heti sertésvásárok a husvéti és pünkösdi ünnepnap miatt a következő köznapokon, vagyis április 22-én, illetve junius hó 10-én fognak megtartatni.

Debrecen, 1930 február 3.

Dr Vásáry István sk.
polgármester.

VÁSÁROK NAPTÁRA

Február 24-én. Enying (sertésvásár nincs), Görcsöny, Harosberény, Karcag, Kiskörös, Komárom, Kölcse, Letenye, Mernye (sertésvásár nincs), Mohács, Pilisvörösvár, Szakes (sertésvásár nincs), Szil, Tiszánána (marhavásár bizonytalan), Türje (sertésvásár nincs). Marha- és sertésvásár: Békéscsaba. Kirakodóvásár: Kiskunlacháza, Szolnok. Marha- és kirakodóvásár: Nagycsákány.

Február 25-én. Erdőcsokonya, Szombathely. Lóvásár: Békéscsaba.

Február 26-án. Kirakodóvásár: Békéscsaba, Szombathely.

Február 27-én. Állatvásár: Csongrád Marha- és sertésvásár: Őriszentpéter.

Március 1-én. Háromfa, Hercegszántó, Homokszentgyörgy (sertésvásár nincs), Inka, Sásd (sertésvásár nincs), Somogyszil (sertésvásár nincs), Tápiógyörgye. Kirakodóvásár: Csongrád.

Könyveket, folyóiratot, körleveleket, falragaszokat, névjegyeket, általában bármily nyomdai munkát legrövidebb időn belül olcsó árban, izlésesen állit elő a Debreceni Ujság nyomdája:

a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat R. T.

Debrecen, József kir. herceg-utca 16.

TELEFON: 3--47.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betükkel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágositást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

Társ,

Szorgalmas és becsületes, Gyakorlott, Fehér rózsa, Gondüző, Gondtalan jövő, Biztos kereset, Békesség, Rózsalevél, — Diszkrét, Szeretet jeligére levelek vannak a kiadóban. Kérjük elvinni.

HÁZASSÁG

Férjhezmenendő

iskolázott gazdaleány — százhetven holdas tanyás birtokkal, özvegyasszony husz holdassal, árvaleány tizezer pengővel, kisgazdaleány nyolcezerrel. Válaszbélyegért bővebbet Kincses kisgazda Orosháza. 303

Szerény

varrónő, kinek berendezett lakása van, házasság céljából megismerkedne nyugdijképes emberrel vagy iparossal — negyvenöt évesig. „Jó feleség" jeligére. 301

Intelligens

negyven éves füszerkereskedősegéd, gyermektelen nővel megismerkedne házasság céljából. Cim: Tóth Miklós Nyiregyháza Nyirfa utca 10. 347

Férjhezmenne

vagyonos református szülők 21 éves tisztességes leánya nyugdijképes alkalmazotthoz, — esetleg jobb iparoshoz, butorral, kelengyével. — Választ „Fényképpel" jeligére a kiadóba. 319

Középkoru

földbirtokos vagyok, azon gazdálkodást kedvelő — hölgynek teljes cimü levelét kérem, aki hajlandó házasság céljából velem megismerkedni. Titoktartást biztositok. Cimem Nagy Ferenc gazdálkodó, Orosháza. 303

KIADÓ LAKÁS

Irodának,

rendelőnek, műhelynek alkalmas egy vagy két szoba. Piac utcán kiadó. Cim a kiadóban. 347

Egy

szoba, előszoba műhelynek kiadó. Miklós utca 5. szám. 360

Utcai

háromszobás modern lakás Simonffy utca 54. szám alatt kiadó májusra. 340

Egy

szoba, fáskamarával — azonnal kiadó. Bethlen utca 8., keresztépület. 366

Kiadó

egy különbejáratu szoba Nyil utca 107. 1040

Háromszobás

utcai, háromszobás udvari komfortos lakás liftel kiadó. Piac 10. 318

Kiadó

különbejáratu butorozott szoba 1—2 személyes s egy pincehelyiség. — Széchenyi utca 44. 316

Vargakertben

kétszobás, egyszobás különö lakások kiadók. — Értekezni kenyérgyár irodában. 317

Egy

különbejáratu butorozott szoba kiadó. Arany János utca 15. 361

Autogarage

kiadó, Batthyány u. 10. 312

Központban

irodahelyiség telefonnal azonnalra kiadó. Piac u. 38., I. emelet. 337

Különbejáratu

csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Szent Anna 64. Keresztépület balra. 931

Kiadó

két szoba, konyhás lakás azonnal is, havi bére 52 pengő, Hatvan utca 55. 1042

Kiadó
március elsejére udvari két szobás lakás mellékhelyiséggel házaspárnak s egy udvari szoba magánosnak, Batthyányi u. 38. szám alatt. 929

Kiadó
egy nagy szoba, konyha, fáskamara. Nyil utca 107. 1041

Kiadó
udvari szoba, konyha, — fásszin és szoba, félkonyha, fásszin, azonnal is elfoglalható. Garai utca 21. szám. 1039

Száraz,
betonozott magtárhelyiség, raktárnak vagy esetleg lakásnak is igen olcsón kiadó. Rothermere utca 14. 331

Két
szoba, előszoba irodának vagy garzon lakásnak május 1-re kiadó. Piac utca 63. 326

Kiadó
3 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel májusra Meszena 2. Értekezhetni István malom portásnál. 932

Telepen
március 1-re üzlet, lakás külön is kiadó. Bővebbet Miklós utca 33., a pincében. 348

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó a központban, Iskola utca 8. szám. 342

Három
szoba, mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Kossuth 55. 320

Lakás
Köntöskert, Töhötöm u. 5. szám alatti 2 szoba és konyhából álló ház udvarral március hó 1-től bérbe kiadó. Értekezni Szegfü u. 30. 1057

Kisebb,
egyszerübb, tiszta butorozott szoba, főzni is lehet, ágynemüvel is, villannyal is kiadó. Csillag utca 67. 924

Ötszobás,
fürdőszobás uri lakás I. emeleten augusztus elsejére kiadó. Kossuth u. 39. Bővebbet a házmesternél. 937

Kiadók
májusra 5, 4, 3 és 2 szobás modern lakások Péterfia 48. Értekezni utcai emeleten. 945

Kiadó
Gestakert, Andrássy út 21. szám alatti különálló házban két szobás konyha, nyitott verandás lakás szivattyuskuttal — esetleg az egész kerttel. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 939

Kiadó
minden órán egy udvarra nyiló nagy szba, fáskamara. Aczél utca kanyarulatánál. Bacsó Andrásnál. 927

Püspöki palotában
4 szobás hallos teljesen modern lakás május 1-re kiadó. Érdeklődni: Tóth és Sebestyén rt.-nál, püspöki palota. 368

Lakások,
egy, kettő modern szobások, bolt, mühely kiadó. Hatvan 61. 363

Kiadó
május 1-re 4 szoba, előszoba és hallos, minden komforttal ellátott télen nyáron lakható villalakás, parkirozva, gyümölcsössel. Értekezni: Vörösmarty u. 1., tulajdonosnál. 313

Kiadó
egy szoba hozzátartozóival és egy pinceszoba. Szepességi utca 31. sz. 925

Kiadó
3 szobás lakás mellékhelyiségekkel Szent Anna utca 8. szám alatt. 1046

Kiadó
udvari kétszobás lakás mellékhelyiségekkel Teleki utca 6. 1046

Kiadó
májusra 4 szobás utcai lakás, fürdő szobával, kettő két szobás utcai fürdő szobával, két szobás udvari, esetleg kert és istálló vagy garázzsal. Vigkedvü Mihály utca 16. Értekezni Károly Ferenc József út 54. szám. 1043

Kiadó
egy különbejáratu csinosan butorozott szoba 1—2 ur részére. Kossuth utca 26. Balodal. 306

Kiadó
kapualatti különbejáratu butorozott szoba. Kandia utca 5. 308

Kiadó
két szoba, konyha, előszoba május elsejére. — Szalkai u. 6. 295

Kiadó
két szoba, előszoba, — konyha, fürdő, pince az uj egyetemmel szemben Komlóssy ut 39. Árajánlatok irásban Szeremley Bélához küldendők Jókai utca 4. 982

Kiadó
2szobás utcai lakás mellékhelyiséggel május elsejére, Vendég utca 38. szám. 1009

Kiadó
irodának, rendelőnek alkalmas külön lis előszobából nyiló két szoba május vagy augusztus elsejétől Batthyány utca 5. szám. 1007

Kiadó
négy udvari szoba mellékhelyiségekkel Darabos (Rothermere) utca 22. szám alatt. 984

Csinosan
butorozott szoba kiadó, esetleg konyha használattal is. Csokonai utca 34. keresztépület. 973

Két
szoba, előszoba, konyha május 1-től, egy szoba, konyha azonnal kiadó. Budai Ézsaiás utcából Sebes utca 7. szám Kéky villa. 972

Átadom
szerződéses, garantált féregmentes (egy utcai, két udvari szoba, mellékhelyiség) utcai lakásomat. Szobák, mellékhelyiségek ujonnan festve! Rothermere (Darabos) utca 20. 955

Kiadó
tisztviselőtelepi Bornemissza utca 6. sz. ház modern ötszobás lakással, kerttel. Aberle, villanytelep. 822

Kiadó
egy szép tiszta szoba — konyha, speiz és pince szoba. Kut u. 118. 1004

Egy
szoba, konyha március 1-re kiadó. Pereces utca 21. szám. 998

Kiadó
utcai háromszobás lakás mellékhelyiségekkel május 1-re. Teleki utca 68. 999

Utcai
szoba, konyha jószágtartással havi 18 pengőért kiadó. Vagongyár melletti Létai ut 20. sz. 300

Egy
szoba, konyha kiadó. — Bethlen utca 25. 948

Lakások
3 szoba, mellékhelyiségekkel, továbbá szoba, konyha, kamara kiadó. Márton Kálmánnál Füredő utcában. Telefon 2-73 7-44. 4020

Irodának,
rendelőnek, mühelynek alkalmas egy vagy két szoba Piac után kiadó. Cim a kiadóban. 2019

Központban
szép, nagy tiszta különbejáratu butorozott szoba uri családnál, egy vagy két személyre ellátással vagy anélkül azonnal kiadó. Cim: városház alatti trafik Piac utca. 966

Négyszobás
lakás Poroszlay ut 18. alatt azonnalra kiadó. — Értekezhetni telefon 107. 9017

Kettőszobás,
konyha, speizes lakás havi hetven pengőért május egyre kiadó. Csokonai utca 24. 916

Patai utca
10. száru alatt egy szoba, konyha, speiz március 1-re kiadó. 9014

Homokkert,
Orvoda utca 20. Két szoba, két konyha külön udvarral kiadó. 1039

Különbejáratu
udavri butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós utca 26. 9015

MOST VEGYEN

téli kabátot, bőrkabátot, szőrmével bélelt bekecset és téli öltönyt,

mert a téli szezon elmult és visszamaradt téli áruinkat

leszállitott áron árusitjuk!

Cimünket figyelje!!

MAGYAR RUHAIPAR

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

Féregmentes
elegánsan butorozott szoba 1—2 urnak vagy hivatalnoknőnek kiadó. Rákóczi 9. kapualatt. 921

Kisebb
butorozott szoba ágyneműi nélkül kiadó. Miklós utca 21. 987

Kétablakos,
napfényes butorozott nagy utcai különbejáratu (kapualatti) szoba kiadó, esetleg bútor nélkül is. Széchenyi utca 15. 981

Kiadó
egy szoba, konyha március állomás közelében cius 1-re. Hemokkert, Hanffy u. 20. a vasuti pályatest mellett. 994

Bérbeadó
május 1-től 3 szobás udvari lakás Bethlen utca 14. alatt. 977

Butorozott
szoba egy vagy két személy részére kiadó. Török Bálint u. 11. 280

Kétszobás
utcai lakás mellékhelyiségekkel kiadó május 1-re. Miklós utca 48. 283

Kiadó
3 szoba, fürdőszoba, — konyha és mellékhelyiségek. Cim a kiadóban. 284

Két
szoba előszoba, konyha, Arany János utcán bérbeadó. Azonnal elfoglalható. Máté ingatlaniroda, Piac utca 30. sz. 286

Egy
pinceszoba, konyha kiadó. Késes-utca nyolcvanegy. 985

Modern
utcai két szoba, konyha előszoba mellékhelyiséggel kiadó keresztény családnak május 1-re. Barna utca 11. 943

Modern
2, 4, 2 szobás garzon lakás kiadó. Kossuth u. 61. szám. 980

Csinosan
butorozott különbejáratu utcai szoba kiadó. Bethlenre utca 14. szám.

Kiadó
4, 3 és 2 szobás fürdőszobás parkettes teljes komfortos lakás. Timár utca 52. 292

Kiadó
lakás, két szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel május 1-re Kétmalom utca 15. 993

2 rendbeli
2 szobás modern lakás kiadó. Király utca 5. sz. 881

Állomás
mellett butorozott udvari kis szoba március 1-re kiadó. Ispotály u. 13. sz.

Kiadó
csinosan butorozott, különbejáratu szép szoba irodának, vagy lakásnak azonnal kiadó. — Nagy-Samu, Arany János utca 2., II. em. 9. 237

Kisebb
üzlethelyiség május hó 1-re kiadó. Csapó utca 1. Utbaigazitást ad a házmester. 211

Erkélyes
szoba és kisszoba butorozva vagy anélkül kiadó. Püspöki palota I. 38. 924

Kiadó
azonnal egy szoba, konyha, mellékhelyiséggel. Csokonai utca 40. 258

Kiadó
szoba, konyha, speiz butorzva vagy anélkül. — Boldogfalva u. 17. 954

Discret
kapualatti különbejáratu utcai butorozott szoba, előszobával kiadó. Pacsirta 11. 963

Kiadó
háromszobás utcai lakás Péterfia 15. két szobás udvari lakás. Arany János utca 23. Értekezni Péterfia 15., utcai lakásban. 967

Burgondia
14. sz. alatt butorozott kiadó, esetleg társnak is, keresztépületbe. 969

Kiadó
első lakások: 1, 2 3 szobás, modern, emeleten. Hadházi utca. 961

2 szoba,
előszoba, konyha udvari lakás kiadó május 1-re. Kossuth 30. 854

UZLETEK

Kiadó
pékség, két kemencével jutányos árért. Mester utca 44. 322

Széchenyi u. 3.
és a Hallközben bolthelyiségek kiadók. Érdeklődni Szilágyinál. 332

Bolt,
kisebb, nagyobb, műhely raktárk kiadó. Csapó u. 11. Sümeginél. 364

Kiadó
üzlethelyiség irodának és műhelynek is alkalmas nagy, világos. Szent Anna utca 22. 933

Hajduszoboszlón
a gyógyfürdővel szemben kávéház, szálloda 20 szobával, penziónak — vagy szanatóriumnak kiadó. Pékuzlet kettős pékkemencével, lakással üzlettel azonnalra kiadó Hintalánné, Szilfákalja 146. szám. 282

Üzlethelyiség,
jóforgalmu, azonnal kiadó. Értekezni Hatvan-utca 52. 264

Kiadó
üzlethelyiség lakással együtt, mely áll 2 szoba, konyhából, május 1-re. Füvészkert u. 6. 1009

KERESLET

Magános
urinő izr. lakótársnőt keres, esetleg teljes ellátással. Modern lakással rendelkezik. Értekezhetni 2—3 között. Hunyadi-utca 14. I. e. 311

Pénzes társat
keresek nagyjövedelmet nyujtó vállalathoz, szakértés nem szükséges. — Cim a kiadóban. 1047

Kotlót
keresek kölcsön, vagy anyjahagyott csirkéért vagy pénzért. Telefon: 2-85. 968

ELHELYEZKEDÉS

Gazdasszonynak
ajánlkozom magános emberhez, vidékre is. Özvegy Nemesné, Pacsirta-utca 58. 1003

Vaskereskedő
segéd, agilis, malomszakmában is jártas, állást keres. Cim Szabó Lajos, Virág-uta 10. 942

Szoptatós
dadát azonnali belépésre keresek. Márton Kálmán-u. 14. Nyilas telep 923

Perfekt
szalácsnő hivő leány 1-ére ajánlkozik belépésre. Értekezhetni Csapó utca 41. étkezdében. 1022

Jó megjelenésü
nő, ki vendéglő vezetésében jártas 150—200 pengő óvadékkal vidékre keresteik. Cim a kiadóban. 1021

Gép-
és gyorsirónő kezdő fizetéssel állást keres. Szives megkeresést kér a kiadóba. 341

Fogorvosi
rendelőbe ügyes leányt felveszek. Dr Horváth Irén, Arany János utca 15. szám. 344

Főzéshez,
varráshoz értő intelligens urileány házvezetőnőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 296

Önállóan
főző, tisztességes mindenes szakácsnőt, jó bizonyitvánnyal felveszek. Cim: Piac 71. Fényes. 365

Kifutóleány
felvétetik Szilágyi kézimunkaüzlet, Széchenyi utca 1. 330

Egy
lejáró főzőnő felvétetik a Royal étterembe. 324

Március elsejére
konvenciós kocsist keresek, aki szőlőmunkában is jártas, felesége pedig házmesteri teendőket elvégzi, Rákóczi utca 15. szám. 1012

Szerényebb
igényü házikisasszony jó bizonyitvánnyal felvétetik. Kossuth-u. 61. földszint jobbra. 979

Tisztességes
gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Arany János utca 63. 285

Tanulóleányok
felvétetnek női szabóságra. Berger Sárinál, Rákóczi u. 26. 281

Intelligentes
deutsches Fräulein suche zu zwei Kinder. Löw, Bethlen 19. 278

Középkoru
asszony, munkaszerető, tisztességes, bármily ház tartási munkát vállal. Vidékre is elmegy, esetleg házvezetőnek vagy gyermekek mellé. Kitünően főz, szépen mos, vasal, takarit és szerény dijazással megelégszik. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kér: — „Szorgalom és becsület" jelige alatt. 184

Ügyes
kifutóleány, jól számol, ajánlkozik nappali üzemhez. Cimet a kiadóba kér. 949

Tanulót
fűszerüzletembe felveszek Vadászy, Meszesa utca 1. 948

Egyesületi
helyiség étkezdéjéhez (kifőzés, italméréssel) kezeléséhez alkalmas főzőnő és kiszolgáló keresteik, konyha és edényfelszerelés szükséges. — Ajánlat irásban „Étkezde kezelő" cimen kiadóhivatalba intézendő.

VÉTEL

Drótkeritést,
fonottat keresek megvételre, 65 méter hosszut. Vágó, Teleki utca 71. 338

Használt
bitajtókat veszek. Szilágyi, Széchenyi 1. 334

Veszek
egy krumplifőző üstöt. Diószegi ut 20. Ignáth. 349

Egy
használt másfélprést veszek. Spira és Beregi-cég 329

A Földesi
első 48-as olvasó kör keres megvételre egy használt, de jókarban levő biliárd asztalt ár megjelöléssel fenti cimre kér értesitést Bojtor József olvasókör elnöke. 975

AJANLAT

Mérlegjavitás
hitelesitéssel legjutányosabban Garainál, Zsák utca 11. (Csokonai utcánál.) Használt mérlegek vétele, eladása hitelesitve. 346

Vizsugorka
házilag készült, kilója 40 fillér. Kossuth 55. 321

Takaréktüzhelyek
legegyszerübbtől legdiszesebbig készen kaphatók, esetleg kedvező fizetési feltétellel Kandia u. 15. szám. 1041

Tengericsutka
száraz kapható. Honvédtemető utca 1. és Mester utca 28. 343

Mindenféle
kömüves munkát, tervet költségvetést jutányos árban vállal és készit Kiss István kömüvesmester Nyil u. 127. 312

Saját érdeke,
hogy cipőjét géppel festesse Kovácsnál, Batthyány u. 10. Szép és tartós. 2 P. 314

Uriszabóságban
ziccesnek villannyal, kényelmes helyiséget olcsón adok. Piac utcához közel. Cim a kiadóban. 323

Kerékpár
és varrógép, valamint összes alkatrészek olcsó kiárusitása, Széchenyi u. 2., Szilágyinál. 338

Rhode Islandi
fajtojásokra előjegyzést még elfogadok. Tisztelt érdeklődőimmel közlöm, hogy liliba ne faradjanak, mert fajkakast nem tudok már többet eladni. A tojásokra az előjegyzést Dobozi utca 17. sz. alá kérem délután 3—5 óráig.

Tölgyfa
hasáb ölenként 42 pengő vámospércsi kövesuton Kondoros megállónál, — hazaszállitva 46.—, kitünő gyökérmentes tuskó hazaszállitva 2 P. 30 mázsánkint. Cegléd utca 7. alatt is megrendelhető. 1020

Hölgyek
és urak egy igen népszerü biztositási, ágazat terjesztésére magas javadalmazás mellett alkalmazást nyernek. Phönix életbiztositó, Simonffy u. 1., I. emelet. 327

Fehérnemü
varrónő házhoz ajánlkozik. Ihhon is vállal. Csokonai utca 34. keresztépület. 974

Személyfuvarozást
jutányosan vállal naponként is az Első Debreceni Személyfuvarozási Vállalat. Telefon 13—18. szám. 1008

Gallérfesztitás
szebb, mint az uj, darabja 8 fillér Wachánál, Simonffy 55. 314

Mosni,
vasalni privát házakhoz eljárok. Meszesa-u. 3. Makai Istvánné. 935

Kvártély
havi 7 pengőért kapható Móric-utca 14. sz. 1038

Zongora,
jókarban levő, azonnal bérbeadatik. Batthiányi-utca 14. Iklódy. 1035

Hó- és dárcipő
javitást, mértékutáni cipot és csizmát minden izlésnek megfelelően, javitásokat a legnagyobban és pontosan készit Gicsey András cipész, Arany János-utca 63. szám. 302

Zongora,
jókarban levő, azonnal bérbeadó. Batthiányi-utca 14. Iklódy. 304

Mindenfele
cipész felszerelések nagyon olcsón eladók. — Ugymint kaptafa kaptafa, kerekszék, stelázsik, ragasztó asztal és deszkák. Boldogfalva-utca 2. szám. 297

Bor,
Különböző évjáratu borainat ajánlom nagyban, kicsinyben, sőt literenként is. Dr. Lengyel, Burgondia 9. 936

Tavaszi
betomagvak, buza, árpa és zab kaphatók a városi (szikgáti) gazdaságban. Ugyanott takarmányrépa, pelyva, tengeriszár és vermelt (szombolyázott) cukorrépafej is kapható. Telefon 2—97. 1029

Burgonya,
nyári 8.—, fehér, vörös 4.—, sertésnek 3.50. — házhoz szállitja Murvay, Vár-u. 11. Telefon 16—09. 305

Pászka,
egész és darabos, frissen kapható. Darabos 60 fillér kilója. Pászkagyár, Reáliskola-utca. 299

Betétekre
magas kamatot ad, — kölcsönöket folyósit házakra, földekre. Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 941

600 drb.
anyabirkát felestartásra vállalok áprilistól uradalomba. Cim: vitéz Nyilas, Debrecen, Honvéd-u. 26. 960

Takaréktüzhelyek
üstházak, nagy választékban, minden árban, felelősséggel beszerezhető, Kigyó-u. 57. — **Használtak is.** 945

KIRÁLYKÁVÉ MÉGIS A LEGJOBBAK DÉGERFELD TER 11

Mérleget
sulyokat hitelesitve olcsón javit. — Használt mérlegek vétele, eladása. Mélusz-tér 9. Mérlegkészitőnél. 941

Borpincészet
József kir. herceg utca 35. uradalmi fajborok. Rizling, zöldszilvani, kövidinka stb. uradalmi fajborok, viszonteladóknak árkedvezmény, olcsó árak. 990

Padló
és falburkolások, talajviz-szigetelések, beton és „Terrazzó" készitésre jótállással Bulyovszky, Péákóczi u. 6. Telefon 84. 978

Tej
Házhoz szállitva kapható Arany János u. 31 992

Gépirás
gyakorlás olcsó dijért. Cim a kiadóban. 869

Géphimzést
szineset és fehéret tanitok, munkát olcsón vállalok. Hüvelyes utca 7. szám. 59

Fajborok
sajáttermésü magasfoku literenként is. Arany János utca 30. sz. Blazsek 650

Gallér
tisztitás, magas zománc fénnyel 8 fillér. Libándi, Péterfia 4. 617

Redőnyös
üzleti és szoba ajtók és ablakok olcsón eladók. Péczeli ucca 4. 971

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyürük legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában, Debrecen, Hatvan utca 15. 270

Kézimunkát
függönyöket, ágyteritőket, kelengyét legolcsóbban készit Hegyi Irma, Veres utca 27. 559

Varrónő
angol és francia munkában perfekt házakhoz ajánlkozik, vidékre is. Cimet a kiadóba kérem leadni. 917

Egyheti
ruha fehérneműjét kimossa, vasalja 1 pengőért. Libándi, Péterfia 4., keresztépület. 616

Plisszérozás
legolcsóbban készül Péterfia 25. alatt, aljvarrás 30 állér, plisszérozás 1 pengő. 886

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Ujság Hajdúföldi **Debreceni Független Ujság részére**

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz. Antalffy József és Piac-u. 8. sz. alatt Csáthy Rt. könyvkereskedéseiben.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!

Bálikeztyük
a legolcsóbb árban, keztyük tisztitását, javitását, festését, ezüst ridikülök bélelését szakszerüen vállalom. Kossuth utca 58. keresztépület. 966

Gépirás
gyakorlás első dijért. Cim a kiadóban. 869

CHAMOTTE TÉGLA
és hubarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan utca 15. szám. 270

Reformfüzők,
melltartók, egészségügyi haskötők készen, mérték után legolcsóbb árban, valamint hozott anyagból készitését vállalom. Füzőüzem, Kossuth utca 58. szám. 965

ELADÁS

Eladó
féregmentes ebédlő, szalonbutor, szappanszonyeg. Werbőczy 8., keresztépület. Ügynököt dijazok. 367

Mahagóni
könyvszekrény, iróasztal, ebédlő székek eladók. — Arany János 32. 362

Gramofon,
2 rugós, lemezekkel eladó. Vályi Nagy Gusztáv utca 16. 325

Ablakok,
használtak eladók. Széchenyi 1. Szilágyi. 135

Üzleti
pultok, kirakat állványok olcsón eladók. — Frank Imre, divatüzlet, Arany Bika. 298

Eladók
különféle butorok, könyvtár, olajfestmények, rádió. Vendég utca 38. sz. 319

Eladó
egy plüssdivány és egy kredenc. Széchenyi utca 14. szám. 315

Motorkerékpár
teljesen felszerelve üzemképes állapotban kedvező fizetési feltételekkel eladó. Révi István Nyugati u. 2. 313

Vörös amerikai
lakásokat elcserélek olcsón eladok, négy hold fekete föld Piactól két kilométerre kiadó. Agárdi 10. Kiss. 1049

Cimbalom
pedálos, igen jó hangu csaknem teljesen uj, eladó. Varga utca 7. 1042

Eladó
Singer varrógép, vaskályha, olaszfal, koffer ek. Verbőczy-utca 3. jobb oldal. Délelőtt 10-ig, délután 2—5-ig. 1013

Tavasz buza
és két soros sörárpa, — vetnivaló, eladó. Rákóczi-utca 15. 1011

Goblein
kézimunka, selyemmel nimzett ebédlő abrosz, zenélő képóra olcsón eladó. Király-u. 5. I. e. 991

Egy
diófa antik 2 ajtós szekrény, több háztartási berendezés, fehér háló szoba jutányosan eladó. Megtekinthető Kossuth-utca 61. I. em. délután 2 órától. 983

Eladó
100 drb. 10 hónapos mangalica süldő és elvágó 1 darab Cormick traktor tárcsával, ekével és cséplőgéppel együtt. Erdődynél, Ujfehértó. 976

Két
darab sonkának való malac eladó. Thaly K.-utca 12. szám. 928

Fiát
személyautó 4 hengeres, 6 üléses, teljesen üzemképes, uj lakkozással eladó. Értekezhetni István malom portásnál. 933

Cséplő
garnitura magánjáró — 8-as 1929. évi próba nyomóval 130 mm. buzáért eladó. Zsom Imre Nádudvar 278. Mester utca. 1020

Fordtraktor
ekével, boronával, kevéset használt olcsón eladó. Kandia 8. 1024

Férfi télikabát
finom fekete posztóból, használt, de egészen jó állapotban, — nagasabb alakra olcsó áron eladó. Szappanos utca 12. 1026

Motorkerékpár
10 lóerős motorral, oldalkocsival potom 200 pengőért eladó. Csekély költséggel kijavitható. — Megvásárolható: Dede János kovácsnál, Hajduszoboszló, Horthy Miklós ut. 309

Jókarban
levő 100 voltos mód acumulátor 25 pengőért eladó. Cim a kiadóban. 339

ÁRVERÉSEN
férfi-, női- és gyermekcipők egy tételben jutányosan eladók. Cim a kiadóban. 293

Nád
első osztályu cca 5000 kéve kisebb tételekben is eladó. Csapó u. 13. 996

Eladó
20 ezer ültetni való rizling, ezerjó, kövidinka és erdei szőlőtőke. Cim Hüvelyes u. 9. 963

35 cm.
könyvkötő asztalon álló vágógép eladó. Debrecen, Jókai ucca 14. sz. 266

JÓL BEVÁLT
négylámpás rádió Philips hangszóróval és telepekkel jutányosan eladó. Csokonai utca 24. Fries 952

Kereset
használt jó állapotban levő 500 ccm F. N. motorkerékpár nagy Bosch világitással olcsón eladó Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. 953

INGATLAN

Aki ingatlant
óhajt eladni vagy vásárolni, forduljon egész bizalommal Samu János OFB által engedélyezett ingatlanforgalmi és adás vételi irodájához. Eladó és vevő közönségnek legnagyobb készséggel állok rendelkezésére. Samu János OFB engedélyes Hunyadi utca 42. 943

Fagymentes
egy katasztrális hold kitünő szőlő eladó, vagy elcserélendő házhellyel, esetleg kifagyott szőlővel ahol épület van. Inf.: Katona és Stégmüller épitő vállalat könyvelője Nagyérdőn. 986

Eladó
csinos családi ház Péterfia közelében olcsón. Kut utca 4. 1007

Eladó
egy két szobás telepi ház mellékhelyiségekkel szivattyus kuttal részletfizetésre. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 940

Ujkert,
Jerikó utca 20. számu ház 2 szoba, konyha, jóvizü kut, drótkeritéssel bekeritve, vagyonmegosztás miatt jutányosan sürgősen eladó. 998

Halápi
állomásnál 6 katasztrális hold 400 kvadrát luzatermő föld eladó. Értekezni Nyil utca 89. 9013

Eladó ház
egy szoba, konyhás 460 kvadrát folddel. Rásó Gyula utca 27. Létai ut. 1002

Házhelyek
Sestakert, Arrássy uton kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Hatvan utca 27. 1051

Jó családiház,
viz, villany, nagy udvar és kert, gazdálkodónak alkalmas, kedvező fizetéssel sürgösen eladó. Kuruc utca 22. 350

Bérletbe
kiadó Boldogfalva kertben 1075 öles kert. Értekezni Telcki u. 31. sz. 307

Eladó
Kigyó u. 29. számu ház, mely áll: egy utcai 4 szoba, előszoba, konyha, egy utcai 1 szoba, konyha, egy udvari 2 szoba, előszoba, konyha és egy udvari 1 szoba, konyha lakásból, mellékhelyiségekkel és nagy udvarral. Értekezni Kigyó utca 29 1023

671 négyszögöl
kertföld furott kuttal eladó. Ugyanott egy gyümölcsös virágházzal kiadó. Széchenyi ut 21. szám. 962

Házhelyek
Kerekes telep, Szávay Gyula utca 2. szám alatt előnyös feltételek mellett eladók. Értekezhetni ugyanott. 942

Eladó
Jókai utca 7. számu ház 951

Eladó ház,
központon, szép fekvésü, kényelmes lakás, virágos udvar, nagy kert, 30 gyümölcsfával, igen olcsón eladó. Burgundia 13. Váray. 934

Bárbeadó
felesbe, 600 négyszögöl föld. Értekezhetni Poroszlay-ut 4. 187

82 kat. hold
hajduszováti prima szántóföld tanyával ártézi kuttal eladó. Tuladonos Papler János Furta. 731

300 négyszögöl
házhelynek eladó. Tisztviselőtelep, Földi utca 3. szám. 581

Házhely
800 négyszögöl Tisztviselő telepnél eladó. Értekezni Kandia utca 7. 2. lakás. 303

Házak és házhelyek
Boldogkertben Borzsavval utcában 2 szoba, konyhás, — Onossay-utcában két 1 szoba, konyhás lakás és külön nagy péksütöde és üzlettel ellátott nagy teleki házak, továbbá a Monostorpályi uton és Rigó utcában teljesen uj egy szoba, konyhás házak, valamint ugy itt, mint a Téglaskertben a Létai és Bassahalom-utcában házhelyek és többrendbeli házak, — ujak és régiek — azonnali beköltözéssel eladók.

Ugy a házak, mint a házhelyek, — kis összegü bánatpénz lefizetése ellenében — nagyon kedvező áron és részletfizetési kedvezménnyel bárki által megszerezhetők és az uj tulajdonosnak telekkönyvileg és használatra is azonnal át lesznek adva.

Mindenre kiterjedő felvilágositást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth-utca 8. 417

VEGYES

Egy
barna szőrü kutya találtatott. Értekezni Nap utca 12. 939

Elveszett
Szom Torus háztartásbeli, Nádudvaron kiállitott arcképes cselédkönyvem kérem a becsületes megtalálót, hogy azt vagy a rendőrségre vagy Bódi Zsófikának Széchenyi utca 14. keresztépület leadni sziveskedjék. 936

Elveszett
csütörtök délután Apaffy utca 6. és 8. szám előtt pénztárca 145 pengővel, tulajdonosa szegény özv. asszony, 20 pengő jutalom ellenében kéri a Tyuka malomba vagy a rendőrségre beszolgáltatni. 922

Felemelt
személyvonatu menet- és poggyászviteldijakat tartalmazó „Menetdijtáblázat" megjelent. — Kapható: MÁV. hivatalos menetjegyirodában, vasuti portásnál, Tura trafikban és az üzletvezetőségnél, II. emelet 43. 275

Háztulajdonosok
és épittetők figyelmébe! Pala, cserép és facement tetők készitése részletfizetésre is, u. m. uj és régi tetők jókarban tartása. Bulyovszkynál Rákóczi u. 6. Telefon 84. 977

Grünhut és Morvai
hirlapiroda telefonszáma 13-80. 1399

Szerkeszti a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat rt. bérfergógépén. Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomatott VARGA ENDRE